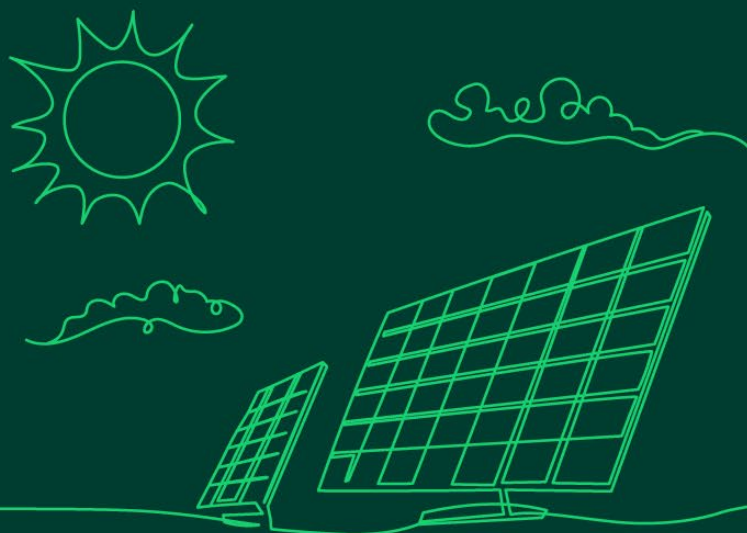

Fortum puolivuosikatsaus

TAMMI-KESÄKUU 2023

Sisällysluettelo

Pohjoismainen sähköntuotanto tuotti hyvää tulosta toisella neljänneksellä – Fortumin uudistuminen etenee	3
Toimitusjohtaja Markus Rauramon kommentti	5
Muutokset raportoinnissa	6
Fortumin strategia	6
Taloudellinen tulos	7
Taloudellinen asema ja rahavirta	9
Segmenttikatsaukset	11
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	17
Toiminta- ja sääntely-ympäristö	18
Avaintekijät ja riskit	21
Näkymät	22
Kestävä kehitys	23
Oikeudenkäynnit	26
Osakkeet ja osakepääoma	26
Konsernin henkilöstö	27
Hallituksen valtuutukset	27
Muita toisen neljänneksen merkittäviä tapahtumia	27
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	27
Osingonmaksu	28
Lisätietoja	28

Osavuositiedon taulukot

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	29
Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma	30
Lyhennetty konsernin tase	31
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	32
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	34
Rahoitusnettovelan muutokset	36
Pääomariskien hallinta	36
Tunnuslukuja	38
Konsernin lyhennetyn osavuositiedon liitetiedot	39
Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset	65
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	72
Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit	73

Tässä puolivuositiedossa esitetyt taloudelliset tulokset sisältävät Fortum-konsernin jatkuvat toiminnot. Venäjällä 25.4.2023 annetun presidentin asetuksen (nro 302) ja Fortumin Venäjän omaisuuden haltuunoton seurauksena yhtiö menetti Venäjän toimintojensa määräysvallan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi on päättynyt ja segmentti on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu Russia-segmentin uudelleenluokittelun seurauksena lopetetuiksi toiminnoiksi. Uniper-segmentti sisältyy vuoden 2022 vertailulukuihin, koska sen konsolidointi päättyi ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi syyskuussa 2022. Lisätietoja on liitteissä 1, 2 ja 6.

Sulkeissa esitetyt luvut viittaavat vertailukauteen eli edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita.

Pohjoismainen sähköntuotanto tuotti hyvää tulosta toisella neljänneksellä – Fortumin uudistuminen etenee

Huhti–kesäkuu 2023, jatkuvat toiminnot

- Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) oli 344 (362) miljoonaa euroa.
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 262 (262) miljoonaa euroa.
- Liikevoitto oli 267 (760) miljoonaa euroa. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 638 miljoonaa euroa verottomia myyntivoittoja.
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,16 euroa (0,22). Vertailukelpoiseen osakekohtaiseen tulokseen vaikutti osakkuusyriyten tuloksen heikkeneminen, joka johtui pääasiassa Ruotsin ydinjätteeseen liittyvistä varauksista osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä.
- Osakekohtainen tulos oli 0,42 euroa (0,73).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 657 (449) miljoonaa euroa.
- Huhtikuussa Venäjän viranomaiset ottivat hallintaansa Fortumin omaisuuden Venäjällä, Fortum menetti määräysvallan, näiden toimintojen konsolidointi päätettiin, ja ne raportoidaan lopetetuissa toiminnoissa.
- Fortum alaskirjasi koko Venäjän omaisuutensa ja kirjasi arvonalentumisia 1,7 miljardia euroa (vaikuttaa omaan pääomaan) sekä konsolidoinnin päättymiseen liittyviä negatiivisia kumulatiivisia valuuttakurssien muuntoeroja 1,9 miljardia euroa (ei vaikuta omaan pääomaan).
- Fortum laski 17.5.2023 liikkeelle nimellisarvoltaan 1,15 miljardin euron viiden ja kymmenen vuoden joukkovelkakirjalainat.
- Fortum sopi 7.6.2023 ostavansa ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n koko osakekannan. Velaton kauppahinta on noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 milj. euroa).
- Fortum ilmoitti 21.6.2023 investoivansa noin 225 miljoonaa euroa hukkalämmön talteenottohankkeisiin Espoossa ja Kirkkonummella.

Tammi–kesäkuu 2023, jatkuvat toiminnot

- Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) oli 1 125 (797) miljoonaa euroa.
- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 960 (588) miljoonaa euroa.
- Liikevoitto oli 1 036 (1 240) miljoonaa euroa, ja siihen vaikuttivat pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutokset. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 638 miljoonaa euroa verottomia myyntivoittoja.
- Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,70 euroa (0,48).
- Osakekohtainen tulos oli 1,02 euroa (1,04).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 1 132 (901) miljoonaa euroa.
- Rahoitusnettovelka oli 0,7 miljardia euroa ja rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökäteen suhde viimeisen 12 kuukauden ajalta oli 0,3.
- Konsernin uusi strategia ja uudet taloudelliset ja ympäristötavoitteet julkistettiin maaliskuussa. Konsernin uudistettu toimintamalli, liiketoimintarakente ja johtoryhmän kokoonpano tulivat voimaan maaliskuun lopussa.

Yhteenveto näkymistä

- Generation-segmentin tukkumyynnin suojaukset pohjoismaiselle sähkön tuotannolle: loppuvuodeksi 2023 noin 70 % hintaan 49 euroa/MWh, ja vuodeksi 2024 noin 50 % hintaan 46 euroa/MWh.
- Investointien ilman yritysostoja arvioidaan olevan noin 700 miljoonaa euroa vuonna 2023. Arvio sisältää vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit.

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Liikevaihto	1 368	1 537	3 632	3 476	7 774	7 930
Liikevoitto	267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	-57	-20	-113	-185	-93
Kauden voitto	374	643	916	931	2 084	2 068
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	376	645	916	922	2 080	2 074
Tulos/osake, euroa	0,42	0,73	1,02	1,04	2,34	2,32
Liiketoiminnan rahavirta	657	449	1 132	901	1 717	1 948

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	344	362	1 125	797	2 025	2 353
Liikevoitto	262	262	960	588	1 611	1 982
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	9	-32	18	-40	-91
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	147	199	629	427	1 076	1 279
Tulos/osake, euroa	0,16	0,22	0,70	0,48	1,21	1,43

milj. euroa tai kuten merkitty	31.12.2022	Edelliset 12 kk
Taloudellinen asema		
Rahoitusnettovelka kauden lopussa	1 084	745
Rahoitusnettovelka kauden lopussa ilman Venäjää	1 127	N/A
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, ilman Venäjää	0,6	0,3

Tunnuslukuja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

Fortumin lyhennetty konsernin tuloslaskelma ja lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma sisältävät Russia-segmentin lopetettuina toimintoina vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin lopetettuina toimintoina vuonna 2022. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu, koska Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Lisätietoja on liitteessä 1.

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-3 232	-5 686	-2 667	-7 908	-2 416	2 825
Tulos/osake, euroa	-3,60	-6,40	-2,97	-8,90	-2,72	3,16
Liiketoiminnan rahavirta	658	275	1 241	-1 254	-8 767	-6 271
Vertailukelpoinen						
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	147	885	665	786	-988	-1 109
Tulos/osake, euroa	0,16	1,00	0,74	0,88	-1,11	-1,24

Toimitusjohtaja Markus Rauramo:

”Energian hinnat ovat laskeneet merkittävästi viime kesän ja syksyn huipputasoista, mutta toisella vuosineljänneksellä lasku oli jo huomattavasti loivempaa alkuvuoteen verrattuna. Sähkön ja kaasun hintojen voimakas heilunta kuitenkin jatkuu, koska tuotannoltaan vaihtelevan uusiutuvan energian osuus järjestelmässä kasvaa ja energian toimitusvarmuuteen liittyvät huolenaiheet nousevat ajoittain ajankohtaisiksi. Alkukesästä kaasuntoimitusten väheneminen Norjasta Keski-Eurooppaan nosti hintoja, mutta alhainen kysyntä ja kaasun vakaa tarjonta muista lähteistä mahdollistivat kaasuväylien tehokkaan täyttämisen ja painoivat hintoja alas. Manner-Euroopan ja Pohjoismaiden sähköhinnat laskivat kausiluonteisuuden, vaimean kysynnän, fossiilisten polttoaineiden matalamman hintatason sekä uusiutuvan sähköntuotannon kasvun seurauksena. Toukokuussa Pohjoismaiden spot-hinnat laskivat jopa vauhdikkaammin kuin Manner-Euroopan sähköhinnat kevättulvien ja lisääntyneen tarjonnan vuoksi. Sähköfutuuriin miltei muuttumaton hintakehitys kuitenkin heijasteli energian toimitusvarmuuteen liittyviä huolia.

Hyvä tuloskehityksemme pohjoismaisessa sähköntuotannossa jatkui vuoden toisella neljänneksellä korkeiden hintojen ja kausiluonteisestikin erittäin vahvan talvineljänneksen jälkeen. Generation-segmenttimme pystyi jälleen parantamaan tulostaan edellisvuodesta sähkön korkeiden markkinahintojen tukemana. Valitettavasti Consumer Solutions -segmentillä oli kuitenkin melko heikko neljännes, sillä asiakaskunnan vaihtuminen ja pienentyminen tietyissä suojatuissa sähkösopimuksissa jatkui. Huhti–kesäkuussa konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli vertailukauden tasolla 262 miljoonassa eurossa.

Neljänneksen aikana tilanne Venäjällä eskaloitui entisestään. Huhtikuussa Venäjän viranomaiset ottivat laittomasti hallintaansa Fortumin omaisuuden maassa, ja menetimme Venäjän toimintojemme määräysvallan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi on päättynyt, segmentti raportoidaan lopetettuina toimintoina. Olemme alaskirjanneet koko omaisuutemme Venäjällä – toisella neljänneksellä kirjassimme arvonalentumisia 1,7 miljardia euroa ja konsolidoinnin päättämiseen liittyviä negatiivisia kumulatiivisia valuuttakurssien muuntoeroja 1,9 miljardia euroa. Koska Venäjän toimet rikkovat räikeästi kansainvälisiä investointisuojaus sopimuksia ja estävät Fortumia käyttämästä osakkeenomistajan oikeuksia, olemme lähettäneet tiedoksiannon Venäjän valtiolle ja haemme välimiesmenettelyn kautta vahingonkorvauksia, erityisesti koskien PAO Fortumin osakkeiden ja Fortumin Venäjälle tekemien investointien arvoa.

Uusi strategiamme julkistettiin maaliskuussa, ja olemme ryhtyneet määrätietoisiin toimiin sen toteuttamiseksi. Päätehtävämme on varmistaa vakaa ja luotettava sähköntoimitus asiakkaillemme ja yhteiskunnalle. Olimmekin Fortumissa erittäin tyytyväisiä TVO:n Olkiluoto 3-ydinvoimalaitosyksikön kaupallisen toiminnan käynnistymiseen, sillä se tukee vahvasti toimitusvarmuutta ja strategista tavoitettamme toimittaa energiaa luotettavasti. Kesäkuussa ilmoitimme noin 225 miljoonan euron investoinneista lämmön talteenottohankkeisiin Espoo Clean Heat -ohjelmassa, joka tukee hiilestä irtautumista ja kestävien hukkalämpöratkaisujen rakentamista. Investointihankkeet ovat osa ainutlaatuisia yhteistyöprojekteja Microsoftin kanssa, jossa otetaan talteen hukkalämpöä uusista datakeskuksista. Tavoitteenamme on tuottaa hiilivapaata kaukolämpöä Suomessa jo vuonna 2025 ja olla hiilineutraali ennen vuotta 2030. Lisäksi sopimuksemme ostaa Telge Energi istuu hyvin liiketoimintaportfolioomme ja kasvattaa vähittäismyynnin asiakaskuntaamme. Telge Energi on yksi Ruotsin kymmenestä suurimmasta sähköntoimittajasta. Odotamme saavamme kaupan päätökseen kolmannen neljänneksen aikana. Jatkamme myös dekarbonisaation edistämistä, ja allekirjoitimme uudet yhteistyösopimukset Korea Hydro & Nuclear Powerin (KHNP) ja Westinghouse Electric Companyn kanssa. Ne ovat osa selvitystämme, jonka puitteissa kartoitamme edellytyksiä uuden ydinvoiman rakentamiselle Suomessa ja Ruotsissa. Lisäksi tutkimme SSAB:n kanssa mahdollisuuksia tuottaa vedyn avulla valmistettavaa fossiilivapaata rautasientä Raahessa. Mahdolliset investointipäätökset näistä ydinvoima- ja vetyhankkeista tehdään myöhemmin.

Suunnitelmamme mukaisesti palasimme toukokuussa velkakirjamarkkinoille laskemalla liikkeeseen yhteensä 1,15 miljardin euron joukkovelkakirjalainat. Olen erittäin tyytyväinen taloudelliseen asemaamme – se on erittäin vahva hyvän tuloskehityksemme ja rahavirtamme ansiosta. Kesäkuun lopussa velkaantumisasteemme oli 0,3 ja meillä oli yli neljä miljardia euroa nostamattomia luottoja ja yli neljä miljardia euroa likvidejä varoja. Tämä luo erinomaisen perustan toimintamme kehittämiseksi.

Osana liiketoimintojemme jatkuvaa kehittämistä luodaksemme lisäarvoa ja uutta kasvua ilmoitimme tänään Circular Solutions -liiketoimintojemme tulevaisuuden vaihtoehtojen arvioinnin aloittamisesta. Tämä on looginen askel uuden strategiamme toteuttamisessa, sillä tiedotimme strategian julkaisun yhteydessä, että Circular Solutions -liiketoiminnot eivät ole yhtiön strategian keskiössä.

Tulevina kuukausina jatkamme strategiamme toteutusta keskittymällä luotettavaan ja puhtaaseen sähköntuotantoon sekä teollisuuden dekarbonisaatioon Pohjoismaissa. Kesäkuussa nimitetyn Suomen uuden hallituksen tavoitteet ja ehdotukset tukevat erittäin hyvin puhdasta siirtymää. Olen tyytyväinen siihen, että Suomi haluaa olla johtavassa

asemassa puhtaan energian tuottamisessa tukemalla uuden ydinvoiman rakentamista, vahvistamalla vesivoiman toimintaedellytyksiä, virtaviivaistamalla uuden aurinko- ja tuulivoiman lupamenettelyjä sekä ottamalla keskeisen roolin vetytaloudessa.

Korostamme Fortumin uudistumista ja kehittymistä uudessa strategiassamme, sillä näin voimme varmistaa kilpailukykyämme tulevina vuosina. Fortum Renew -ohjelmallamme on kaksi päämäärää: rakentaa tehokas ja tarkoituksenmukainen toimintamalli ja kehittää kulttuuriamme ja johtamistamme niin, että ne parhaiten tukevat strategiamme toteuttamista. Toisella vuosineljänneksellä teimme ylimmän johdon nimitykset, ja seuraavien tasojen nimitykset ovat nyt käynnissä. Tavoitteenamme on, että uusi organisaatio on toiminnassa vuoden 2023 viimeisen neljänneksen aikana.”

Muutokset raportoinnissa

Fortum uudisti toimintarakenteensa maaliskuun 2023 lopussa. Uuden organisaation tavoitteena on yhtiön uuden vision ja strategian menestyksellä toteuttaminen. Uusi organisaatio koostuu seuraavista liiketoimintayksiköistä: Corporate Customers and Markets, Nuclear Generation, Hydro Generation, Renewables and Decarbonisation, Consumer Solutions ja Circular Solutions.

Fortum tarkisti taloudellista segmenttiraportointiaan uuden liiketoimintarakenteen ja strategian mukaisesti. Vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien Fortum raportoi taloudellisen tuloksensa seuraavissa raportointisegmenteissä:

- Generation-segmentti sisältää Corporate Customers and Markets-, Nuclear Generation-, Hydro Generation- ja Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoimintayksikön.
- Muut toiminnot -segmentti sisältää Circular Solutions -liiketoimintayksikön, Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoinnot ja konsernijohdon.

Fortum julkaisi 17.4.2023 uusien raportointisegmenttien oikaistut segmenttiedot vuodelta 2022.

Venäjän presidentin asetuksen (nro 302, 25.4.2023) seurauksena Fortumin omaisuus Venäjällä otettiin Venäjän viranomaisten hallintaan. Määräysvallan arvioinnin perusteella Fortum on menettänyt Venäjän toimintojensa hallinnan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi päättyy ja segmentti raportoidaan lopetettuina toimintoina vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen seurauksena Fortum julkaisi 11.5.2023 vuoden 2022 ja vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen oikaistun konsernin tuloslaskelman, konsernin laajan tuloslaskelman, konsernin rahavirtalaskelman ja keskeisten tunnuslukujen vertailutiedot. Konsernitasetta ei oikaistu.

Sen jälkeen, kun Saksan hallituksen kanssa oli allekirjoitettu periaatesopimus Uniperin myynnistä, Uniperin konsolidointi päättyi ja Uniper luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Järjestely saatiin päätökseen joulukuussa 2022.

Tässä puolivuositiedotuksessa esitetyt taloudelliset tulokset liittyvät Fortum-konsernin jatkuviin toimintoihin.

Fortumin strategia

Fortumin hallitus päätti Fortumin uudesta strategiasta maaliskuun 2023 alussa. Fortumin strategian painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian toimittaminen ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen Pohjoismaissa.

Strategia sisältää uusia taloudellisia ja vastuullisuustavoitteita:

- Fortum on päivittänyt taloudelliset tavoitteensa varmistaakseen vähintään BBB-luottoluokituksen ja tulevaisuuden kasvuun vaadittavan taloudellisen joustavuuden. Uusi pitkän aikavälin rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde on 2,0–2,5.
- Vuosina 2023–2025 Fortum tavoittelee hallittua kasvua puhtaassa energiassa. Investoinnit tällä ajanjaksolla ovat enintään 1,5 miljardia euroa. Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä. Sitä sovelletaan ja arvioidaan yhtiön ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden perusteella.

- Päivitetyin osinkopolitiikan mukaan osingonjakosuhte on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Fortumin vuoden 2023 yhtiökokous hyväksyi 0,91 euron osingon osaketta kohti vuodelta 2022. Osinko vastaa 75 %:a jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta 1,21 euroa.
- Fortum sitoutuu aiempaa tiukempiin vastuullisuus- ja ilmastotavoitteisiin: toiminnasta tulee hiilineutraalia vuoteen 2030 mennessä, hiilestä luovutaan vuoden 2027 loppuun mennessä ja hiilidioksidin ominaispäästöille asetetaan tavoite. Lisäksi Fortum sitoutuu SBTi-tavoitteeseen (1,5 °C) ja asettaa biodiversiteettitavoitteet.

Fortum toteuttaa strategiansa keskeisiä painopistealueita vaiheittain, jotta se voi varmistaa strategian toteuttamisen ja hallita markkinoiden tämänhetkistä epävarmuutta. Keskeistä on varmistaa yhtiön vakaa suorituskyky, joten ensimmäisessä vaiheessa Fortum keskittyy ensiluokkaisten toimintojensa optimointiin, tulokseen ja kassavirtaan sekä konsernin velkasalkun uudelleenrahoittamiseen joukkovelkakirjamarkkinoilla. Tämä edellyttää tasapainoa investointien, taseen ja osinkojen välillä. Samalla Fortum rakentaa valmiuksia tulevaa kasvua varten kartoittamalla mahdollisuuksia ja kehittämällä hankkeita yhdessä teollisuusasiakkaiden kanssa.

Taloudellinen tulos

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Generation	805	839	2 234	1 825	4 465	4 874
Consumer Solutions	750	856	2 134	2 024	4 578	4 689
Muut toiminnot	127	136	262	273	589	578
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-211	-379	-659	-827	-2 312	-2 144
<i>Eliminoinnit</i>	-103	84	-339	181	454	-67
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 368	1 537	3 632	3 476	7 774	7 930

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) segmenteittäin

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Generation	348	343	1 115	717	1 876	2 274
Consumer Solutions	27	40	51	94	173	130
Muut toiminnot	-31	-21	-41	-14	-23	-50
Jatkuvat toiminnot yhteensä	344	362	1 125	797	2 025	2 353

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Generation	304	282	1 027	589	1 629	2 066
Consumer Solutions	10	21	16	56	97	58
Muut toiminnot	-52	-42	-83	-57	-116	-142
Jatkuvat toiminnot yhteensä	262	262	960	588	1 611	1 982

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Generation	367	585	1 416	897	2 128	2 648
Consumer Solutions	-48	221	-297	413	-149	-859
Muut toiminnot	-52	-46	-83	-69	-13	-26
Jatkuvat toiminnot yhteensä	267	760	1 036	1 240	1 967	1 762

Huhti–kesäkuu 2023

Liikevaihto laski 1 368 (1 537) miljoonaan euroon pääasiassa alempien sähkönhintojen seurauksena.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli vertailukauden tasolla: 262 (262) miljoonaa euroa. Tulos parani Generation-segmentissä korkeamman saavutetun sähkönhinnan ansiosta, mutta sen vaikutusta tasoitti tuloksen lasku Consumer Solutions -segmentissä ja Muut toiminnot -segmentissä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 5 (498) miljoonan euron vaikutus kauden liikevoittoon. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 638 miljoonaa euroa verottomia voittoja Fortum Oslo Varmen myynnistä ja -141 miljoonan euron erä, joka liittyi suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksiin.

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -42 (9) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti osakkuusyritysten tuloksen heikkeneminen, joka johtui pääasiassa Ruotsin ydinjätteeseen liittyvistä inflaatiotarkistetuista varauksista osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä (liite 7).

Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,16 euroa (0,22).

Tammi–kesäkuu 2023

Liikevaihto kasvoi 3 632 (3 476) miljoonaan euroon pääasiassa korkeampien sähkönhintojen seurauksena.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 960 (588) miljoonaa euroa. Korkeampi saavutettu sähkönhinta Generation-segmentissä vaikutti selvästi tuloksen paranemiseen, mutta Consumer Solutions -segmentin tuloksen laskulla oli negatiivinen vaikutus.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 76 (652) miljoonan euron vaikutus kauden liikevoittoon pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutosten seurauksena. Vuoden 2022 vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi myös veroton 638 miljoonan euron voitto Fortum Oslo Varmen myynnistä (liite 4).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -32 (18) miljoonaa euroa (liite 7). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -20 (-113) miljoonaa euroa ja sisälsi -26 (-123) miljoonaa euroa ydinjätteeseen liittyviä varauksia ja ydinjätehuoltorahastosta aiheutuvia vaikutuksia osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä.

Rahoituskulut – netto olivat -145 (-96) miljoonaa euroa. Rahoituskulut – netto sisältävät 163 (64) miljoonaa euroa luottojen korkokuluja ja 60 (11) miljoonaa euroa lainasaamisten ja talletusten korkotuottoja. Suomen valtion sijoitusyhtiön Solidiumin myöntämään siltarahoituslainaan liittyvät korkokulut, palkkiot ja muut rahoituskulut olivat 56 miljoonaa euroa tammi–kesäkuussa 2023 (49 milj. euroa vuonna 2022). Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto olivat -115 (-52) miljoonaa euroa (liite 8).

Katsauskauden tuloverot olivat 45 (-102) miljoonaa euroa. Tammi–kesäkuussa 2023 tuloveroihin sisältyi 242 miljoonaa euroa liittyen kertaluonteiseen positiiviseen verovaikutukseen, joka kirjattiin pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjän omaisuuden arvon alentumisen vuoksi. Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta (Suomen väliaikainen sähköalan voittovero mukaan lukien) tuloslaskelman mukaan oli 22,0 % (21,1 %) (liite 9).

Kauden voitto oli 916 (931) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 629 (427) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen kauden voitto sisältää oikaisut vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä sekä oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, rahoituskulut – nettoon, tuloveroihin ja määräysvallattomien omistajien osuuteen (liite 4.2).

Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 1,02 euroa (1,04). Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,70 euroa (0,48) (liite 4).

Lisätietoja on kohdassa ”Segmenttikatsaukset”.

Taloudellinen asema ja rahavirta

Rahavirta

Tammi–kesäkuussa liiketoiminnan rahavirta kasvoi 231 miljoonalla eurolla ja oli 1 132 (901) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa vertailukelpoisen käyttökatteen paranemisesta ja käyttö pääoman positiivisesta muutoksesta, joiden positiivista vaikutusta tasoitti tuloveromaksujen kasvu.

Investointien rahavirta oli 1 304 (-2 518) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti positiivisesti vakuussaamisten selkeä lasku, joka oli 1 539 (kasvua 1 833) miljoonaa euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 300 (177) miljoonaa euroa. Vuoden 2022 vertailukaudella osakkeiden myynnit ja pääoman tuotot (1 004 milj. euroa) liittyivät pääasiassa 50 %:n omistussuuden myyntiin Fortum Oslo Varme AS -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa. Vertailukausi sisältää myös 1 500 miljoonan euron maksun Fortumin osakslainasta Uniperille. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, Uniper maksoi koko 4 000 miljoonan euron osakslainan takaisin Fortumille. Uniperin osakkeiden myynnistä saatu 498 miljoonan euron vastike esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa vuonna 2022.

Rahoituksen rahavirta oli -1 947 (-1 785) miljoonaa euroa. Korollisten lainojen takaisinmaksut olivat 1 441 (1 138) miljoonaa euroa, ja vakuusvelan muutos oli -107 (553) miljoonaa euroa. Osingon ensimmäinen erä 413 miljoonaa euroa maksettiin 24.4.2023 (1 013). Toinen erä maksetaan neljännellä neljänneksellä.

Likvidit varat kasvoivat 489 (vähenivät 3 402) miljoonaa euroa.

Lopetettujen toimintojen rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat vuoden 2023 ensimmäiseltä neljännekseltä vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä.

Likvidit varat kauden alussa olivat 3 919 miljoonaa euroa ja sisälsivät 247 miljoonaa euroa Russia-segmentin likvidejä varoja.

Lisätietoja on rahoitusta käsittelevässä osiossa jäljempänä.

Varat

Taseen loppusumma vuoden 2023 toisen neljänneksen lopussa oli 18 930 miljoonaa euroa (23 642 milj. euroa vuoden 2022 lopussa). Muutos joulukuuhun 2022 verrattuna johtui pääasiassa Venäjän omaisuuden konsolidoinnin päättymisestä vuoden 2023 toisella neljänneksellä sekä johdannaisinstrumenttien käypien arvojen laskusta ja vakuussaamisten vähenemisestä. Nettovakuussaamiset toisen neljänneksen lopussa olivat 826 miljoonaa euroa (2 255 milj. euroa vuoden 2022 lopussa).

Oma pääoma

Oma pääoma oli 7 740 miljoonaa euroa (7 737 milj. euroa vuoden 2022 lopussa). Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 7 682 miljoonaa euroa (7 670 milj. euroa vuoden 2022 lopussa). Omaan pääomaan vaikuttivat negatiivisesti 2 667 miljoonan euron kauden tappio ja yhtiökokouksen huhtikuussa 2023 hyväksymä 817 miljoonan euron osinko. Kauden tappio sisältää 1,7 miljardia euroa liittyen koko Venäjän omaisuuden alaskirjaukseen ja 1,9 miljardia euroa aiemmin omaan pääomaan kirjattuihin negatiivisiin kumulatiivisiin muuntoeroihin. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirrettiin IFRS:n mukaisesti omasta pääomasta tuloslaskelmaan konsolidoinnin päättymisen vuoksi, eivätkä ne vaikuttaneet omaan pääomaan. Kassavirran suojausten käypään arvoon arvostamisella oli 1 663 miljoonan euron positiivinen vaikutus omaan pääomaan.

Osinko vuodelta 2022 oli 0,91 euroa osakkeelta, yhteensä 817 miljoonaa euroa. Yhtiökokous hyväksyi osingon 13.4.2023. Osingon ensimmäinen erä 0,46 euroa osaketta kohti, yhteensä 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä 0,45 euroa, yhteensä 404 miljoonaa euroa, kirjattiin velkana taseen erään Ostovelat ja muu vieras pääoma ja maksetaan 10.10.2023.

Rahoitus

Vuoden 2023 alkupuoliskolla hyödykkeiden hinnat laskivat ja äärimmäinen hintojen heilunta väheni. Konsernin taloudellinen asema on erittäin vakaa hintojen laskun ja siihen liittyvien käteisvakuuksien vapautumisen sekä vuonna

Fortum Oyj
Tammi–kesäkuun 2023 puolivuositiedot

2023 toteutettujen rahoitustoimien seurauksena. Kesäkuun lopussa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökäteen suhde jatkuvissa toiminnoissa oli erittäin matala 0,3 viimeisen 12 kuukauden ajalta.

Rahoitusnettovelka vuoden 2023 toisen neljänneksen lopussa oli 745 miljoonaa euroa (1 084 milj. euroa vuoden 2022 lopussa). Fortumin korolliset velat olivat 6 077 miljoonaa euroa (7 785 milj. euroa vuoden 2022 lopussa) ja likvidit varat 4 156 miljoonaa euroa (3 919 milj. euroa vuoden 2022 lopussa). Osingon ensimmäinen erä, 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023.

Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin nostamansa 600 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimiitistä sekä 1 000 miljoonan euron erääntyvän joukkovelkakirjalainan. Maaliskuussa Fortum maksoi takaisin nostamansa 350 miljoonaa euroa Suomen valtion myöntämästä siltarahoituslainasta ja peruutti tämän 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn kokonaan.

Toukokuussa Fortum palasi velkakirjamarkkinoille laskemalla liikkeelle kaksiosaisen joukkovelkakirjalainan, sisältäen 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan viideksi vuodeksi, jonka kiinteä kuponkikorko on 4 % ja 650 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kymmeneksi vuodeksi, jonka kiinteä kuponkikorko on 4,5 %. Tämän seurauksena Fortum maksoi takaisin viimeisen nostetun erän, 500 miljoonaa euroa, likviditeettivalmiusluottolimiitistä toukokuussa ja 1 000 miljoonan Ruotsin kruunumääräinen joukkovelkakirjalaina maksettiin takaisin kesäkuussa.

Kesäkuussa Fortum perui 2 100 miljoonaa euroa 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä ja käytti kuuden kuukauden jatko-option jäljelle jäävään 1 000 miljoonan euron valmiusluottolimiittiin, jonka uusi eräpäivä on joulukuussa 2023, sisältäen Fortumin 6 kuukauden jatko-option. Fortum uusi erääntyvän 500 miljoonan euron pankkilainan, jonka uusi eräpäivä on helmikuussa 2025. Jäljellä ollut Uniperille myönnetty noin 1 miljardin euron emoyhtiötakaus vapautui kesäkuun lopussa.

Lyhytaikaiset lainat olivat 851 miljoonaa euroa sisältäen pitkäaikaisten lainojen 16 miljoonan euron lyhytaikaisen osuuden. Lyhytaikaiset lainat 835 miljoonaa euroa sisältävät 514 miljoonaa euroa vakuusjärjestelyvelkaa ja 319 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa (liite 13).

Takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta oli yhteensä 951 miljoonaa euroa (liite 13).

Toisen neljänneksen lopussa Fortumilla oli 4 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 1 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä (erääntyy joulukuussa 2023 sisältäen Fortumin 6 kuukauden jatko-option), 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajien enintään 2 vuoden jatko-option) ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1 vuoden jatko-option). Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

S&P Global Ratings vahvisti 9.3.2023 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen tasolle BBB ja muutti näkymän negatiivisesta vakaaksi.

Fitch Ratings vahvisti 21.3.2023 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen tasolle BBB ja muutti näkymän negatiivisesta vakaaksi.

Segmenttikatsaukset

Generation

Generation-segmentti vastaa Fortumin sähköntuotannosta pääasiassa Pohjoismaissa. Segmenttiin kuuluvat hiilidioksidivapaa vesi-, ydin-, tuuli- ja aurinkovoimatuotanto sekä kaukolämpö- ja kaukokylmäliiketoiminta sekä hiilidioksidipäästöjen vähentäminen lämpöliiketoiminnassa. Generation-segmentti vastaa myös suojauksista ja arvonluonnista sekä sähkön fyysisillä että finanssimarkkinoilla sekä palvelee teollisuus- ja kunnallisia asiakkaita vauhdittaen teollisuuden dekarbonisaatiota suuressa mittakaavassa. Lisäksi segmentti kehittää uusiutuvan energiantuotannon, ydinvoiman ja puhtaan vedyn osaamista ja projekteja.

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Liikevaihto	805	839	2 234	1 825	4 465	4 874
- sähkönmyynti	703	720	1 947	1 441	3 802	4 308
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	578	520	1 523	1 017	2 461	2 967
- lämmönmyynti	88	89	260	324	499	435
- muu myynti	14	31	27	59	163	131
Liikevoitto	367	585	1 416	897	2 128	2 648
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**	-42	-57	-19	-111	-178	-86
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	135	59	226	109	316	433
Henkilöstön lukumäärä			1 784		1 660	

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	348	343	1 115	717	1 876	2 274
Liikevoitto	304	282	1 027	589	1 629	2 066
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**	-41	10	-31	19	-34	-84
Sidotun pääoman tuotto, %					23,2	29,4
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 876	6 671	6 597	

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä CHP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

** Voimalaitokset rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa, ja omistajat ostavat sähköntuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia. Osuus tuloksesta koostuu pääasiassa IFRS-oikaisuista (esim. ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpidosta) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseessa (liite 18 vuoden 2022 tilinpäätöksessä).

Sähköntuotanto energialähteittäin

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vesivoima, Pohjoismaat	4,6	4,7	9,6	10,1	19,1	18,6
Ydinvoima, Pohjoismaat	5,8	5,6	12,3	11,8	23,4	23,9
CHP ja lauhdevoima*	0,1	0,2	0,6	0,6	1,5	1,5
Yhteensä	10,5	10,5	22,4	22,6	44,1	44,0

* CHP- ja lauhdevoimatuotanto Suomessa, Puolassa ja Norjassa. Vertailukauteen 2022 sisältyy norjalaisen kaukolämpöyhtiön Fortum Oslo Varmen tuotantovolyymit. 50 %:n omistusosuus yhtiöstä myytiin vuoden 2022 toisella vuosineljänneksellä.

Myyntivolyymit

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Sähkönmyynti, Pohjoismaat	12,8	12,1	26,8	26,1	51,7	52,4
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	10,1	9,9	21,1	21,2	41,1	41,0
Sähkönmyynti, Muut	0,1	0,7	0,3	1,5	3,1	1,9
Lämmönmyynti, Pohjoismaat	0,4	0,6	1,2	2,1	3,1	2,2
Lämmönmyynti, Muut	0,5	0,5	2,0	2,0	3,5	3,5

* Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä CHP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Saavutettu sähkönhinta

EUR/MWh	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Segmentin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa*	57,5	52,3	72,0	47,9	59,9	72,4

* Generation-segmentin sähkön tukkuhinta sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä CHP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Huhti-kesäkuu 2023

Generation-segmentin kokonaissähköntuotanto pysyi samalla tasolla kuin vuoden 2022 toisella neljänneksellä. Ydinvoiman tuotantomäärät kasvoivat jonkin verran TVO:n kolmannen Olkiluodon ydinvoimalaitosyksikön (OL3) sähköntuotannon seurauksena. Sen vaikutusta tasoittivat pidemmät suunnitellut vuosihuollot OKG:n kolmannessa Oskarshamnin ydinvoimalaitosyksikössä. Vesivoiman tuotantomäärät laskivat hieman vuoden 2022 toiseen neljännekseen verrattuna.

Saavutettu sähkönhinta nousi 5,2 euroa/MWh eli 10 % ja oli 57,5 euroa/MWh. Korkeampi suojaushinta oli syytä korkeampaan saavutettuun sähkönhintaan. Fyysisen optimoinnin tuotot laskivat volatiliiteetin laskun ja kevättulvien vuoksi. Vaikka sähkön spot-hinta laski 55 % Generation-segmentin sähköntuotantoalueilla, melko korkeilla suojaustasoilla ja korkeammalla suojaushinnalla oli suurempi vaikutus saavutettuun sähkönhintaan kuin spot-hintojen negatiivisella kehityksellä. Spot-hinta laski yli 50 % ja oli 44,5 euroa/MWh (97,9 euroa/MWh vuoden 2022 toisella neljänneksellä). SE2-alueen (Sundsvall) hintaerolla ei ollut vaikutusta saavutettuun sähkönhintaan.

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 8 %. Siihen vaikuttivat pääasiassa korkeampi saavutettu sähkönhinta sekä pienemmät poistot Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentämisen seurauksena (liite 3). Kaukolämpöliiketoiminnan tulokseen vaikuttivat positiivisesti korkeammat lämmön ja sähkön hinnat. Niiden vaikutusta tasoittivat vuoden 2022 toisella neljänneksellä toteutetut rakennemuutokset: 50 %:n omistusosuuden myynti Fortum Oslo Varme -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa, sekä veroton 5 miljoonan euron voitto Rajasthanin 250 MW:n aurinkovoimalan myynnistä Intiassa (liite 3).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli yhteensä -41 (10) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti osakkuusyritysten tuloksen heikkeneminen, joka johtui pääasiassa Ruotsin ydinjätteeseen liittyvistä inflaatiotarkistetuista varauksista osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä (liitteet 3 ja 7).

Tammi-kesäkuu 2023

Generation-segmentin kokonaissähköntuotanto laski hieman tammi-kesäkuuhun 2022 verrattuna. Ydinvoiman tuotanto kasvoi TVO:n kolmannen Olkiluodon ydinvoimalaitosyksikön (OL3) sähköntuotannon seurauksena. Sen vaikutusta tasoittivat pidemmät suunnitellut vuosihuollot OKG:n kolmannessa Oskarshamnin ydinvoimalaitosyksikössä. Vesivoiman tuotanto laski pääasiassa siksi, että vesivarannot olivat vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä edellisvuotta pienemmät. Segmentin yleinen toiminnallinen tulos ja ydinvoimatuotannon käyttökerroin pysyivät hyvällä tasolla. Kokonaissähköntuotannosta 98 % oli hiilidioksidipäästötöntä.

Saavutettu sähkönhinta nousi 24,1 euroa/MWh eli 50 % ja oli 72,0 euroa/MWh. Korkeampi suojaushinta oli suurin syy korkeampaan saavutettuun sähkönhintaan. Fyysisen optimoinnin tuotot pysyivät korkealla tasolla, mutta jäivät jonkin verran vuoden 2022 vertailukauden ja edellisten neljänneksen tasosta. Vaikka sähkön spot-hinta laski 35 % Generation-segmentin sähköntuotantoalueilla, melko korkeilla suojaustasoilla ja korkeammalla suojaushinnalla oli suurempi vaikutus saavutettuun sähkönhintaan kuin spot-hintojen negatiivisella kehityksellä. Suojaus vaimensi selvästi SE2-alueen (Sundsvall) hintaeron negatiivista vaikutusta vuoden 2022 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Vertailukelpoisen liikevoiton 74 %:n kasvu oli seurausta korkeammasta saavutetusta sähköhinnasta sekä pienemmistä poistoista, jotka johtuivat Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentämisestä. Niiden vaikutusta tasoitti ydinvoiman tuotantomäärien lasku, joka johtui pidemmistä suunnitelluista vuosihuolloista (liite 3). Korkeammilla sähkön ja lämmön hinnoilla oli positiivinen vaikutus kaukolämpöliiketoiminnan tulokseen. Niiden vaikutusta tasoittivat korkeammat polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hinnat. Vuoden 2022 vertailukausi sisältää myös noin 36 miljoonan euron tuloksen Norjan kaukolämpötoiminnoista, jotka myytiin vuoden 2022 toisella neljänneksellä (liite 3).

Liikevoittoon vaikuttivat 390 (307) miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka liittyivät suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutokseen. Vuoden 2022 vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi myös veroton 638 miljoonan euron voitto Fortum Oslo Varmen myynnistä (liite 3).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -31 (19) miljoonaa euroa (liitteet 3 ja 7).

Suomen hallitus myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksikölle vuoden 2050 loppuun saakka. Uuden käyttöluvakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöäin pidentämiseen liittyvät investoinnit nousevat arviolta noin miljardiin euroon vuoteen 2050 mennessä. Viimeisten viiden vuoden aikana Fortum on jo investoinut Loviisan voimalaitokseen noin 300 miljoonaa euroa. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos.

Valtioneuvosto myönsi 30.3.2023 käyttöluvan Fortumin Loviisan voimalaitosalueen matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitokselle vuoden 2090 loppuun saakka. Voimalaitosalueen 110 metrin syvyydessä sijaitseva loppusijoituslaitos on ollut käytössä vuodesta 1998. Loviisan voimalaitoksella syntyvä käytetty polttoaine tullaan loppusijoittamaan Fortumin ja TVO:n yhteisesti omistamaan Posivan käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitustilaan.

Säännöllinen sähköntuotanto TVO:n kolmannessa Olkiluodon ydinvoimalaitosyksikössä (OL3) alkoi koekäyttövaiheen jälkeen 16.4.2023, ja laitoksen kaupallinen toiminta alkoi 1.5.2023. OL3:n kokonaiskapasiteetti on noin 1 600 MW (Fortumin osuus noin 400 MW), ja voimalaitos tuottaa noin 14 % Suomen kokonaissähkökulutuksesta (liite 14). Vuonna 2023 Fortumin osuuden OL3:n säännöllisestä sähköntuotannosta odotetaan olevan noin 2 TWh.

Fortum käynnisti lokakuussa 2022 kaksivuotisen selvityksen uuden ydinvoiman edellytyksistä Suomessa ja Ruotsissa. Fortum kartoittaa sekä pieniydinvoimaloiden (small modular reactors, SMR) että perinteisten suurten reaktoreiden kaupallisia, teknologisia ja yhteiskunnallisia vaatimuksia. Tarkastelua tehdään myös poliittisella, lainsäädännöllisellä ja sääntelyn tasolla. Mahdolliset ydinvoima-alan tulevaisuuden hankkeet toteutetaan todennäköisimmin erilaisilla yhteistyöjärjestelyillä. Selvityksessä tutkitaan myös palvelujen liiketoimintamahdollisuuksia uusille hankkeille Euroopassa sekä vedyn teollisen käytön osalta. Selvitys on esimerkki siitä, miten Fortumin strategiset painopisteet edistävät teollisuuden hiilestä irtautumista ja miten yhtiö pyrkii löytämään ratkaisuja, joiden avulla strategiset asiakkaat voivat pienentää hiilijalanjälkeään. Vuoden 2022 lopussa ja 2023 aikana Fortum on ilmoittanut tutkivansa yhteistyömahdollisuuksia ydinvoiman osalta suomalaisen energiayhtiön Helenin, ranskalaisen Electricité de Francen (EDF), ruotsalaisen Kärnfull Next AB:n, brittiläisen Rolls-Royce SMR:n ja ruostumatonta terästä tuottavan suomalaisen Outokummun kanssa sekä Korea Hydro & Nuclear Power Co:n (KHNP) ja yhdysvaltalaisen Westinghouse Electric Companyn kanssa. Mahdolliset investointipäätökset tehdään myöhemmin.

Fortum ja teräsyhtiö SSAB ilmoittivat 5.6.2023 käynnistävänsä yhteisen kaupallisen selvityksen ja FEED-tutkimuksen (Front-End Engineering Design), joissa tutkitaan mahdollisuuksia tuottaa vedyn avulla valmistettavaa fossiilivapaata rautasientä Raahessa. Fortum tutkii maksimissaan 700 megawatin vetylaitoksen teknistä ja taloudellista toteutettavuutta. Selvityksessä arvioidaan myös yhteistyömalleja ja rahoitusrakennetta sekä operointiin ja turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Selvityksen aikana käynnistetään myös vedyn valmistukseen liittyvä ympäristövaikutusten arviointimenettely. Selvityksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä, ja sen tuloksia käytetään myöhemmin mahdollisten investointipäätösten pohjana.

Fortum ilmoitti 15.6.2023 käynnistävänsä pienimuotoisen vetypilottilaitoksen suunnittelun teollisuuden asiakkaiden tarpeisiin.

Fortum ilmoitti 20.6.2023 alkavansa kehittää 80 megawatin teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta Virolahdelle. Hanke on Fortumille ensimmäinen aurinkovoiman kehityshanke Suomessa. Strategiansa mukaisesti Fortum tavoittelee kasvua aurinkovoimassa Pohjoismaissa. Aurinkovoimahankkeen kehitysvaihe Suomessa kestää yleensä noin 1–2 vuotta. Tämän jälkeen haetaan rakennuslupa ja tehdään mahdollinen investointipäätös. Teollisen mittakaavaan aurinkopuiston rakennusvaihe kestää noin vuoden.

Fortum ilmoitti 21.6.2023 päättäneensä noin 225 miljoonan euron investoinneista Espoo Clean Heat -ohjelman hankkeisiin vuosina 2023–2027. Hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Fortumin kaukolämpö Suomessa tuotetaan hiilettömästi jo vuonna 2025 ja hiilineutraalisti ennen vuotta 2030. Merkittävä osa ohjelman tavoitteista voidaan saavuttaa hyödyntämällä Microsoftin Espooseen ja Kirkkonummelle suunnitteleilla olevien suurten datakeskusten hukkalämpöä. (Lisätietoja on investointeja koskevassa osiossa.)

Consumer Solutions

Consumer Solutions vastaa energiaratkaisujen tarjoamisesta kuluttajille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille pääasiassa Pohjoismaissa ja Puolassa. Fortum on Pohjoismaiden suurin eri sähkötuotteiden tarjoaja ja sillä on yli 2 miljoonaa asiakasta. Consumer Solutions tarjoaa sähköä ja siihen liittyviä lisäarvo- ja digitaalisia palveluja pääasiassa vähittäismyyntiasiakkaille.

milj. euroa	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Liikevaihto	750	856	2 134	2 024	4 578	4 689
- sähkönmyynti	637	747	1 835	1 724	4 026	4 137
- kaasunmyynti	88	73	241	209	392	423
- muu myynti	25	37	59	91	161	129
Liikevoitto	-48	221	-297	413	-149	-859
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	20	17	40	32	71	78
Henkilöstön lukumäärä			1 216		1 179	

milj. euroa	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	27	40	51	94	173	130
Liikevoitto	10	21	16	56	97	58
Sidotun pääoman tuotto, %					9,1	6,1
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			604	809	1 365	

Myyntivolyymit

TWh	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Sähkö	6,8	6,5	16,6	15,9	29,6	30,3
Kaasu*	1,1	1,0	2,7	2,7	4,8	4,7

* Ei sisällä tukkumyyntiä.

Asiakkaiden määrä

Tuhatta*	30.6.2023	31.12.2022
Sähkö	2 170	2 130
E-mobility**	60	70
Kaasu	40	40
Yhteensä	2 270	2 240

* Pyöristettynä lähimpään 10 000:een.

** Mitattuna keskimääräisenä neljännesvuoden maksavina asiakkaina.

Huhti–kesäkuu 2023

Sähkönmyynti kasvoi 5 % ja kaasunmyynti Puolassa kasvoi 10 %. Toisella neljänneksellä asiakkaiden aktiivinen kulutuksen sopeuttaminen ja sähkönhintojen lasku siirsivät edelleen kuluttajakysyntää spot-hintaisiin sähkösopeutuksiin Pohjoismaissa. Kokonaismyyntituotto pieneni 12 %, kun sähkön ja kaasun hinnat laskivat Pohjoismaissa ja Puolassa.

Vertailukelpoinen liikevoitto puolittui ja oli 10 miljoonaa euroa. Tämä johtui pääasiassa sähkön myyntikatteiden laskusta, jonka vaikutusta kaasun myyntikatteiden nousu tasoitti jonkin verran. Kuten vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, sähkön myyntikatteiden pieneneminen johtui pääasiassa asiakaskannan pienentymisestä tietyissä suojatuissa tuotteissa voimakkaasti heiluvien ja korkeiden markkinahintojen seurauksena. Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikutti negatiivisesti myös Puolan hallituksen asettama hintakatto loppukäyttäjille vuonna 2023.

Tammi–kesäkuu 2023

Sähkönmyynti kasvoi 4 %, kun taas kaasunmyynti Puolassa pysyi vakaana vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Korkeat sähkön ja kaasun hinnat etenkin ensimmäisellä neljänneksellä heikensivät edelleen kysyntää, kun kuluttajat vähensivät aktiivisesti energiankulutustaan ja siirsivät kulutusta huipputuntien ulkopuolelle. Kokonaismyyntituotto kasvoi 5 %, kun sähkön ja kaasun hinnat nousivat Pohjoismaissa ja Puolassa.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 40 miljoonaa euroa ja oli 16 miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa pienemmistä myyntikatteista, kustannusten noususta ja lisäarvopalvelujen myynnin laskusta, joiden vaikutusta tasoittivat kaasun suuremmat myyntikatteet. Sähkön myyntikatteiden pieneneminen johtui pääasiassa asiakaskunnan pienenemisestä tietyissä suojatuissa asiakassopimuksissa voimakkaasti heiluvien ja korkeiden markkinahintojen seurauksena. Vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikutti negatiivisesti myös Puolan hallituksen asettama hintakatto loppukäyttäjille vuonna 2023.

Negatiivisesta tulosvaikutuksesta huolimatta asiakasmäärä kasvoi noin 30 000:lla tammi–kesäkuussa vuoden 2022 loppuun verrattuna. Yleinen asiakastytyvyisyys ja suositteluasteet paranivat edelleen. Asiakasmäärä oli alimmillaan vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä.

Fortum laajensi edelleen tuotevalikoimaansa asiakastarpeiden mukaisesti auttaakseen asiakkaitaan selviytymään ennennäkemättömän korkeista ja voimakkaasti heiluvista sähköhinnoista poikkeuksellisessa markkinatilanteessa. Fortum tarjoaa edelleen neuvoja sähkön säästämiseen sekä kannustaa älykkääseen kulutukseen ja siirtämään kulutusta pois huipputunneilta, mikä tukee energiajärjestelmää. Lisäksi Fortum antaa asiakkaille tukea laskujen aktiivisempaan hallintaan ja tarjoaa joustavia maksusuunnitelmia.

Fortum ilmoitti 7.6.2023, että yhtiö oli sopinut ostavansa ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n koko osakekannan Telge AB:ltä. Velaton kauppahinta on noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 milj. euroa). Södertäljen kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto hyväksyivät kaupan 19.6.2023. Sille tarvitaan vielä Euroopan komission hyväksyntä. Kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentti sisältää Circular Solutions -liiketoiminnan, joka vastaa Fortumin kierrätys- ja jätehuoltolaitosten käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista. Muut toiminnot -segmenttiin kuuluvat myös Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohto.

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Liikevaihto	127	136	262	273	589	578
- sähkönmyynti	2	5	5	8	24	21
- lämmönmyynti	5	5	15	15	28	28
- jätteiden käsittelyn myynti	50	46	103	97	219	225
- muu myynti	69	81	139	153	318	305
Liikevoitto	-52	-46	-83	-69	-13	-26
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-1	0	-1	-1	-7	-7
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	28	36	51	51	111	111
Henkilöstön lukumäärä			2 321		2 149	

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	-31	-21	-41	-14	-23	-50
Liikevoitto	-52	-42	-83	-57	-116	-142
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-1	0	-1	-1	-7	-7

Huhti–kesäkuu 2023

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 10 miljoonaa euroa ja oli -52 miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyi kertaluonteisia positiivisia eriä, jotka liittyivät Ruotsin eläkerahastojärjestelyjen muutoksiin ja vaikuttivat liiketoimintoja palveleviin konsernitoimintoihin.

Tammi–kesäkuu 2023

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 26 miljoonaa euroa ja oli -83 miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa Circular Solutions -liiketoiminnan rakennemuutoksista. Vertailukauteen sisältyi myös kertaluonteisia positiivisia eriä, jotka liittyivät Ruotsin eläkerahastojärjestelyjen muutoksiin ja vaikuttivat liiketoimintoja palveleviin konsernitoimintoihin, sekä odottamattomia käyttökatkoksia Nyborgin jätteenpolttolaitoksessa Tanskassa vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä.

Lopetetut toiminnot (Russia ja Uniper)

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	-	36 741	287	78 483	129 126	50 931
Vertailukelpoinen liikevoitto	-	313	86	-452	-4 487	-3 949
Liikevoitto	-3 608	-9 900	-3 521	-12 797	-17 091	-7 816
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-3 608	-7 999	-3 582	-11 120	-12 374	-4 836
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista, emoyhtiön omistajien osuus	-3 608	-6 331	-3 583	-8 830	-4 496	751
Liiketoiminnan rahavirta	-	-174	109	-2 155	-10 484	-8 220

Fortumin tytäryhtiön PAO Fortumin (Fortum JSC) omaisuus otettiin viranomaisten hallintaan Venäjän presidentin asetuksen mukaisesti Venäjällä 25.4.2023. Asetuksen nojalla viranomaiset voivat väliaikaisesti hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta Venäjällä. PAO Fortum ilmoitti 26.4.2023, että asetuksen seurauksena yhtiön toimitusjohtaja vaihdettiin ja että Venäjän valtion omaisuudenhoitovirasto Rosimushchestvo otti haltuunsa Fortumin omaisuuden Venäjällä ja esti Fortumia käyttämästä sille kuuluvia osakkeenomistajan oikeuksia. Fortum on menettänyt Venäjän toimintonsa määräysvallan, ja Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Fortum kirjasi arvonalentumisia 1,7 miljardia euroa (koko kirjanpitoarvo) ja konsolidoinnin päättymiseen liittyviä negatiivisia kumulatiivisia valuuttakurssien muuntoeroja 1,9 miljardia euroa.

Arvonalentumisilla oli 1,7 miljardin euron negatiivinen vaikutus konsernin omaan pääomaan. Negatiiviset kumulatiiviset muuntoerot olivat 1,9 miljardia euroa ja ne siirrettiin IFRS:n mukaisesti omasta pääomasta tuloslaskelmaan, eivätkä ne vaikuttaneet omaan pääomaan.

Suojellakseen oikeudellista asemaansa ja osakkeenomistajan oikeuksiaan Fortum hakee välimiesmenettelyn kautta vahingonkorvausta, jotka vastaavat PAO Fortumin osakkeiden ja Fortumin Venäjälle tekemien investointien arvoa. Fortum on lähettänyt Venäjän valtiolle tiedoksiannon, jonka mukaan Fortum katsoo, että Venäjä on rikkonut asiaan soveltuvia Alankomaiden ja Venäjän sekä Ruotsin ja Venäjän välisten investointisuojasopimusten velvoitteita. Nämä tiedoksiannot ovat osa ensimmäistä vaihetta välimiesmenettelyssä, jonka odotetaan käynnistyvän vuoden 2024 alussa.

Uniper-segmentti sisältyy vuoden 2022 vertailulukuihin, koska sen konsolidointi päättyi ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi syyskuussa 2022 sen jälkeen, kun Saksan hallituksen kanssa oli allekirjoitettu periaatesopimus Uniperin myynnistä. Järjestely saatiin päätökseen joulukuussa 2022.

Lisätietoa on liitteissä 1, 2, 6 ja 11.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin vuoden 2023 toisella neljänneksellä olivat 183 (109) miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 178 (99) miljoonaa euroa (liitteet 3 ja 6).

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin tammi–kesäkuussa 2023 olivat 317 (190) miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 300 (175) miljoonaa euroa (liitteet 3 ja 6).

Fortum suunnittelee ottavansa tai on alkanut ottaa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

Generation	Tyyppi	Sähkön- tuotanto- kapasiteetti, MW	Lämmön- tuotanto- kapasiteetti, MW	Toimitus alkoi/alkaa	Viimeisin tiedote
Pjelax-Böle ja Kristinestad Norr, Suomi	Tuuli	380		II/2024	22.12.2021
Loviisa, Suomi	Ydinvoima	Käyttöiän jatkaminen			16.2.2023
Espoo ja Kirkkonummi, Suomi	Hukka- lämmön talteenotto		360	IV/2025	21.6.2023

Generation

Fortum ilmoitti 3.3.2021 merkittävästä investoinnista patoturvallisuuteen Ruotsissa, jossa yhtiö investoi yli 450 miljoonaa kruunua (noin 38 milj. euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025. Investointi varmistaa voimalaitoksen turvallisen käytön uusiutuvan sähkön tuottajana ja tasapainottaa sääriippuvaisempaa sähköntuotantoa.

Fortum ilmoitti 22.12.2021 päättäneensä rakentaa 380 megawatin Pjelax-Bölen ja Kristinestad Norrin tuulipuistot Närpiöön ja Kristiinankaupunkiin yhteistyössä energiayhtiö Helen Oy:n kanssa. Rakentaminen alkoi tammikuussa 2022, ja tuulipuistot arvioidaan otettavan käyttöön viimeistään vuoden 2024 toisella neljänneksellä. Projekti etenee suunnitelmien mukaisesti. Fortumin enemmistöosuus hankkeesta on 60 % ja Helenin vähemmistöosuus 40 %. Fortum yhdistelee investoinnin taseeseensa. Hankkeiden investoinnit ovat noin 360 miljoonaa euroa, josta Fortumin osuus on noin 216 miljoonaa euroa.

Suomen hallitus myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksikölle vuoden 2050 loppuun saakka. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöiän pidentämiseen liittyvät investoinnit vuoteen 2050 mennessä nousevat arviolta miljardiin euroon. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 300 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos. Siinä on kaksi yksikköä, joista ensimmäinen aloitti toimintansa helmikuussa 1977 ja toinen marraskuussa 1980.

Fortum ilmoitti 21.6.2023 päättäneensä noin 225 miljoonan euron investoinneista Espoo Clean Heat -ohjelman hankkeisiin vuosina 2023–2027. Hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Fortumin kaukolämpö Suomessa tuotetaan hiilettömästi jo vuonna 2025 ja hiilineutraalisti ennen vuotta 2030. Merkittävä osa ohjelman tavoitteista voidaan saavuttaa hyödyntämällä Microsoftin Espooseen ja Kirkkonummelle suunnitella olevien suurten datakeskusten hukkalämpöä. Fortumin ja Microsoftin välinen hukkalämpöön liittyvä yhteistyö julkistettiin maaliskuussa 2022. Investointi sisältää hukkalämpöä talteen ottavien lämpöpumppulaitosten rakentamisen Espoon ja Kirkkonummen datakeskusalueille sekä noin 15 kilometriä uutta tai uudistettua kaukolämpöputkistoa. Hankkeen 225 miljoonan euron kokonaisinvestoinnista noin 170 miljoonaa euroa kohdistetaan vuosille 2023–2025. Siitä noin 90 miljoonaa euroa luokitellaan Fortumin kasvuinvestointeihin ja sisältyy konsernin ilmoitettuihin 800 miljoonan euron kasvuinvestointeihin vuosille 2023–2025. Fortumin lämmöntalteenoton rakentaminen molemmilla datakeskusalueilla alkaa vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä, ja lämmöntuotannon ilma-vesilämpöpumpuilla ja sähkökattiloilla arvioidaan alkavan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kaukolämmön tuotantokapasiteetin odotetaan olevan noin 180 MW laitosta kohti, ja laitokset tuottavat vuosittain yhteensä noin 1,4 TWh. Niissä hyödynnetään Microsoftin Kirkkonummen ja Espoon datakeskusten hukkalämpöä, ilma-vesilämpöpumppuja ja sähkökattiloita.

Consumer Solutions

Fortum ilmoitti 7.6.2023, että yhtiö oli sopinut ostavansa ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n koko osakekannan Telge AB:ltä. Velaton kauppahinta on noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 milj. euroa). Yritysosto tukee Fortumin strategisia prioriteetteja ja vahvistaa entisestään Fortumin johtavaa asemaa puhtaan energian ratkaisujen toimittajana kuluttajille ja yrityksille Pohjoismaissa. Telge Energi on yksi Ruotsin kymmenestä suurimmasta puhtaan sähkön vähittäismyyjästä, ja sillä on noin 150 000 asiakassopimusta. Vuonna 2022 Telge Energi toimitti 1,8 TWh päästötöntä sähköä, ja yhtiön käyttökate oli noin 23 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 2 milj. euroa). Telge AB:n omistaa Södertäljen kunta. Södertäljen kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto hyväksyivät kaupan 19.6.2023. Sille tarvitaan vielä Euroopan komission hyväksyntä. Kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä.

Muut toiminnot

Heinäkuussa 2022 Fortum ja GIG (Green Investment Group, Macquarie Asset Managementiin kuuluva vihreään sijoittamiseen erikoistunut yritys) päättivät investoida uuteen jätteenpolttolaitokseen Glasgow'ssa Skotlannissa 50/50-omisteisen yhteisyrityksen kautta. Kun South Clyden jätteenpolttolaitos on valmistunut, sen vuotuinen käsittelykapasiteetti on 350 000 tonnia jätettä. Laitoksen kokonaissähköntuotantokapasiteetin odotetaan olevan 45 MWe, mikä vastaa noin 90 000 kodin keskimääräistä vuotuista sähkönkulutusta.

Fortum ilmoitti joulukuussa 2022, että yhtiön uuden akkumateriaalien kierrätyslaitoksen rakennustyöt ja vaihteelliset käyttöönottokokeet Suomessa oli saatu päätökseen suunnitelmien mukaisesti. Kesäkuussa 2021 Fortum teki päätöksen investoida litiumakkujen kierrätyskapasiteettinsa laajentamiseen rakentamalla hydrometallurgisen kierrätyslaitoksen Harjavaltaan. Investoinnin arvo on noin 30 miljoonaa euroa. Investointi kasvatti Fortumin hydrometallurgista kierrätyskapasiteettia ja mahdollisti akkukemikaalien tuotannon. Fortum ilmoitti 27.4.2023, että hydrometallurgisen akkumateriaalien kierrätyslaitoksen kaupallinen toiminta oli alkanut.

Toiminta- ja sääntely-ympäristö

Euroopan sähkömarkkinat

Leudon talven jälkeen korkeana jatkunut nesteytetyn maakaasun tuonti ja matalampi energian kysyntä laskivat Euroopan sähkönhintoja vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Vaikka sää Pohjoismaissa oli melko suotuisa, kun sademäärä ja tuulivoiman tuotanto olivat normaalia pienempiä, pohjoismaiset spot-hinnat laskivat merkittävästi toisella neljänneksellä kausiluonteisuuden sekä Manner-Euroopan sähkönhintojen ja lisääntyneen tarjonnan vuoksi. Toisella neljänneksellä oli useita negatiivisten hintojen päiviä, kun uusiutuvan energian tuotanto oli suurta ja kysyntä vähäistä. Pohjoismaisten sähköfutuuriin hintakehitys toisella neljänneksellä oli kuitenkin lähes muuttumaton.

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 85 (89) TWh toisella neljänneksellä. Sähkön kysyntä jäi selvästi alle viiden vuoden keskiarvon, kun kysyntä laski jatkuvasti eri kysyntäsegmenteissä aktiivisten hintatoimien seurauksena.

Alustavien tilastotietojen mukaan sähkönkulutus keskisessä Länsi-Euroopassa (Saksa, Ranska, Itävalta, Sveitsi, Belgia ja Alankomaat) toisella neljänneksellä oli 293 (307) TWh. Sähkön kysyntä Manner-Euroopassa jäi selvästi alle viiden vuoden keskiarvon. Tähänkin vaikuttivat energian säästämistoimet.

Toisen neljänneksen alussa pohjoismaiset vesivarannot olivat 38 TWh eli 3 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja 3 TWh edellisvuotta suuremmat. Sekä vesivoiman tulovirtaama että vesivoiman tuotanto olivat lähellä normaalitasoa. Neljänneksen lopussa vesivarannot olivat 82 TWh, mikä on 2 TWh pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella ja edellisvuoden tasolla.

Toisella neljänneksellä sähkönhinnat laskivat edelleen sen jälkeen, kun olivat kääntyneet viime vuoden huipputasosta. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 55,8 (121,1) euroa/MWh. Suomessa keskimääräinen aluehinta oli 43,3 (117,5) euroa/MWh. Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) keskimääräinen aluehinta oli 46,7 (99,9)

euroa/MWh ja SE2-alueella (Sundsvall) hinta oli 42,3 (51,9) euroa/MWh. Saksassa keskimääräinen spot-hinta toisella neljänneksellä oli 92,3 (187,0) euroa/MWh.

Elokuun alussa Pohjoismainen sähkön termiinihintana Nasdaq Commodities -markkinapaikalla oli noin 53 euroa/MWh loppuvuodelle 2023 ja noin 58 euroa/MWh vuodelle 2024. Pohjoismaiden vesivarannot olivat 90 TWh eli noin 3 TWh pitkän ajan keskiarvon alapuolella ja 1 TWh enemmän kuin vuotta aiemmin. Saksassa sähkön termiinihintana oli noin 104 euroa/MWh loppuvuodelle 2023 ja noin 138 euroa/MWh vuodelle 2024.

Euroopan hyödykemarkkinat

Kaasun kysyntä keskisessä Länsi-Euroopassa oli 334 (369) TWh toisella neljänneksellä. Keski-Länsi-Euroopan kaasun varastotasot kasvoivat neljänneksen alusta (346 TWh) neljänneksen loppuun (481 TWh), jolloin ne olivat 127 TWh suuremmat kuin vuotta aiemmin ja 111 TWh suuremmat kuin viiden vuoden keskiarvo (2018–2022).

Kaasun keskimääräinen front month -hintana (TTF) toisella neljänneksellä oli 35 (101) euroa/MWh. Vuoden 2024 termiinihintana laski neljänneksen aikana ja oli 53 euroa/MWh neljänneksen lopussa (57 euroa/MWh neljänneksen alussa) eli 15 euroa/MWh pienempi kuin vuotta aiemmin.

Päästöoikeuksien (EUA) hinta laski neljänneksen aikana ja oli 89 euroa/tonni neljänneksen lopussa (92 euroa/tonni neljänneksen alussa) eli 1 euroa/tonni pienempi kuin vuotta aiemmin.

Hiilen termiinihintana (ICE Rotterdam) vuodelle 2024 laski neljänneksen alusta (143 dollaria/tonni) neljänneksen loppuun (123 dollaria/tonni), jolloin se oli 85 dollaria/tonni pienempi kuin vuotta aiemmin.

Elokuun alussa kaasun TTF-termiinihintana oli 37 euroa/MWh loppuvuodelle 2023. EUA-termiinihintana vuodelle 2023 oli tasolla 87 euroa/tonni. Hiilen termiinihintana (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2023 oli 110 dollaria/tonni.

Sääntely-ympäristö

EU:n sähkömarkkinamallin uudistusta koskevan ehdotuksen tilanne

Sähkömarkkinoiden rakenneuudistusta koskeva ehdotus, jonka tarkoituksena on tasapainottaa lyhyen aikavälin markkinoiden volatiliiteettia ennustettavammilla ja pitkäaikaisilla riskinvähentämissopimuksilla, on yksi viimeisimpiä EU:n nykyisen komission keskeisiä säädöstekstejä. Heinäkuun puolivälissä asiasta vastaava Euroopan parlamentin valiokunta hyväksyi kannan, jossa ei käsitelty kiistanalaisinta kysymystä eli inframarginaalisten teknologioiden tuottokattoa. Sähköala, Fortum mukaan lukien, on huolissaan siitä, että tällainen säädösehdotukseen sisältyvä toimenpide vaikeuttaisi energiasiiirtymää ja haittaisi investointeja. Neuvoston keskustelut ovat pysähtyneet sen suhteen, missä määrin suoria hintatukijärjestelmiä voitaisiin soveltaa voimassa oleviin sopimuksiin. Fortum haluaa varmistaa, että laaja valikoima teknologianeutraaleja pitkän aikavälin välineitä (hinnanerosopimukset, pitkäaikaiset sähkönostosopimukset, kapasiteettikorvausmekanismit jne.) on saatavilla tukemaan investointeja, joita tarvitaan teollisuuden päästöjen vähentämiseen Pohjoismaissa siten, että samalla säilytetään hyvin toimivat ja likvidit sähkön fyysiset ja finanssimarkkinat.

EU:n vetyä koskeva sääntely muotoutuu

Vihreän vedyn tuotantoa, käyttöä ja infrastruktuurin kehittämistä koskeva tärkeä lainsäädäntö saadaan pian valmiiksi EU-tasolla. EU:n uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin uudistus (RED III) on määrä hyväksyä virallisesti syksyllä 2023. RED III -direktiivissä asetetaan uusiutuvan vedyn tuotantokriteerit ja käyttötavoitteet teollisuudessa ja liikenteessä. Sen hyväksyminen on viivästynyt jäsenvaltioiden välisten kiistojen vuoksi, ja kesäkuussa saavutettiin lopullinen kompromissi, jonka perusteella nykyiset ammoniakkilaitokset voidaan erityistapauksissa jättää teollisuuden vetytavoitteen laskennan ulkopuolelle.

Uusiutuvan vedyn tuotannon sääntöjä ja kasviuonekaasupäästöjen vähennysmenetelmiä koskevat delegoidut säädökset hyväksyttiin virallisesti kesäkuussa. Hyväksyminen merkitsee päätöstä pitkälle ja erittäin poliittiselle prosessille, jonka aikana laadittiin yksityiskohtaiset säännöt siitä, milloin tuottajat voivat määrittää vetynsä uusiutuvaksi. Pohjoismaisiin tarjousalueisiin sovelletaan erilaisia poikkeussääntöjä uusiutuvien energialähteiden osuuden ja hiili-intensiteetin mukaan sähköntuotannossa. Pohjoismaat saavat siten poiketa täydentävyyssäännöstä ja Pohjois-Ruotsin osalta myös ajallisuussäännöstä.

Komissio perusti maaliskuussa vetypankin tukemaan investointeja uusiutuvan vedyn tuotantoon EU:ssa ja sen ulkopuolella. Uusiutuvan vedyn tuotannon ensimmäinen 800 miljoonan euron huutokauppapilotti käynnistetään syksyllä 2023.

EU:n vähäpäästöistä vetyä koskevasta lainsäädäntökehiksestä neuvotellaan parhaillaan. Vedyn ja päästöttömän sekä vähähiilisen kaasun markkinoiden lainsäädäntöpakettia ehdotettiin alun perin joulukuussa 2021. Siinä määritetään päästötön/vähähiilinen vety eli se, milloin vety on peräisin uusiutumattomista lähteistä ja tuottaa vähintään 70 % vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä kuin fossiilinen kaasu. Komission on määrä julkaista erityinen laskentamenetelmä päästövähennysten arvioimiseksi, mutta delegoidun säädöksen aikataulusta neuvotellaan edelleen.

Luonnon ennallistamisen sääntely etenee

Kesäkuussa 2022 EU:n komissio julkaisi ehdotuksen luonnon ennallistamista koskevaksi asetukseksi. Se on olennainen osa EU:n biodiversiteettistrategiaa, jota Fortum on tukenut. Ehdotuksessa yhdistyvät EU:n maa- ja merialueiden luonnon pitkän aikavälin elvyttämistä koskeva yleinen ennallistamistavoite sekä tiettyjä elinympäristöjä ja lajeja koskevat sitovat ennallistamistavoitteet. Näiden toimien tulisi kattaa vähintään 20 % EU:n maa- ja merialueista vuoteen 2030 mennessä ja lopulta kaikki ennallistamisen tarpeessa olevat ekosysteemit vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteena on myös ennallistaa EU:n alueella vähintään 25 000 kilometriä jokia vapaana virtaaviksi.

EU-maiden on toimitettava komissiolle kansalliset ennallistamissuunnitelmat, joista käy ilmi, miten ne aikovat saavuttaa tavoitteet. Niiden on myös seurattava edistymistään ja raportoitava siitä.

EU:n neuvosto hyväksyi 1.6.2023 yleisnäkemyksensä, ja Euroopan parlamentti hyväksyi 23.7.2023 neuvottelukantansa asetukseen. Tämän jälkeen teksti viimeistellään EU-toimielinten kolmikantaneuvotteluissa.

Fortum katsoo, että vaikka joissakin asioissa on edistytty neuvoston ja parlamentin neuvotteluissa, edelleen on suuri tarve ottaa nykyinen uusiutuvan energian tuotanto paremmin huomioon asetuksessa.

Suomen uusi hallitus tukee vahvasti energia-alan siirtymää

Uusi hallitus nimitettiin 20.6.2023. Hallitusohjelma tähtää siihen, että Suomesta tulee puhtaan energian edelläkävijä. Ohjelman tarkoituksena on vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta vihreiden investointien kohteena kaksinkertaistamalla puhtaan sähkön tuotanto. Lisäksi ohjelma painottaa voimakkaasti teollisuuden päästöjen vähentämistä. Ydinvoiman, vesivoiman, tuulivoiman, aurinkovoiman ja vedyn tuotannon toimintaympäristön parantamiseksi on suunniteltu useita toimenpiteitä. Tavoitteena on erityisesti selkeyttää puhtaan energian rakentamisen lupamenettelyä, mikä on keskeinen tekijä Suomen kilpailukykyyn parantamisessa. Tavoitteena on kehittää kustannustehokas kapasiteettimekanismi (esim. huutokauppa), joka tukee aina sähkön riittävyyttä.

Ruotsin ehdotus kansalliseksi kapasiteettimarkkinamekanismiksi

Ruotsin hallitus antoi joulukuussa 2022 kansalliselle siirtoverkonhaltijalle Svenska Kraftnätille tehtäväksi ehdottaa kapasiteettimekanismin rakennetta. Mekanismin tarkoituksena on korvata tehoreservi ja varmistaa resurssien riittävyys 16.3.2025 jälkeen Ruotsin äskettäin hyväksymän luotettavuusstandardin mukaisesti sekä edistää investointeja uuteen kapasiteettiin, jotta hallituksen asettamat vähintään 300 TWh:n sähköistystavoitteet saavutetaan vuoteen 2045 mennessä.

Svenska Kraftnät julkaisi 3.4.2023 korkean tason raportin, jossa hahmotellaan kansallisen kapasiteettimarkkinan perustekijöitä investointien turvaamiseksi sekä olemassa olevaan että uuteen kapasiteettiin. Ehdotukseen sisältyy markkinoiden laajuinen ja keskitetysti huutokaupattava luotettavuusoptio, joka on taloudellinen kannustin tarjota käytettävissä olevaa kapasiteettia, kun kysyntä on suurta.

Ruotsin hallitus arvioi nyt, miten raportin kanssa edetään. Alustavan aikataulun mukaan kapasiteettihuutokauppojen ensimmäinen kierros voitaisiin järjestää noin neljän vuoden kuluttua ja ensimmäinen toimitus noin kahdeksan vuoden kuluttua.

Kapasiteettimekanismin käyttöönotto edellyttää Euroopan komission hyväksyntää.

Useita yksityiskohtia on analysoitava tarkemmin. Ehdotus on linjassa Fortumin näkemyksen kanssa, mitä on korostettu yhtiön raportissa "A Nordic Power Market Fit for Net Zero".

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos altistuu useille taloudellisille, operatiivisille, strategisille ja vastuullisuuteen liittyville riskeille. Fortum altistuu näille riskeille sekä suoraan että epäsuorasti tytäryhtiöidensä ja osakkuus- ja yhteisyritystensä kautta. Fortumin pääasialliset osakkuus- ja yhteisyritykset ovat Teollisuuden Voima Oyj, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG AB ja Kemijoki Oy. Lisätietoja on Fortumin Taloudelliset tiedot 2022 -julkaisussa.

Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan helmikuussa 2022 on ollut merkittäviä vaikutuksia Fortumin nykyisiin ja tuleviin liiketoimintoihin. Osa Fortumin liiketoimintaan haitallisesti vaikuttavista geopoliittisista riskeistä on toteutunut, ja joissakin tapauksissa riskitaso on edelleen korkealla sodan seurauksena. Venäjän presidentin asetuksen (nro 302, 25.4.2023) seurauksena Venäjän viranomaiset ottivat hallintaan Fortumin omistukset Venäjällä huhtikuussa. Määräysvallan menetyksen myötä Fortum lopetti Russia-segmentin konsolidoinnin ja kirjasi arvonalentumisen Venäjän omistusten jäljellä olevasta 1,7 miljardin euron kirjanpitoarvosta sekä 1,9 miljardia euroa konsolidoinnin päättymiseen liittyviä negatiivisia kumulatiivisia valuuttakurssien muuntoeroja vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Oikeudellisen asemansa ja osakkeenomistajan etujensa suojaamiseksi Fortum lähetti heinäkuussa 2023 Venäjän valtiolle tiedoksiannon, koska katsoo, että se on rikkonut kansainvälisiin investointisopimuksiin perustuvia velvoitteitaan Alankomaiden ja Ruotsin kanssa tekemiensä kahdenvälisen sopimusten osalta. Nämä tiedonannot ovat ensimmäinen vaihe välimiesmenettelyssä, jonka odotetaan käynnistyvän vuoden 2024 alussa. Fortum hakee korvausta välimiesmenettelyn kautta erityisesti PAO Fortumin osakkeiden arvon ja Venäjälle tehtyjen investointien osalta. Sodan edelleen laajenemisella ja Venäjän valtion ulkomaisiin yrityksiin kohdistuvilla vihamielisillä toimilla voisi olla vakavia seurauksia, kuten Fortumin toimintamaiden energiainfrastruktuuriin kohdistuvan sabotaasin tai suorien hyökkäysten riskin kasvaminen.

Pakotteet ovat seurausta Venäjän valtion sodankäynnistä ja vihamielisistä toimista, ja pakotteiden ennakoimattomuus lisää Fortumille merkittävää riskiä. EU, Yhdysvallat ja Britannia ovat toteuttamassa useita erilaisia Venäjää koskevia pakotteita, jotka kohdistuvat esimerkiksi rahoitus- ja energiasektoreihin sekä Venäjällä toimintaa harjoittaviin yrityksiin. Vaikka Venäjän liiketoiminnan määräysvalta on menetetty, sanktoriski säilyy Fortumille.

Sähkön tukkuhinnat Pohjoismaissa ovat Fortumin liiketoiminnan tuloksen kannalta tärkeimpiä tekijöitä. Pohjoismaissa sähkön hinnat vaihtelevat merkittävästi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä useiden tekijöiden perusteella. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi sääolosuhteet, tuotannon ja siirron katkokset, CO₂-päästöoikeuksien hinnat, hyödykkeiden hinnat sekä tarjonnan ja kysynnän tasapaino. Venäjän hyökkäys Ukrainaan nosti hyödykkeiden hinnat ennätyskorkealle ja lisäsi hintojen heiluntaa entisestään. Vuoden 2022 loppuun verrattuna hyödykkeiden hinnat ovat laskeneet, ja hintojen heilunta väheni jonkin verran vuoden 2023 alkupuoliskolla. Jatkuva putkikaasun ja muiden polttoaineiden toimitusten puute Venäjältä Eurooppaan voi edelleen vaikuttaa pohjoismaiseen sähkön hintoihin ja heilahteluun etenkin, jos talvi on kylmä tai sähkö- tai kaasutoimitusten muissa lähteissä on häiriöitä. Tämän seurauksena EU ja sen jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön väliaikaisia markkinatoimia.

Sähkön hintojen nousu yhdistettynä hintojen heilunnan lisääntymiseen on kuitenkin johtanut suurempaan hyödykehintariskiin. Talouden laskusuhdanne, hyödykehintojen lasku, lämmin sää tai vesitilanne voi johtaa Pohjoismaiden sähkön hintojen merkittävään laskuun, mikä vaikuttaisi negatiivisesti Fortumin tukkusähkön tuotannon tulokseen. Fortum suojaa altistumisensa hyödykkeiden markkinahinnoille ja raportoi sähkön tukkumyyntinsä suojaustasoista ja suojatuista hinnoista neljännesvuosittain. Lisätietoja on kohdassa ”Näkymät”.

Fortumin liiketoiminta on alttiina likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskeille ensisijaisesti liiketoiminnan rahoitustarpeen vuoksi, mukaan lukien suojaustoimintaan liittyvät vakuusvaatimukset ja kaupalliseen toimintaan annetut vakuudet. Hyödykejohdannaisten korkeammat hinnat ja kasvanut volatilitteetti lisäävät vakuusmaksuja selvitysyhteisöille ja selvityspankeille. Nämä maksut suoritetaan pääasiassa käteisellä. Fortum pienentää likviditeettirisikiä kahdenvälisillä johdannaissopimuksilla, joihin ei liity vakuusvaatimuksia. Kahdenvälisintä suojaussopimusten lisääntymisen vuoksi luottoriskit ovat kasvaneet. Koska Fortumin suojaukset ovat enimmäkseen myyntisopimuksia, vastapuoliriski tyyppillisesti kasvaa hintojen laskiessa.

Maaliskuussa 2023 sekä S&P Global Ratings että Fitch Ratings vahvistivat Fortumin luottoluokituksen tasolle BBB ja muuttivat näkymät vakaiksi. Luottoluokitusten laskeminen etenkin investment grade -tason alle (BB+ tai alempi) voi laukaista vastapuolten oikeudet vaatimaan lisää käteis- tai muita vakuuksia. Fortumin tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen BBB:n vakaan investointiluokan luottoluokitus. Fortum seuraa jatkuvasti kaikkea luokitukseen liittyvää kehitystä ja vaihtaa säännöllisesti tietoja luokituslaitosten kanssa.

Fortumin liiketoimintaan kuuluvat energian tuotanto, varastointi ja jakelu sekä toiminnan valvonta ja voimalaitosten tai muiden energiategollisuuden laitosten rakentaminen, modernisointi, kunnossapito ja käytöstä poistaminen. Mikä tahansa ei-toivottu toimintaan liittyvä tapahtuma (joka voi johtua esimerkiksi teknisestä viasta, inhimillisestä virheestä,

prosessivirheestä, luonnonkatastrofista, sabotaasista, keskeisten toimittajien epäonnistumisesta tai terrori-iskusta) voi vaarantaa henkilökohtaisen turvallisuuden tai aiheuttaa ympäristö- tai fyysisiä vahinkoja, liiketoiminnan keskeytyksiä, hankkeiden viivästymisiä ja mahdollisia kolmannen osapuolen vastuuta. Näihin liittyvät kustannukset voivat olla korkeat etenkin Fortumin suurimmissa yksiköissä ja hankkeissa.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen ja siirtyminen vähähiilisempään talouteen ovat olennainen osa Fortumin strategiaa. Uusi strategia sisältää entistä tiukemmat vastuullisuutta ja hiilestä irtautumista koskevat tavoitteet. Tavoitteita on päivitetty niin, että hiilineutraalius on tarkoitus saavuttaa jo vuoteen 2030 mennessä ja hiilestä irtautuminen vuoden 2027 loppuun mennessä. Lisäksi strategiassa on ominaispäästöjä, Science Based Targets -aloitteen 1,5 asteen sitoumusta ja luonnon monimuotoisuutta koskevat tavoitteet. Ilmastoon liittyvät riskit jaetaan kahteen luokkaan Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD:n) suositusten mukaisesti: siirtymä- ja fyysisiin riskeihin. Siirtyminen vähähiiliseen talouteen synnyttää useita strategisia ja operatiivisia riskejä, jotka liittyvät energia- ja ilmastopolitiikan ja -sääntelyn muutoksiin, teknologioiden kehittymiseen ja liiketoimintaympäristöön, jossa Fortum toimii. Fyysisiin riskeihin liittyen Fortumin on tunnistettava ja arvioitava omaisuuseriensä sietokyky erilaisten akuuttien ja kroonisten ilmastoriskien osalta IPCC:n mukaisesti ja laadittava sopeutumis suunnitelmat merkittävimmille riskeille. Fortum on TCFD:n virallinen tukija, ja ilmastoon liittyvät fyysiset riskit raportoidaan TCFD:n mukaisesti Fortumin Sustainability 2022 -raportissa.

Fortumin riskeistä ja riskienhallintajärjestelmistä on lisätietoja yhtiön Taloudelliset tiedot 2022 -julkaisussa.

Näkymät

Lyhyellä aikavälillä energia-alan murrokseen vaikuttavat geopoliittiset jännitteet, negatiiviset yleiset talousnäkökymät, korkea inflaatio, korkeat korot, tiukentuva sääntely ja voimakkaasti heiluvat hyödykemarkkinat. Lisäksi lyhyellä aikavälillä kysynnän hintajousto korkeisiin sähkönhintoihin vaikuttaa sähkön kulutukseen.

Sähkön osuuden energian kokonaiskulutuksesta odotetaan kasvavan edelleen merkittävästi pitkällä aikavälillä. Sähkön kysynnän kasvu määräytyy pitkälti perinteisten tekijöiden, kuten makrotalouden ja väestön kehityksen, perusteella, mutta siihen vaikuttaa yhä enemmän myös energiantensiivisen teollisuuden, kuljetusalan ja lämmitysalan hiilestä irtautuminen suoran sähköistämisen ja vihreän vedyn avulla.

Suojaukset

Vuoden 2023 toisen neljänneksen lopussa noin 70 % Generation-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu hintaan 49 euroa/MWh loppuvuodelle 2023 ja noin 50 % hintaan 46 euroa/MWh vuodelle 2024 (vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen lopussa 45 % hintaan 43 euroa/MWh).

Raportoidut suojausasteet perustuvat Generation-segmentin suojauksiin ja sähköntuotannon ennusteisiin.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset ovat pääasiassa rahoitussopimuksia, joista suurin osa on listattu Nasdaq Commodities -markkinapaikalla ja joilla käydään kauppaa joko Nasdaq Commodities -markkinapaikalla tai kahdenvälisen vastapuolten kanssa. Likvideettiriskin hallinnan lisätoimenpiteenä Fortum on suojannut pääasiassa kahdenvälisillä sopimuksilla, ja altistuminen Nasdaqin hyödykepörssissä on vähentynyt selvästi kuluneen vuoden aikana.

Vuoden 2023 toisella neljänneksellä Fortum lisäsi kaupankäyntiä Nasdaqin hyödykepörssissä, mutta suurin osa kaupoista pysyi kahdenvälisissä sopimuksissa, koska vastapuolten kysyntä Nasdaqin hyödykepörssissä oli vähäistä.

Investoinnit

Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja olevan noin 700 miljoonaa euroa vuonna 2023. Arvio sisältää vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan noin 300 miljoonaa euroa eli alle poistojen tason.

Generation

Generation-segmentin saavutettuun sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojausasteet, suojaushinnat, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut.

Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia (tällä hetkellä noin 45 TWh) ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Generation-segmentin saavuttamassa sähkön tukkumyynnihinnassa Pohjoismaissa tarkoittaisi noin 45 miljoonan euron muutosta segmentin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Segmentin saavuttama sähkön tukkumyynnihinta sisältää myös lisäarvon, joka saavutetaan vesivoima- ja ydinvoimatuotannon optimoinnilla sekä kaupankäynnin hyödykemarkkinoilla.

Verotus

Vuonna 2023 Fortumin vertailukelpoisen efektiivisen tuloverokannan odotetaan olevan tasolla 20–23 %, kun Venäjän konsolidoinnin päättymisen ja omaisuuserien alaskirjaus sekä Suomen suunniteltu väliaikainen sähköalan voittovero otetaan huomioon, ja tasolla 19–21 %, kun sähköalan voittovero ei oteta huomioon. Fortumin vertailukelpoisen efektiivisen veroasteen odotetaan olevan vuonna 2024 tasolla 19–21 %. Fortumin vertailukelpoiseen efektiiviseen verokantaan vaikuttavat kertyvien voittojen jakauma eri lainkäyttöalueille sekä erot nimellisverokannoissa näillä lainkäyttöalueilla. Verokanta ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Kestävä kehitys

Tässä osavuositiedotuksessa on raportoitu jatkuvien toimintojen kestävän kehityksen tunnusluvut. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu, koska Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä.

Fortumille on erittäin tärkeää vähentää päästöjä sekä hillitä ilmastonmuutosta. Samaan aikaan Fortum kantaa vastuuta luotettavan ja kohtuuhintaisen energian saatavuudesta. Fortumin tavoitteena on myös parantaa energiatehokkuutta ja edistää kiertotaloutta sekä huomioida toiminnan vaikutukset henkilöstöön ja yhteiskuntaan.

Olenaisuusanalyysin perusteella Fortumin kestävän kehityksen painopistealueet ovat:

Ilmasto ja resurssit	Henkilöstö ja yhteiskunta	Hallinto
Luonnon monimuotoisuus	Yrityskansalaisuus	Liiketoiminnan eettisyys ja määrätystenmukaisuus
Kiertotalous ja jätehuolto	Monimuotoisuus, tasavertaisuus ja osallistaminen	Hallinnointi
Ilmastonmuutos ja kasvihuonekaasupäästöt	Oikeudenmukainen ja houkutteleva työnantaja	Asiakkaan oikeudet ja asiakastyytyväisyys
Päästöt ilmaan, maahan ja veteen	Terveys, turvallisuus ja hyvinvointi	Innovaatiot ja digitalisaatio
Energiatehokkuus	Ihmisoikeudet ja toimitusketjut	Jaettu arvonaluonti
Toimitusvarmuus ja kohtuuhintainen energia	Oikeudenmukainen siirtymä	
Vedenkäyttö ja käytön optimointi	Sidosryhmäyhteistyö	

Fortumin kestävän kehityksen tunnuslukuja seurataan neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Fortum julkaisee vuosittain Kestävän kehityksen raportin, jossa on lisätietoja Fortumin kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Johtavana pohjoismaisena puhtaan energian yhtiönä Fortum on nyt sitoutunut huomattavasti tiukempiin ympäristötavoitteisiin. Yhtiön tavoitteena on olla johtava kestävän kehityksen yhtiö. Fortum on aikaistanut hiilineutraaliustavoitettaan (Scope 1, 2 ja 3) useilla vuosikymmenillä vuoteen 2030 ja luopuu kaikesta hiileen perustuvasta energiatuotannosta vuoden 2027 loppuun mennessä. Fortum sitoutuu myös asettamaan päästövähennystavoitteet, jotka ovat tieteeseen perustuvat (SBTi 1,5 celsiusastetta). Edistymisen mittaamiseksi on asetettu myös välitavoitteet, joiden mukaan kokonaisenergiantuotannon ominaispäästöt ovat alle 20 g CO₂/kWh ja sähköntuotannon ominaispäästöt alle 10 g CO₂/kWh vuoteen 2028 mennessä.

Fortum on myös sitoutunut kunnianhimoiseen tavoitteeseen luonnon monimuotoisuuden osalta. Fortumin tavoitteena on, että nykyiset ja uudet toiminnot (Scope 1 ja 2) eivät enää vähennä luonnon monimuotoisuutta eli eivät synnytä niin sanottua nettovahinkia (lukuun ottamatta vesistövaikutuksia) vuodesta 2030 eteenpäin. Lisäksi yhtiö vähentää

vuosittaisia haitallisia vaikutuksia maanpäälliseen luonnon monimuotoisuuteen tuotantoketjun alkupäässä (Scope 3) 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä (lähtötaso 2021). Fortum jatkaa paikallisia toimia erityisesti vesivoiman tuotannossa ja on sitoutunut kehittämään tieteeseen perustuvaa menetelmää yhtiön vesistövaikutusten arvioimiseksi vuoden 2023 aikana.

Fortumille sekä erinomainen turvallisuustaso että työntekijöistä ja urakoitsijoista huolehtiminen ovat liiketoiminnan perusta sekä tehokkaan ja häiriöttömän toiminnan ehdoton edellytys.

Fortumin turvallisuustavoitteet vuodelle 2023 ovat:

- Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat, <1,0 vuoden 2023 loppuun mennessä,
- Ei vakavia tai kuolemaan johtaneita tapaturmia,
- 95 % toteutustaso Johdon turvallisuusjohtamisohjelmassa, ja
- 60 % toteutustaso Turvallisuuden kehityssuunnitelmissa.

Fortum osallistuu BSR:n ja B Teamin yhteistyössä koordinoimaan Energy for a Just Transition -yhteistyöhön. Yhteistyöohjelman tavoitteena on tuoda yhteen sitoutuneet energia-alan toimijat ja yritykset sekä kriittiset sidosryhmät ja tukea oikeudenmukaisen, reilun ja osallistavan siirtymän suunnittelemisessa ja toimeenpanossa.

Fortum on Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -raportoinnin virallinen tukija. Fortum on jo pitkään keskittynyt hillitsemään ilmastonmuutosta ja raportoinut TCFD:n suositusten mukaisesti vuodesta 2019 lähtien.

Fortumin ilmastonmuutokseen liittyvä edunvalvontaselvitys ja yhtiön edunvalvonnan eettiset ohjeet ovat julkisesti saatavilla Fortumin verkkosivuilla.

Konsernin jatkuvien toimintojen kestävän kehityksen tunnusluvut

	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Ilmasto ja resurssit						
Kokonaishiilidioksidipäästöt, miljoonaa tonnia	0,3	0,4	0,9	1,0	2,1	2,0
Energian kokonaistuotannon CO ₂ -ominaispäästöt, gCO ₂ /kWh	24	32	37	41	45	43
Sähköntuotannon CO ₂ -ominaispäästöt, gCO ₂ /kWh	12	16	18	18	25	26
Merkittävät ympäristöpoikkeamat*, kpl	0	1	0	2	2	0
Henkilöstö ja yhteiskunta						
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat, miljoonaa työtuntia kohden	4,9	4,6	5,3	4,4	4,0	4,5
Poissaolon johtaneiden tapaturmien taajuus (LTIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat, miljoonaa työtuntia kohden	3,2	3,5	4,3	3,0	2,3	3,3
Vakavat työtapaturmat, kpl	0	0	0	0	2	2
Turvallisuuden kehityssuunnitelmat**, %	9,5	-	9,5	-	-	9,5
Johdon turvallisuusjohtamisohjelma***, %	27	-	62	-	-	62
Sairauspoissaolot, %	2,8	3,1	3,1	3,5	3,4	3,2

* Ympäristöpoikkeamat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) tai ympäristölainsäädännön tai -lupaehtojen rikkomuksen.

** Suoritustaso. Liiketoimintayksiköiden ja toimintojen kehityssuunnitelmien kokonaistoteuma. Valtaosa kehityssuunnitelmista on suunniteltu toteutuvaksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

*** Suoritustaso. Koulutukset aloitettiin maaliskuussa 2023.

Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum on saanut luokituksen B vuoden 2022 CDP Climate Change -arvioinnissa, ja luokituksen A- CDP Supplier Engagement -arvioinnissa. MSCI EGS Ratings -arvioinnissa Fortum sai luokituksen BBB vuonna 2021. Fortum on myös osallistunut ISS ESG Corporate Rating -arviointiin vuonna 2022, jossa Fortum luokiteltiin luokkaan Prime B-. Fortum on saanut EcoVadis-arvioinnissa Gold Medal -luokituksen vuonna

2022. Fortum sai myös 62 pistettä 100 pisteestä Moody's ESG Solutions -arvioinnissa vuonna 2022. Tämän lisäksi Fortum on listattuna Nasdaq Helsingissä sekä mukana STOXX Global ESG Leaders, OMX Sustainability Finland sekä ECPI® -indekseissä. Nasdaq on nimennyt Fortumin Nasdaq ESG Transparency Partner -kumppaniksi.

Ilmasto ja resurssit

Fortumin tunnusluvut ilmaston ja resurssien osalta liittyvät hiilidioksidipäästöihin, toimitusvarmuuteen, sekä merkittävien ympäristöpoikkeamien hallintaan. Tuotantotoiminnot noudattavat ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä-standardia, ja 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti on ISO 14001 -sertifioitu.

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa perustuu pääosin hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Lisäksi Fortumilla on aurinko- ja tuulivoimaan perustuvaa sähköntuotantoa yhdessä kumppanien kanssa. Fortumilla on kaukolämmön ja -kylmän tuotantoa Suomessa ja Puolassa. Lämpöä tuotetaan pääosin energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Fortum tarjoaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisuja, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla sekä energian myyntiä.

Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt olivat 0,9 (1,0) Mt. EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piirissä oli 0,7 (0,7) Mt kokonaishiilidioksidipäästöistä. Arvio Fortumille myönnettävistä ilmaisista päästöoikeuksista vuonna 2023 on noin 0,2 (0,2) Mt.

Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin sähköntuotanto oli 22,5 TWh. Koko Fortumin sähköntuotannosta 97 % oli hiilidioksidipäästötöntä. Fortumin hiileen perustuva kapasiteetti oli kesäkuun 2023 lopussa 0,7 GW ja tuotanto tammi–kesäkuussa 2023 oli 0,4 TWh. Hiileen perustuvan tuotannon osuus Fortumin liikevaihdosta oli 3 % ja fossiilisia polttoaineita käyttävän tuotannon osuus Fortumin liikevaihdosta oli 5 %. Fossiilisiin polttoaineisiin perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta oli 12 %. Tämä sisältää fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon ja kaasuliiketoiminnan.

Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt, jatkuvat liiketoiminnot)	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Kokonaispäästöt*	0,3	0,4	0,9	1,0	2,1	2,0
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	0,2	0,2	0,7	0,7	1,6	1,4
Myönnettyt ilmaiset päästöoikeudet	-	-	-	-	0,2	-
Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat päästöt	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	0,5

* Vuoden 2022 luvut on oikaistu eivätkä sisällä Venäjää.

Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin koko energiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 37 (41) gCO₂/kWh. Sähköntuotannon CO₂-ominaispäästöt olivat 18 (18) gCO₂/kWh.

Merkittäviä ympäristöpoikkeamia seurataan, raportoidaan, tutkitaan ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Merkittävät ympäristöpoikkeamat ovat ympäristöpoikkeamia, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) tai ympäristölainsäädännön tai -lupaehtojen rikkomuksen. Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin toiminnoissa ei tapahtunut merkittäviä ympäristöpoikkeamia (2).

Henkilöstö ja yhteiskunta

Fortumin tunnusluvut henkilöstön ja yhteiskunnan osalta liittyvät työturvallisuuteen sekä henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin.

Fortumin tavoitteena on olla turvallinen työpaikka sekä omille työntekijöille että yritykselle töitä tekeville urakoitsijoille ja palveluntoimittajille. ISO 45001 -sertifioitu turvallisuusjohtamisjärjestelmä kattaa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti.

Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin oman henkilöstön ja urakoitsijoiden tilastoitavien tapaturmien taajuus (Total Recordable Injury Frequency, TRIF) oli 5,3 (4,4). Fortumin poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus (Lost Time Injury Frequency, LTIF) oli 4,3 (3,0). Fortumin tavoitteena on nolla vakavaa työtapaturmaa. Tammi–kesäkuussa 2023 toiminnoissa ei tapahtunut vakavia työtapaturmia (0).

Vuonna 2023 turvallisuustavoitteita ovat osallistuminen Johdon turvallisuusjohtamisohjelmaan sekä keskeisten turvallisuustoimenpiteiden tunnistaminen ja loppuun saattaminen turvallisuuskulttuurin parantamiseksi.

Tammi–kesäkuussa 2023 suunniteltujen Johdon turvallisuusjohtamiskoulutusten ja Turvallisuuden kehityssuunnitelmien toteutumisasteet olivat 62 % ja 9,5 %.

Fortumin työhyvinvointitoiminnan tarkoituksena on edistää työntekijöidemme terveyttä, työturvallisuutta ja työyhteisön toimivuutta. Vuoden 2023 sairauspoissaolotavoite on 3,0 %. Tammi–kesäkuussa 2023 Fortumin sairauspoissaoloprosentti oli 3,1 (3,5).

Fortumin ihmisoikeuksia koskeva asianmukaisen huolellisuuden (due diligence) lähestymistapa perustuu YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja noudattaa OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevan ohjeiston kuutta vaihetta. Ihmisoikeuksia koskeva asianmukainen huolellisuus on jatkuva prosessi, jossa riskejä ja vaikutuksia arvioidaan jatkuvasti osana eri prosesseja. Fortumin lähestymistapa ihmisoikeuksiin ja due diligence - prosessiin on julkaistu Fortumin verkkosivuilla.

Fortum edellyttää liiketoimintakumppaneidensa toimivan vastuullisesti ja noudattavan vaatimuksia, jotka on asetettu Toimintaohjeessa sekä Toimintaohjeessa palvelun- ja tavarantoimittajille. Fortum arvioi liiketoimintakumppaneidensa toiminnan tasoa toimittajien kvalifioinnin, toimittaja-auditointien ja vastapuoliriskien arvioinnin avulla.

Tammi–kesäkuussa 2023 Fortum teki kolme toimittaja-auditointia Kiinassa. Fortum on Bettercoal-hankkeen jäsen ja käyttää Bettercoalin työkaluja hiilen hankintaketjun vastuullisuuden parantamiseen. Fortum on mukana Solar Stewardship Initiativen (SSI) kehittämisessä yhdessä muiden aurinkoenergia-alan toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. SSI:n kautta ala pyrkii parantamaan aurinkopaneelien, komponenttien ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä ja kestävyttä.

Fortum osallistuu Energy for a Just Transition -yhteistyöohjelmaan, joka tukee Fortumia tunnistamaan ja huomioimaan vihreän energiasiihtymän vaikutukset ihmisiin ja yhteisöihin.

Oikeudenkäynnit

Meneillään olevissa oikeudenkäynneissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana. Oikeudenkäynneistä on lisätietoa liitetiedossa 17.

Osakkeet ja osakepääoma

Fortumin osake Nasdaq Helsingissä

Tammi–kesäkuu 2023	Osakevaihto kpl	Arvo yhteensä euroa	Korkein euroa	Alin euroa	Keskihinta euroa*	Viimeisin euroa
FORTUM	219 199 935	3 013 376 419	16,18	11,83	13,75	12,27

* Kaupankäyntimäärällä painotettu.

	30.6.2023	30.6.2022
Markkina-arvo, mrd. euroa	11,0	12,7
Osakkeenomistajia	207 999	192 915
Suomen valtion omistusosuus, %	51,3	50,8
Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten omistajien osuus, %	24,4	27,1
Kotitalouksien omistusosuus, %	11,9	11,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitosten omistusosuus, %	2,2	2,0
Muiden kotimaisten sijoittajien osuus, %	10,3	8,7

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla, kuten Boat-, Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuoden 2023 toisella neljänneksellä noin 80 % Fortumin osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä (lähde: Bloomberg).

Fortum Oyj:n osakepääoma 30.6.2023 oli 3 046 185 953 euroa, ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 897 264 465 kappaletta. Fortum Oyj:n hallussa ei ole yhtiön omia osakkeita.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminnot keskittyvät pääasiassa Pohjoismaihin. Henkilöstömäärä kesäkuun 2023 lopussa oli 5 321 (4 988 vuoden 2022 lopussa).

Kesäkuun lopussa Generation-segmentissä oli 1 784 työntekijää (1 660 vuoden 2022 lopussa), Consumer Solutions -segmentissä oli 1 216 työntekijää (1 179 vuoden 2022 lopussa) ja Muut toiminnot -segmentissä oli 2 321 työntekijää (2 149 vuoden 2022 lopussa).

Hallituksen valtuutukset

Fortumin vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien tai luovutettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta eli noin 2,25 % prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Nämä valtuutukset kumosivat vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen antamat valtuutukset ja ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 4.8.2023 mennessä.

Lisäksi yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 500 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä yhteensä enintään 1 000 000 euron suuruisista lahjoituksista katastrofiapuun tai siihen rinnastettaviin tarkoituksiin tarpeen mukaan sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja muista ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutusta ei ollut käytetty 4.8.2023 mennessä.

Muita toisen neljänneksen merkittäviä tapahtumia

Fortum ilmoitti 2.5.2023, että yhtiön uusi hallitus oli arvioinut uudelleen viime syksynä tehdyssä Solidium-siltarahoitusjärjestelyssä asetettujen palkitsemisrajoitusten toimeenpanoa. Uudelleenarvioinnin syynä oli se, että vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous hylkäsi neuvoo-antavassa äänestyksessä yhtiön toimielinten palkitsemisraportin vuodelta 2022. Uusi hallitus päätti, että pitkän aikavälin osakekannustinohjelmissa kaikki vuodet mitataan kaikkien, mutta johtoryhmän jäsenet eivät voi ansaita osakkeita vuosilta 2022 ja 2023. Näin ollen johtoryhmän jäsenet voivat ansaita enintään 1/3 tai 2/3 alun perin ansaittavissa olleista osakkeista. Vuosien 2020–2022 ansaintajaksolla tämä johtaa 9 prosentin toteumaan, ja toimitusaika olisi keväällä 2024. Sama periaate pätee kaikkiin osakepalkkio-ohjelmiin, joiden ansaintajako on käynnissä vuonna 2022 ja/tai 2023. Samalla Fortumin johtoryhmä ilmoitti hallitukselle, että johtoryhmä luopuu vapaaehtoisesti osakepalkkioista, joiden toimitusaika olisi keväällä 2024 (vuosien 2020–2022 ja 2021–2023 ohjelmat).

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Fortum ilmoitti 4.8. päättäneensä arvioida Circular Solutions -liiketoimintojensa tulevaisuuden vaihtoehtoja osana liiketoimintaportfolion jatkuvaa kehittämistä, ja toimintojen myynti on yksi mahdollisista vaihtoehtoista. Fortum tiedotti maaliskuussa 2023 uuden strategian julkaisun yhteydessä, että Circular Solutions -liiketoiminnot eivät ole yhtiön strategian keskiössä. Circular Solutions -liiketoiminnot vastaavat Fortumin kierrätys- ja jätehuoltopalveluista sekä laitosten käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista. Vuonna 2022 Circular Solutionsilla oli noin 1 300 työntekijää pääosin Pohjoismaissa (Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa), ja liiketoimintojen vertailukelpoinen käyttökate oli noin 70 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa Circular Solutions -liiketoimintojen sidottu pääoma oli noin 700 miljoonaa euroa. Arviointi oletetaan saatavan päätökseen noin vuoden kuluessa.

Osingonmaksu

Fortumin varsinainen yhtiökokous 2023 päätti, että yhtiö jakaa tilikaudelta 2022 osinkona 0,91 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Osingon ensimmäinen erä oli 0,46 euroa osaketta kohti, ja erän täsmäytyspäivä oli 17.4.2023. Osingon ensimmäinen erä maksettiin 24.4.2023.

Osingon toinen erä on 0,45 euroa osaketta kohti, ja erän täsmäytyspäivä on 2.10.2023. Osingon toinen erä maksetaan 10.10.2023.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen tarvittaessa päättämään uudesta täsmäytyspäivästä ja maksupäivästä osingon toiselle maksuerälle, mikäli Euroclear Finland Oy:n säännöt tai Suomen arvo-osuusjärjestelmää koskevat säännökset muuttuvat tai yhtiötä sitovat muut säännöt sitä edellyttävät.

Espoo, 3.8.2023

Fortum Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Sijoittajasuhteet ja talousviestintä: Ingela Ulfves, puh. 040 515 1531, Rauno Tiihonen, puh. 010 453 6150, Nora Hallberg, puh. 040 720 1775, Pirjo Lifländer, puh. 040 643 3317, ja investors@fortum.com

Media: Fortum News Desk, 040 198 2843

Tämä puolivuositiedot on laadittu EU:ssa hyväksytyyn IAS 34 Osavuositiedot -standardin mukaisesti. Tämä puolivuositiedot on tilintarkastamaton.

Tapahtumakalenteri 2023

Fortumin tammi–syyskuun osavuositiedot julkaistaan 2.11.2023

Jakelu:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.com/fi

Katsaukseen liittyvää lisätietoa (mukaan lukien vuosineljänneksitaulukot) on osoitteessa www.fortum.com/sijoittajat.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Fortumin lyhennetty konsernin tuloslaskelma ja lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma sisältävät Russia-segmentin lopetettuina toimintoina vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin lopetettuina toimintoina vuonna 2022. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu, koska Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Katso lisätietoja liitetiedoissa 1 Merkittävät laadintaperiaatteet, 2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat sekä 6 Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	3	1 368	1 537	3 632	3 476	7 774	7 930
Muut tuotot		5	24	13	43	74	45
Materiaalit ja palvelut		-790	-958	-2 037	-2 251	-4 853	-4 638
Henkilöstökulut		-102	-105	-211	-217	-432	-425
Poistot	3	-82	-100	-165	-209	-415	-371
Muut kulut		-137	-136	-273	-253	-538	-558
Vertailukelpoinen liikevoitto	3	262	262	960	588	1 611	1 982
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	3, 4	5	498	76	652	356	-220
Liikevoitto	3	267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	3, 7	-42	-57	-20	-113	-185	-93
Korkokulut		-65	-31	-155	-64	-200	-292
Korkotuotot		41	8	67	12	75	130
Muut rahoituserät - netto		-26	-31	-57	-45	-93	-104
Rahoituskulut - netto	8	-50	-54	-145	-96	-218	-266
Voitto ennen tuloveroja		175	650	871	1 033	1 564	1 402
Tuloverot	9	199	-7	45	-102	520	666
Jatkuvien toimintojen kauden voitto		374	643	916	931	2 084	2 068
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille		376	645	916	922	2 080	2 074
Määräysvallattomille omistajille		-3	-2	0	9	4	-6
Lopetettujen toimintojen kauden voitto	6.3	-3 608	-7 999	-3 582	-11 120	-12 374	-4 836
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille	6.3	-3 608	-6 331	-3 583	-8 830	-4 496	751
Määräysvallattomille omistajille	6.3	0	-1 668	1	-2 290	-7 878	-5 587
Kauden voitto, Fortum yhteensä		-3 234	-7 356	-2 666	-10 189	-10 290	-2 768
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille		-3 232	-5 686	-2 667	-7 908	-2 416	2 825
Määräysvallattomille omistajille		-3	-1 670	1	-2 281	-7 874	-5 593
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (euroa per osake)							
Laimentamaton, jatkuvat toiminnot		0,42	0,73	1,02	1,04	2,34	2,32
Laimentamaton, lopetetut toiminnot		-4,02	-7,13	-3,99	-9,94	-5,07	0,84
Laimentamaton, Fortum yhteensä		-3,60	-6,40	-2,97	-8,90	-2,72	3,16

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin laimentamattomat osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen liikevoitto		262	262	960	588	1 611	1 982
Arvon alentumiset ja peruutukset		-	0	-	0	0	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		0	639	1	642	785	144
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		5	-141	67	19	-376	-328
Muut		0	-	8	-8	-52	-36
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	3, 4	5	498	76	652	356	-220
Liikevoitto		267	760	1 036	1 240	1 967	1 762

Katso liitetieto 20 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Kauden voitto, Fortum yhteensä	-3 234	-7 356	-2 666	-10 189	-10 290	-2 768
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Kassavirran suojaukset						
Kauden käyvän arvon muutokset ¹⁾	103	-2 828	2 068	-3 814	-2 601	3 280
Siirrot tuloslaskelmaan	27	161	32	941	1 102	193
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	-2	0	-3	0	0	-3
Laskennalliset verot	-35	531	-435	573	294	-715
Nettosijoitusten suojaus						
Kauden käyvän arvon muutokset	-27	14	-9	4	21	8
Laskennalliset verot	5	-3	2	-1	-4	-1
Muuntoerot ²⁾	5	-160	-33	-189	-312	-157
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	1	21	-1	37	41	3
	78	-2 264	1 620	-2 448	-1 461	2 608
Erät, joita ei myöhemmin tulla siirtämään tulosvaikutteisiksi:						
Sijoitusten uudelleenarvostus	-	0	-	0	-15	-15
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuus pohjaisista järjestelyistä	-	28	0	28	49	22
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuus pohjaisista järjestelyistä osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-	0	-	0	7	7
	-	28	0	28	41	14
Jatkuvien toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen	78	-2 236	1 620	-2 421	-1 419	2 621
Venäjään liittyvien muuntoerojen uudelleenluokittelu (sisältäen nettosijoituksen suojaustulokset) ³⁾	1 940	-	1 940	-	-	1 940
Lopetettujen toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen	-13	2 442	-69	1 669	952	-785
Laaja tulos yhteensä	-1 229	-7 151	824	-10 941	-10 757	1 008
Laajan tuloksen jakautuminen, Fortum yhteensä:						
Emoyhtiön omistajille	-1 230	-5 976	826	-9 024	-3 337	6 513
Määräysvallattomille omistajille	2	-1 175	-1	-1 917	-7 420	-5 504
	-1 229	-7 151	824	-10 941	-10 757	1 008

- 1) Kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutokset liittyvät lähinnä johdannaisten, kuten futuurien ja termiinin, käypään arvoon arvostamiseen. Johdannaisilla suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).
- 2) Ulkomaisten tytäryritysten muuntoerot, pääosin Venäjän rupla, Ruotsin kruunu ja Norjan kruunu.
- 3) Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta 1,9 miljardin euron negatiivinen kumulatiivinen muuntoero siirrettiin tuloslaskelmaan vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	30.6.2023	31.12.2022
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet		606	657
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät		6 226	7 266
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä		1 027	1 249
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	14	988	966
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		195	628
Laskennalliset verosaamiset		990	933
Johdannaisinstrumentit	5	318	343
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	12	556	624
Pitkäaikaiset varat yhteensä		10 905	12 668
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus		322	465
Johdannaisinstrumentit	5	1 071	1 486
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	12	477	660
Tuloverosaamiset		77	71
Vakuussaaminen	13	1 071	2 607
Myyntisaamiset ja muut saamiset		851	1 767
Likvidit varat	13	4 156	3 919
Lyhytaikaiset varat yhteensä		8 025	10 975
Varat yhteensä		18 930	23 642
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		4 946	6 467
Muut oman pääoman erät		-383	-1 916
Yhteensä		7 682	7 670
Määräysvallattomat omistajat		58	67
Oma pääoma yhteensä		7 740	7 737
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen vieras pääoma	13	5 208	3 658
Johdannaisinstrumentit	5	399	756
Laskennalliset velovelat		384	152
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	14	988	966
Muut varaukset		104	118
Eläkevelvoitteet, netto		9	13
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		119	121
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		7 211	5 784
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen vieras pääoma	13	870	4 127
Johdannaisinstrumentit	5	1 672	3 973
Muut varaukset		0	13
Vakuusvelka	13	245	352
Ostovelat ja muu vieras pääoma		1 193	1 657
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		3 979	10 122
Vieras pääoma yhteensä		11 190	15 905
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		18 930	23 642

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot			Muut oman pääoman erät				Määräys- vallat- tomat	Oma pääoma
			Kertyneet voitto- varat	Venäjään liittyvien muunto- erojen uudelleen- luokittelu ¹⁾	Muunto- erot	Kassa- virta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät ¹⁾	Muut laajan osakkuus- erät ja yhteis- yrityksissä	Emo- yhtiön omistajat		
Oma pääoma 1.1.2023	3 046	73	9 499	-1 877	-989	-2 182	7	93	7 670	67	7 737
IS Kauden voitto, Fortum yhteensä			-727	-1 940					-2 667	1	-2 666
Muuntoerot					-83	54	0	-3	-33	-1	-33
Muuntoerojen siirto tulosvaikutteisiksi				1 940					1 940		1 940
Muut laajan tuloksen erät						1 663	-8	-1	1 653	-	1 653
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät				-63		-9	0	5	-68	-2	-69
Kauden laaja tulos yhteensä			-727	-63	-83	1 707	-9	0	826	-1	824
Osingonjako			-817						-817	-	-817
Tytäryhtiöiden myynti									-	-22	-22
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa									-	15	15
Muut			1						1	0	1
BS Oma pääoma 30.6.2023	3 046	73	7 958	-1 940	-1 072	-475	-2	94	7 682	58	7 740
Oma pääoma 1.1.2022	3 046	73	12 830		-2 768	-1 138	34	54	12 131	1 534	13 665
IS Kauden voitto, Fortum yhteensä			-7 908						-7 908	-2 281	-10 189
Muuntoerot					-205	22	2	-2	-183	-6	-189
Muut laajan tuloksen erät			-63			-2 281	81	37	-2 226	-5	-2 232
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					1 196	-255	355	-3	1 294	375	1 669
Kauden laaja tulos yhteensä			-7 972		991	-2 514	439	32	-9 024	-1 917	-10 941
Osingonjako			-1 013						-1 013	-24	-1 036
Tytäryhtiöiden myynti			15						15	-136	-121
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa			-127						-127	-121	-248
Muut			-2						-2	-6	-7
BS Oma pääoma 30.6.2022	3 046	73	3 731		-1 777	-3 652	472	86	1 980	-668	1 311
Oma pääoma 1.1.2022	3 046	73	12 830		-2 768	-1 138	34	54	12 131	1 534	13 665
IS Kauden voitto, Fortum yhteensä			-2 416						-2 416	-7 874	-10 290
Muuntoerot					-340	40	1	-4	-304	-9	-312
Muut laajan tuloksen erät			209			-1 196	-160	44	-1 102	-4	-1 107
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					76	112	298	-1	485	468	953
Kauden laaja tulos yhteensä			-2 208		-264	-1 044	139	39	-3 337	-7 420	-10 757
Osingonjako			-1 013						-1 013	-23	-1 036
Tytäryhtiöiden myynti			16						16	6 104	6 119
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa			-127						-127	-122	-249
Muut			1						1	-6	-5
BS Oma pääoma 31.12.2022	3 046	73	9 499		-3 031	-2 182	172	93	7 670	67	7 737

1) Venäjään liittyvien muuntoerojen uudelleenluokittelu sisältää Venäjään liittyvät muuntoerot ja nettosijoitusten suojaukset, jotka raportoitiin aiemmin osana muita laajan tuloksen eriä.

Muuntoerot

Ulkoisten tytäryritysten tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskipäivän ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Kurssiero syntyy pääosin Venäjän ruplan, Ruotsin kruunun ja Norjan kruunun vaikutuksesta. Jäljellä olevat muuntoerot kauden lopussa ovat pääosin Ruotsin kruunun ja Norjan kruunun vaikutuksesta. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedossa 1.5 Osavuositiedot käyttetyt keskeisimmät valuuttakurssit.

Fortum Oyj
Tammi–kesäkuun 2023 puolivuositiedot

Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta 1,9 miljardin euron negatiivinen kumulatiivinen muuntoerä siirrettiin tuloslaskelmaan vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan. Kumulatiiviset muuntoerot johtuvat Venäjän ruplan merkittävästä heikentymisestä vuoden 2008 jälkeen, jolloin Venäjän toiminnot hankittiin.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksista liittyy lähinnä hyödyke johdannaisten, kuten futuurien ja termiiniin, käypään arvoon arvostamiseen. Hyödyke johdannaisten suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Osingonjako

Vuoden 2022 osingonjaosta, 0,91 euroa osaketta kohti ja yhteensä 817 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 13.4.2023. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,46 euroa osaketta kohti ja yhteensä 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä, 0,45 euroa osaketta kohti ja yhteensä 404 miljoonaa euroa, sisältyy 30.6.2023 taseen erään Ostovelat ja muu vieras pääoma ja se maksetaan 10.10.2023.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta							
IS Kauden voitto jatkuvista toiminnoista		374	643	916	931	2 084	2 068
Oikaisuerät:							
Tuloverot		-199	7	-45	102	-520	-666
Rahoituskulut - netto		50	54	145	96	218	266
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	42	57	20	113	185	93
Poistot	3	82	100	165	209	415	371
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		349	860	1 201	1 449	2 381	2 133
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	3, 4	-5	-498	-76	-652	-356	220
Vertailukelpoinen käyttökate		344	362	1 125	797	2 025	2 353
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		-74	-10	-2	8	157	147
Saadut korot		40	-1	65	0	99	164
Maksetut korot		-50	-24	-138	-80	-213	-272
Saadut osingot		3	7	7	7	14	13
Maksetut tuloverot		-76	-56	-362	-187	-164	-339
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta		187	278	695	545	1 918	2 067
Käyttö pääoman muutos		470	171	437	355	-200	-119
Jatkuvien toimintojen liiketoiminnan rahavirta		657	449	1 132	901	1 717	1 948
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta							
Investoinnit käyttöomaisuuteen	3	-187	-90	-300	-177	-479	-602
Hankitut osakkeet	6	-5	-10	-17	-16	-29	-30
Käyttöomaisuuden myynnit		2	0	2	1	3	4
Myydyt osakkeet ja pääoman palautukset	6	0	1 004	4	1 004	1 156	156
Osakaslainat osakkuus- ja yhteisyrityksille	12	44	-22	37	3	49	82
Vakuusaamisten muutos		247	-1 638	1 539	-1 833	-1 311	2 062
Muutos muissa korollisissa saamisissa ja muissa ¹⁾	12	105	5	39	-1 501	2 429	3 968
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta		206	-751	1 304	-2 518	1 818	5 640
Jatkuvien toimintojen rahavirta ennen rahoitusta		864	-302	2 435	-1 617	3 536	7 588
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta							
Pitkäaikaisten lainojen nostot	13	1 673	0	1 747	0	2 421	4 168
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	13	-598	-2 206	-1 602	-2 465	-5 885	-5 023
Lyhytaikaisten lainojen nostot	13	-867	1 903	-1 586	1 327	-170	-3 083
Osingonjako emoyhtiön omistajille	10	-413	-1 013	-413	-1 013	-1 013	-413
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-19	0	-19	-19	0
Vakuusvelan muutos		26	324	-107	553	150	-509
Muut rahoituserät		15	-98	15	-168	-168	14
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta		-163	-1 110	-1 947	-1 785	-4 684	-4 846
Jatkuvien toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos		701	-1 412	489	-3 402	-1 148	2 742
Lopetettujen toimintojen rahavirta							
Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan rahavirta		-	-174	109	-2 155	-10 484	-8 220
Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta ²⁾		-284	-1 866	-333	1 549	-2 789	-4 671
Lopetettujen toimintojen rahoituksen rahavirta		-	1 035	21	434	10 739	10 327
Lopetettujen toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos	6.3	-284	-1 005	-202	-173	-2 534	-2 563
Rahavirta, Fortum yhteensä							
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		658	275	1 241	-1 254	-8 767	-6 271
Investointien rahavirta yhteensä		-98	-2 617	971	-969	-970	969
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-143	-74	-1 926	-1 351	6 055	5 481
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, Fortum yhteensä		417	-2 417	286	-3 574	-3 682	179
Likvidit varat kauden alussa	13	3 729	6 420	3 919	7 592	7 592	4 165
Muuntoerot ja odotettavissa olevat luottotappiot likvideissä varoissa		10	162	-49	147	7	-189
Likvidit varat kauden lopussa	13	4 156	4 165	4 156	4 165	3 919	4 156

1) Vuonna 2021 Fortum myönsi Uniperille 4 000 miljoonan euron osakaslainan, josta 2 500 miljoonaa euroa nostettiin vuonna 2021 ja 1 500 miljoonaa euroa vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, 4 000 miljoonan euron osakaslainan maksettiin takaisin Fortumille.

2) Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat vuoden 2023 ensimmäiseltä neljännekseltä vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä. Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen ei-kassavaikutteiset sekä muut erät -2 miljoonaa euroa (I-II/2022: 8) liittyvät pääasiassa realisoituneisiin valuuttakurssivoittoihin ja -tappioihin 138 miljoonaa euroa (I-II/2022: 105), päästöoikeuksiin liittyvien velkojen muutokseen -56 miljoonaa euroa (I-II/2022: 0) ja Solidiumin siltarahoituksesta maksettuaan luotonvarausprovisioon -39 miljoonaa euroa (I-II/2022: 0).

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	426	195	742	543	-352	-153
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	76	-30	105	-7	-182	-70
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	-32	6	-410	-181	334	105
CF Yhteensä	470	171	437	355	-200	-119

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Käyttöomaisuusinvestoinnit	178	99	300	175	467	591
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(-)	14	-8	9	3	16	22
Aktivoidut vieraan pääoman menot	-5	-1	-9	-1	-4	-12
CF Yhteensä	187	90	300	177	479	602

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana 17 miljoonaa euroa (I-II/2022: 16).

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Myydyt tytäryritysosakkeet pl. myytyjen yritysten rahavarat	0	1 004	0	1 004	1 070	67
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet ja pääoman palautukset	0	1	0	1	86	86
Myydyt muut sijoitukset	0	0	3	0	0	3
CF Yhteensä	0	1 004	4	1 004	1 156	156

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ollut merkittäviä yritysmyyntejä. Vuoden 2022 aikana Fortum sai päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta, sähköautojen latauspalvelu Plugsurfin myynnin ja 30 prosentin omistusosuutensa myynnin julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.2 Yritysmyyntit.

Fortum sai 21.12.2022 Uniperin myynnin päätökseen. Osakkeista saatu vastike 498 miljoonaa euroa esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Rahoitusnettovelan muutokset

milj. euroa	Liite	I-II/2023	2022 oikaistu
Rahoitusnettovelka kauden alussa		1 084	789
Uniperin rahoitusnettovelka perustuen Uniperin osavuositiedotukseen		-	1 969
Sisäiset osakaslainat Uniperille ja OKG:lle		-	2 764
Hankintamenolaskelman vaikutusten peruuttaminen		-	-187
Uniperin kokonaisvaikutus rahoitusnettovelkaan kauden alussa		-	4 546
Rahoitusnettovelka kauden alussa ilman Uniperia		1 084	5 335
Venäjän vaikutus rahoitusnettovelkaan kauden alussa		43	296
Rahoitusnettovelka kauden alussa ilman Venäjää ja Uniperia		1 127	5 631
Nettorahavirta:			
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		1 125	2 025
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		-2	157
Maksetut nettorahoituskulut ja saadut osingot		-67	-100
Maksetut tuloverot		-362	-164
Käyttöpääoman muutos		437	-200
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-300	-479
Yrityshankinnat		-17	-29
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit		6	1 159
Muutos korollisissa saamisissa		76	2 478
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-413	-1 013
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-19
Muut rahoitustoiminnot		15	-168
Nettorahavirta, jatkuvat toiminnot ('-' rahoitusnettovelan kasvu)		498	3 647
Uniperin osakkeista saatu vastike		-	498
Muuntoerot ja muut muutokset ¹⁾		116	-359
Rahoitusnettovelka kauden lopussa ilman Venäjää	13	745	1 127

1) Vertailukauden lukuun sisältyy 210 miljoonan euron osakaslaina, jota Fortum Oslo Varmen myynnistä vuoden 2022 toisen neljänneksen aikana johtuen ei enää yhdistelty Fortum-konserniin.

Pääomariskien hallinta

Fortumin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Pitkän aikavälin rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde 2,0–2,5
- Vuosina 2023–2025 hallittu kasvu puhtaassa energiassa. Investoinnit tällä ajanjaksolla ovat enintään noin 1,5 miljardia euroa
- Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä
- Osingonjakosuhte 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta

Vertailukelpoinen käyttökate on vaihtoehtoinen tunnusluku, ja sitä käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 9.3.2023 säilyttävänsä Fortumin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB ja muuttavansa näkymät negatiivisesta vakaaksi. Muutoksen taustalla on S&P:n oletus, jonka mukaan sähköhinnat pysyvät historiallisesti korkealla tasolla vuosina 2023 ja 2024, ja sen myötä Fortumin sähköntuotannon kassavirta säilyy vahvana, mutta on alttiina heilunnalle. S&P arvioi, että Fortumin vahva asema ja jo valmiiksi vähäpäästöinen tuotanto Pohjoismaissa tukevat yhtiön liiketoiminnan riskiprofiilia. S&P uskoo, että Fortumin tuloksen riippuvuus pohjoismaisesta sähköhinnasta pienenee pidemmällä tähtäimellä, kun yhtiö tukee teollisuusasiakkaita vähentämään hiilidioksidipäästöjään ja solmii erilaisia pitkäaikaisia sähköntoimitussopimuksia. Lisäksi S&P arvioi, että Fortumin taloudellinen tilanne on vahva ja joustava suhteessa riskeihin erittäin alhaisen velkaantumistasoon ja parantuneen likviditeetin ansiosta.

Fortum Oyj
Tammi–kesäkuun 2023 puolivuositiedot

Fitch Ratings (Fitch) vahvisti 21.3.2023 säilyttävänsä Fortumin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB ja muuttavansa näkymät negatiivisesta vakaaksi. Fitchin mukaan Uniperista irtautumisella oli positiivinen vaikutus Fortumin luottoprofiiliin ja että yhtiö on sitoutunut ylläpitämään riittävää pääomarakennetta kohdentamalla investointeja valikoidusti ja asettamalla kannattavuuden kasvun edelle. Fitch arvioi, että Fortumin vahva perusta puhtaan energian tuotannossa tarjoaa yhtiölle hyvän aseman myös tulevaisuudessa.

Fortumin tavoitteena on ylläpitää luottoluokitustaan vähintään tasolla BBB, jotta yhtiö voi varmistaa taloudellisen joustavuuden ja rahoituksen hyvän saatavuuden.

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2022	Jatkuvat toiminnot Edell. 12 kk
+ Korollinen vieras pääoma		7 785	6 077
- BS Likvidit varat		3 919	4 156
- Vakuusjärjestely		527	350
- BS Vakuussaaminen		2 607	1 071
+ BS Vakuusvelka		352	245
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		-2 255	-826
Rahoitusnettovelka	13	1 084	745
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä		204	-
+ Likvidit varat, Venäjä		247	-
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää		1 127	-
IS Liikevoitto		1 967	1 762
+ IS Poistot		415	371
Käyttökate		2 381	2 133
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-356	220
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate		2 025	2 353
Vertailukelpoinen käyttökate, Venäjä		411	-
Vertailukelpoinen käyttökate (esitetty kuten vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		2 436	-
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää		0,6	0,3
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (esitetty kuten vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		0,4	-

Tunnuslukuja

Jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
IS Liikevaihto	1 368	1 537	3 632	3 476	7 774	7 930
IS Liikevoitto	267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	-57	-20	-113	-185	-93
IS Kauden voitto	374	643	916	931	2 084	2 068
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	376	645	916	922	2 080	2 074
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,42	0,73	1,02	1,04	2,34	2,32
CF Liiketoiminnan rahavirta	657	449	1 132	901	1 717	1 948
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	183	109	317	190	496	622
Käyttöomaisuusinvestoinnit	178	99	300	175	467	591

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Vertailukelpoinen						
Käyttökate (EBITDA)	344	362	1 125	797	2 025	2 353
IS Liikevoitto	262	262	960	588	1 611	1 982
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	9	-32	18	-40	-91
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	147	199	629	427	1 076	1 279
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,16	0,22	0,70	0,48	1,21	1,43

Jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

Fortumin lyhennetty konsernin tuloslaskelma ja lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma sisältävät Russia-segmentin lopetettuina toimintoina vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuonna 2022, sekä Uniper-segmentin lopetettuina toimintoina vuonna 2022. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu, koska Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Katso lisätietoja liitetiedoissa 1 Merkittävät laadintaperiaatteet, 2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat sekä 6 Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

milj. euroa tai kuten merkitty	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Raportoitu						
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-3 232	-5 686	-2 667	-7 908	-2 416	2 825
Tulos/osake, euroa	-3,60	-6,40	-2,97	-8,90	-2,72	3,16
Liiketoiminnan rahavirta	658	275	1 241	-1 254	-8 767	-6 271
Henkilöstön lukumäärä			5 321		7 712	
Vertailukelpoinen						
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	147	885	665	786	-988	-1 109
Tulos/osake, euroa	0,16	1,00	0,74	0,88	-1,11	-1,24

milj. euroa tai kuten merkitty	Edelliset 12 kk	2022
Taloudellinen asema		
Rahoitusnettovelka kauden lopussa	745	1 084
Rahoitusnettovelka kauden lopussa ilman Venäjää	N/A	1 127
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	0,3	0,6
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (esitetty kuten vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)	N/A	0,4

euroa tai kuten merkitty	30.6.2023	31.12.2022
Oma pääoma/osake, euroa	8,56	8,55
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	897 264	889 204
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	889 204
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	897 264

Konsernin lyhennetyt osavuositiedot

1. Merkittävät laadintaperiaatteet

1.1 Laadintaperusta

Konsernin tilintarkastamaton lyhennetty osavuositiedot on laadittu EU:ssa käyttöön otettua kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositiedot -standardia noudattaen. Osavuositiedot tulee lukea yhdessä vuoden 2022 konserniliinpäätöksen kanssa.

Osavuositiedoksessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Fortumin liiketoiminnasta osa on kausiluonteista, minkä takia vertailukelpoinen liikevoitto on yleensä suurempi vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä. Otsikoissa "Edelliset 12 kk" kuvaa raportointitietoa edeltäviä 12 kuukauden lukuja.

Alla olevat symbolit kertovat, mitkä liitetiedon luvut täsmäävät tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan.

IS = Tuloslaskelma
BS = Tase
CF = Rahavirta

1.2 Muutokset raportoinnissa

Raportoittavat segmentit

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa. Vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien liiketoimintayksiköt on luokiteltu IFRS:n mukaisesti seuraaviin raportoitaviin segmentteihin: Generation, Consumer Solutions ja Muut toiminnot. Vuoden 2022 segmenttikohtaiset vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 17.4.2023. Katso myös liitetieto 3 Tiedot segmenteittäin.

Lopetetut toiminnot

Venäjä

Määräysvalta Fortumin Venäjän toimintoihin menetettiin 25.4.2023 Venäjän presidentin asetuksen nro 302 vuoksi, jonka nojalla viranomaiset voivat väliaikaisesti hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta Venäjällä, ja jota seurasi uuden ulkopuolisen toimitusjohtajan nimitys PAO Fortumille. Tämän vuoksi Fortumin Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuoden 2023 toisella neljänneksellä ja se luokiteltiin lopetuksi toiminnoiksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen.

Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 11.5.2023. Katso lisätietoja liitetiedoissa 2 Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat ja 6.3 Lopetetut toiminnot.

Konsolidoinnin päättymisen vuoden 2023 toisella neljänneksellä johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Kyseinen erä sisältää Russia-segmentin varojen 1,7 miljardin euron alaskirjauksen ja 1,9 miljardia euroa negatiivisia kumulatiivisia muuntoeroja, jotka oli aiemmin kirjattu omaan pääomaan. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan IFRS-vaatimusten mukaisesti konsolidoinnin päättyessä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Uniper vuonna 2022

Lopetetut toiminnot sisältävät myös Fortumin entisen tytäryhtiön Uniper SE:n ja sen konserniyhtiöt vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022.

Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, kassavirtavaikutuksettoman positiivisen erän. Summa koostuu Uniperin varojen, velkojen ja määräysvallattomien omistajien osuuden konsolidoinnin päättymisen nettovaikutuksesta sekä Uniperiin liittyvän liikearvon ja muiden hankinnan yhteydessä tehtyjen käyvän arvon oikaisujen kirjanpitoarvoista. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, lähinnä muuntoerot, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä. Katso myös liitetieto 6.3 Lopetetut toiminnot.

1.3 Vaihtoehtoiset tunnusluvut

ESMA:n vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden (ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures) mukaan vaihtoehtoisena tunnuslukuna (APM) pidetään taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja, ja joka on muu kuin sovellettavassa tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku.

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), kuten vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen käyttökate, taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja siksi nämä erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on esitetty erikseen konsernin tuloslaskelmalla liiketoiminnan läpinäkyvyyden ja lukujen vertailukelpoisuuden parantamiseksi eri kausien välillä.

Fortumin pitkän aikavälin taloudellinen tavoite pääomarakenteelle on rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde (katso Pääomariskien hallinta ja liitetieto 20 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset).

Fortum otti käyttöön vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä lisäksi seuraavia vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), joiden avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia: 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää' ja 'Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää'. Venäjän konsolidoinnin päättymisen vuoksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä näitä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, lukuun ottamatta 'Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää', ei enää esitetä.

Katso liitetiedot 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto ja 20 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset.

1.4 Laadintaperiaatteet

Tässä osavuositiedotuksessa noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernitalinpäätöksessä 2022 noudatettujen periaatteiden kanssa. Standardimuutoksilla ja tulkinnoilla, jotka tulivat voimaan 1.1.2023, ei ollut merkittävää vaikutusta Fortumin konsernitalinpäätökseen.

1.5 Osavuositiedossa käytetyt keskeisimmät valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi lasketaan Euroopan keskuspankin päivittäisten loppukurssien keskiarvona. Euroopan keskuspankki lopetti 2.3.2022 ruplan kurssin julkaisemisen. 2.3.2022 alkaen on käytetty markkinoiden klo 17.15 Itä-Euroopan aikaa julkaisemaa päivän spot-kurssia. Russia-segmentin konsolidoinnin päättymisen vuoksi ruplan kurssia ei enää esitetä vuoden 2023 toisesta neljänneksestä alkaen.

Keskeisimmät osavuositiedossa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi	1-6/2023	1-3/2023	1-12/2022	1-9/2022	1-6/2022	1-3/2022
Norja (NOK)	11,3195	10,9901	10,1026	10,0070	9,9817	9,9247
Puola (PLN)	4,6244	4,7081	4,6861	4,6724	4,6354	4,6230
Venäjä (RUB)	N/A	78,5649	73,6173	76,6455	85,0393	99,1783
Ruotsi (SEK)	11,3329	11,2030	10,6296	10,5274	10,4796	10,4807

Kauden lopun valuuttakurssi	30.6.2023	31.3.2023	31.12.2022	30.9.2022	30.6.2022	31.3.2022
Norja (NOK)	11,7040	11,3940	10,5138	10,5838	10,3485	9,7110
Puola (PLN)	4,4388	4,6700	4,6808	4,8483	4,6904	4,6531
Venäjä (RUB)	N/A	84,3190	77,8998	59,3288	56,4004	91,5833
Ruotsi (SEK)	11,8055	11,2805	11,1218	10,8993	10,7300	10,3370

2. Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat

Osavuositiedon laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet erät saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna. Tämän osavuositiedon laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisimpiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2022.

Geopoliittiset epävarmuudet ja vaikutukset Venäjän toimintoihin

Fortumin tytäryhtiön PAO Fortumin (Fortum JSC) omaisuus otettiin hallintaan presidentin asetuksen nro 302 mukaisesti Venäjällä 25.4.2023. Asetuksen nojalla voidaan "väliaikaisesti" hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta. Hallintaanoton seurauksena yhtiö pakotettiin vaihtamaan toimitusjohtaja 26.4.2023 ja Venäjän viranomaiset ottivat haltuun Fortumin omistukset Venäjällä.

Asetus ja sitä seurannut uuden ulkopuolisen toimitusjohtajan pakkonimitys PAO Fortumille johti määräysvallan arviointiin IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardin vaatimusten mukaisesti. Arvioinnin perusteella Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata Venäjän toimintoja. Venäjän valtio pystyy käytännössä hyväksymään tai hylkäämään näihin toimintoihin liittyvät tärkeimmät päätökset. Näin ollen määräysvalta menetettiin 25.4.2023 ja Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.3 Lopetetut toiminnot.

3. Tiedot segmenteittäin

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa. Vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien uudet liiketoimintayksiköt ovat: Hydro Generation, Nuclear Generation, Renewables and Decarbonisation, Corporate Customers and Markets, Consumer Solutions ja Circular Solutions.

Liiketoimintayksiköt on luokiteltu IFRS:n mukaisesti seuraaviin raportoitaviin segmentteihin:

- Generation -segmentissä ovat Hydro Generation-, Nuclear Generation-, Corporate Customers and Markets- sekä Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoimintayksikön.
- Muut toiminnot -segmentissä ovat Circular Solutions -liiketoimintayksikkö, Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohto.

Vuoden 2022 segmenttikohtaiset vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 17.4.2023.

Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 11.5.2023. Katso lisätietoja liitetiedoissa 1 Merkittävät laadintaperiaatteet ja 6.3 Lopetetut toiminnot.

Vuosineljännes

milj. euroa	Liite	Generation ¹⁾		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
		II/2023	II/2022 oikaistu	II/2023	II/2022	II/2023	II/2022 oikaistu	II/2023	II/2022 oikaistu
Tuloslaskelman tiedot segmenteittäin									
Sähkönmyynti ¹⁾		703	720	637	747	2	5	1 343	1 472
Lämmönmyynti		88	89	-	-	5	5	93	93
Kaasunmyynti		-	-	88	73	-	-	88	73
Jätteiden käsittelyn myynti		2	3	-	-	50	46	52	50
Muu myynti		12	27	25	37	69	81	107	144
Liikevaihto		805	839	750	856	127	136	1 682	1 832
Eliminoinnit		-74	119	-5	-12	-25	-23	-103	84
Nord Pool -netotus ²⁾								-211	-379
IS Ulkoinen liikevaihto		731	958	746	844	102	113	1 368	1 537
Vertailukelpoinen käyttökate		348	343	27	40	-31	-21	344	362
IS Poistot		-44	-60	-17	-19	-21	-21	-82	-100
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		304	282	10	21	-52	-42	262	262
Arvonalentumiset ja peruutukset		-	-	-	-	-	0	-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		0	644	0	0	0	-5	0	639
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		63	-341	-58	200	-	-	5	-141
Muut		0	-	-	-	-	-	0	-
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	63	303	-58	200	0	-5	5	498
IS Liikevoitto		367	585	-48	221	-52	-46	267	760
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 7	-41	10	-	-	-1	0	-42	9
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	-42	-57	-	-	-1	0	-42	-57
Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit segmenteittäin									
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	6	0	0	-	-	5	9	5	10
Investoinnit käyttöomaisuuteen		135	59	20	17	24	27	178	99
Osakkeiden bruttodivestoinnit	6	0	1 208	0	0	0	1	0	1 209

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Sähkönmyynti sisältää hyödykejohdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.

2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Vuoden alusta

milj. euroa	Liite	Generation ¹⁾		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
		I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu
Tuloslaskelman tiedot segmenteittäin									
Sähkönmyynti ¹⁾		1 947	1 441	1 835	1 724	5	8	3 787	3 174
Lämmönmyynti		260	324	-	-	15	15	274	339
Kaasunmyynti		-	-	241	209	-	-	241	209
Jätteiden käsittelyn myynti		4	14	-	-	103	97	108	111
Muu myynti		23	45	59	91	139	153	221	289
Liikevaihto		2 234	1 825	2 134	2 024	262	273	4 631	4 122
Eliminoinnit		-285	248	-3	-19	-51	-47	-339	181
Nord Pool -netotus ²⁾								-659	-827
IS Ulkoinen liikevaihto		1 949	2 073	2 131	2 005	211	225	3 632	3 476
Vertailukelpoinen käyttökate		1 115	717	51	94	-41	-14	1 125	797
IS Poistot		-88	-127	-35	-38	-42	-43	-165	-209
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		1 027	589	16	56	-83	-57	960	588
Arvon alentumiset ja peruutukset		-	-	-	-	-	0	-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		1	644	0	0	0	-2	1	642
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		381	-338	-314	357	-	-	67	19
Muut		8	1	-	-	-	-10	8	-8
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	390	307	-314	357	0	-12	76	652
IS Liikevoitto		1 416	897	-297	413	-83	-69	1 036	1 240
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 7	-31	19	-	-	-1	-1	-32	18
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	-19	-111	-	-	-1	-1	-20	-113
Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit segmenteittäin									
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	6	4	0	-	-	13	15	17	15
Investoinnit käyttöomaisuuteen		222	109	40	32	38	37	300	175
Osakkeiden bruttodivestoinnit	6	0	1 208	0	0	3	1	3	1 209

- 1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Sähkönmyynti sisältää hyödykejohdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.
- 2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitason ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Edelliset 12 kk

milj. euroa	Generation ¹⁾		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
	Liite Edell. 12 kk	2022 oikaistu Edell. 12 kk	2022 Edell. 12 kk	2022 oikaistu Edell. 12 kk	2022 Edell. 12 kk	2022 oikaistu Edell. 12 kk	2022 Edell. 12 kk	2022 oikaistu
Tuloslaskelman tiedot segmenteittäin								
Sähkönmyynti ¹⁾	4 308	3 802	4 137	4 026	21	24	8 466	7 852
Lämmönmyynti	435	499	-	-	28	28	463	527
Kaasunmyynti	-	-	423	392	-	-	423	392
Jätteiden käsittelyn myynti	9	19	-	-	225	219	234	238
Muu myynti	122	144	129	161	305	318	555	623
Liikevaihto	4 874	4 465	4 689	4 578	578	589	10 141	9 632
Eliminoinnit	52	585	-14	-30	-105	-101	-67	454
Nord Pool -netotus ²⁾							-2 144	-2 312
IS Ulkoinen liikevaihto	4 926	5 049	4 675	4 549	474	488	7 930	7 774
Vertailukelpoinen käyttökate	2 274	1 876	130	173	-50	-23	2 353	2 025
IS Poistot	-208	-247	-72	-75	-91	-92	-371	-415
IS Vertailukelpoinen liikevoitto	2 066	1 629	58	97	-142	-116	1 982	1 611
Arvonalentumiset ja peruutukset	-	-	-	-	0	0	0	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	5	648	0	0	139	137	144	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	589	-130	-917	-246	-	-	-328	-376
Muut	-12	-19	-	-	-24	-33	-36	-52
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4 582	499	-917	-246	115	103	-220	356
IS Liikevoitto	2 648	2 128	-859	-149	-26	-13	1 762	1 967
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4,7	-84	-34	-	-7	-7	-91	-40
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	-86	-178	-	-7	-7	-93	-185
Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit segmenteittäin								
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	6	6	2	0	24	26	30	29
Investoinnit käyttöomaisuuteen		427	314	78	71	85	591	467
Osakkeiden bruttodivestoinnit	6	5	1 212	0	155	152	159	1 365

- 1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Sähkönmyynti sisältää hyödykejohdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.
- 2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitason ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Varat ja velat segmenteittäin

milj. euroa	Liite	Generation		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Yhteensä	Russia	Yhteensä
		31.12.2022		31.12.2022		31.12.2022				
		30.6.2023	oikaistu	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	oikaistu			
Korottomat varat		6 271	6 599	908	1 801	1 059	1 073	8 237	1 614	11 087
BS Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	7	974	987	-	-	53	51	1 027	211	1 249
Eliminoinnit								-68		-332
Segmenttien varat yhteensä		7 245	7 585	908	1 801	1 112	1 124	9 196	1 825	12 004
Korolliset saamiset	12							1 033		1 284
BS Laskennalliset verosaamiset								990		933
Muut varat								3 555		5 502
BS Likvidit varat								4 156		3 919
BS Varat yhteensä								18 930		23 642
Segmenttien velat		369	988	303	436	294	350	966	134	1 908
Eliminoinnit								-68		-332
Segmenttien velat yhteensä								898		1 576
BS Laskennalliset verovelat								384		152
Muu vieras pääoma								3 831		6 392
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma								5 113		8 120
Korollinen vieras pääoma	13							6 077		7 785
BS Oma pääoma								7 740		7 737
BS Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä								18 930		23 642
Henkilöstön lukumäärä		1 784	1 660	1 216	1 179	2 321	2 149	5 321	2 724	7 712

Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sekä vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto

milj. euroa	Liite	Generation		Consumer Solutions	
		Edelliset 12 kk	31.12.2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	31.12.2022
Vertailukelpoinen liikevoitto		2 066	1 629	58	97
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 7	-84	-34	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		1 982	1 595	58	97
Segmenttien varat kauden lopussa		7 245	7 585	908	1 801
Segmenttien velat kauden lopussa		369	988	303	436
Vertailukelpoinen sidottu pääoma		6 876	6 597	604	1 365
Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin ¹⁾		6 747	6 873	942	1 068
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %		29,4	23,2	6,1	9,1

1) Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttäen vuoden alun ja jokaisen vuosineljänneksen lopun arvoja.

4. Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto

4.1 Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon

Vuosineljännes

milj. euroa	Oikaisematon		Arvon- alentumiset ja peruutukset		Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät		Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		Muut		Raportoitu	
	II/2022		II/2022		II/2022		II/2022		II/2022		II/2022	
	II/2023	oikaistu	II/2023	oikaistu	II/2023	oikaistu	II/2023	oikaistu	II/2023	oikaistu	II/2023	oikaistu
Liikevaihto	1 368	1 587	-	-	-	-	0	-50	-	-	1 368	1 537
Muut tuotot	68	271	-	-	0	-639	-63	392	-	-	5	24
Materiaalit ja palvelut	-751	-1 035	-	-	-	-	-39	77	0	-	-790	-958
Henkilöstökulut	-102	-105	-	-	-	-	-	-	-	-	-102	-105
Poistot	-82	-100	-	0	-	-	-	-	-	-	-82	-100
Muut kulut	-235	142	-	-	-	-	97	-277	-	-	-137	-136
IS Vertailukelpoinen liikevoitto				0	0	-639	-5	141	0	-	262	262
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät				0	0	639	5	-141	0	-	5	498
IS Liikevoitto	267	760									267	760

Vuoden alusta

milj. euroa	Oikaisematon		Arvon- alentumiset ja peruutukset		Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät		Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		Muut		Raportoitu	
	I-II/2022		I-II/2022		I-II/2022		I-II/2022		I-II/2022		I-II/2022	
	I-II/2023	oikaistu	I-II/2023	oikaistu	I-II/2023	oikaistu	I-II/2023	oikaistu	I-II/2023	oikaistu	I-II/2023	oikaistu
Liikevaihto	3 631	3 528	-	-	-	-	2	-52	-	-	3 632	3 476
Muut tuotot	396	296	-	-	-1	-642	-382	390	-	-1	13	43
Materiaalit ja palvelut	-1 941	-2 193	-	-	-	-	-87	-58	-8	-	-2 037	-2 251
Henkilöstökulut	-211	-217	-	-	-	-	-	-	-	-	-211	-217
Poistot	-165	-209	-	0	-	-	-	-	-	-	-165	-209
Muut kulut	-674	36	-	-	-	-	401	-299	-	10	-273	-253
IS Vertailukelpoinen liikevoitto				0	-1	-642	-67	-19	-8	8	960	588
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät				0	1	642	67	19	8	-8	76	652
IS Liikevoitto	1 036	1 240									1 036	1 240

Edelliset 12 kk

milj. euroa	Oikaisematon		Arvon- alentumiset ja peruutukset		Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät		Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		Muut		Raportoitu	
	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk	2022 oikaistu
Liikevaihto	7 899	7 797	-	-	-	-	30	-23	-	-	7 930	7 774
Muut tuotot	808	707	-	-	-144	-785	-619	153	-	-1	45	74
Materiaalit ja palvelut	-4 827	-5 079	-	-	-	-	177	206	12	20	-4 638	-4 853
Henkilöstökulut	-425	-432	-	-	-	-	-	-	-	-	-425	-432
Poistot	-371	-415	0	0	-	-	-	-	-	-	-371	-415
Muut kulut	-1 322	-612	-	-	-	-	740	40	24	33	-558	-538
IS Vertailukelpoinen liikevoitto			0	0	-144	-785	328	376	36	52	1 982	1 611
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät			0	0	144	785	-328	-376	-36	-52	-220	356
IS Liikevoitto	1 762	1 967									1 762	1 967

Arvon alentumiset ja peruutukset

Arvon alentumiset oikaistaan poistoista ja arvonalentumisista ja esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu, koska Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toimintoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.3 Lopetetut toiminnot.

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät

Vuoden 2022 myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisälsivät 638 miljoonan euron myyntivoiton 50 prosentin omistusosuuden myynnistä norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta, 77 miljoonan euron myyntivoiton 30 prosentin omistusosuuden myynnistä julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta ja 61 miljoonan euron myyntivoiton sähköautojen latauspalvelu Plugsurfingin myynnistä (katso liitetieto 6.2 Yritysmyyntit).

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset

Käyvän arvon muutokset johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, ja jotka suojaavat tulevaisuuden kassavirtoja, oikaistaan muista tuotoista ja muista kuluista ja esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Johdannaisina käsiteltyjen fyysisten sopimusten selvittämisen vaikutukset oikaistaan myyntiin sekä materiaaleihin ja palveluihin, jotta erät kuvaisivat näiden sopimusten osalta niiden sopimusperusteista myynti- tai hankintahintaa, eikä vastaavaa markkinahintaa toimitushetkellä.

4.2 Vertailukelpoisen liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen kauden voittoon

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edell. 12 kk
IS Liikevoitto		267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4.1	-5	-498	-76	-652	-356	220
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		262	262	960	588	1 611	1 982
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-42	-57	-20	-113	-185	-93
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	0	66	-12	130	145	2
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-42	9	-32	18	-40	-91
IS Rahoituskulut - netto		-50	-54	-145	-96	-218	-266
Rahoituskuluihin - netto liittyvät oikaisut	8	20	35	30	44	48	33
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto		-30	-19	-115	-52	-170	-233
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja		190	252	813	554	1 400	1 659
IS Tuloverot		199	-7	45	-102	520	666
Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-245	-44	-231	-12	-836	-1 054
Vertailukelpoiset tuloverot		-46	-51	-186	-113	-316	-388
IS Määräysvallattomat omistajat		3	2	0	-9	-4	6
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		0	-4	2	-5	-5	2
Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat		3	-2	2	-14	-9	7
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto		147	199	629	427	1 076	1 279
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	6.3	-	686	34	359	-2 064	-2 389
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä		147	885	665	786	-988	-1 109
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	20	0,16	0,22	0,70	0,48	1,21	1,43
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	20	-	0,77	0,04	0,40	-2,32	-2,67
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa	20	0,16	1,00	0,74	0,88	-1,11	-1,24

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oikaistaan merkittäväillä erillä (vastaavasti kuin vertailukelpoista kauden voittoja määrittäessä tehdyt oikaisut).

Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto

Rahoituskuluja – netto oikaistaan esimerkiksi muut rahoituserät – nettoon kirjatulla ydinjätehuoltoon liittyvillä erillä, rahoituserien käypien arvojen muutoksilla, sekä rahoituserien arvonalentumisilla ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutuksilla.

Vertailukelpoiset tuloverot

Tuloveroja oikaistaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvien oikaisujen, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutuksilla. Tuloveroihin liittyvät oikaisut vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana sisältää 242 miljoonan euron kertaluonteisen verovaikutuksen, joka kirjattiin pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjän toimintojen omistusten alaskirjausten vuoksi. Vuoden 2022 tulovero-oikaisu sisälsi Irlannissa kirjatun 746 miljoonan euron kertaluonteisen verovaikutuksen, joka oli pääosin seurausta Uniperin myynnistä.

Katso myös liitetieto 20 Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.

5. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan nykyiset tavoitteet ja periaatteet on esitetty vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä.

Käypien arvojen hierarkiatasot

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on esitetty seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

Taso 1: täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla;

Taso 2: muut tiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina);

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat tiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei havainnoitavissa olevat tiedot).

Katso myös laadintaperiaatteet konsernitilinpäätöksen 2022 liitetiedossa 15 Rahoitusvarat ja -velat käypään arvoon.

Rahoitusvarat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ¹⁾		Yhteensä	
	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022
Pitkäaikaisissa varoissa										
Muut sijoitukset ²⁾					116	543			116	543
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			100	54					100	54
Ei sovelleta suojauslaskentaa	44	85	37	58	15	57	-11	-30	85	170
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			128	116					128	116
Ei sovelleta suojauslaskentaa			5	3					5	3
Korolliset saamiset						31			-	31
Yhteensä pitkäaikaisissa varoissa	44	85	271	231	131	631	-11	-30	435	917
Lyhytaikaisissa varoissa										
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa	337	781	485	542			-156	-546	666	777
Ei sovelleta suojauslaskentaa	426	1 129	118	252	5	9	-281	-796	268	594
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			14	23					14	23
Ei sovelleta suojauslaskentaa			123	92					123	92
Korolliset saamiset ³⁾	350	527				7			350	535
Yhteensä lyhytaikaisissa varoissa	1 113	2 437	740	909	5	16	-437	-1 342	1 421	2 021
Yhteensä rahoitusvaroissa	1 157	2 522	1 011	1 140	136	648	-448	-1 372	1 856	2 938

1) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista.

2) Muut sijoitukset koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista. Vertailukauden 31.12.2022 luvussa on lisäksi mukana Venäjällä sijaitseva 1,3 GW:n tuulivoimaprojektiportfolio.

3) Korolliset saamiset, Taso 1, sisältää vakuusjärjestelyn joka kattaa kaupankäynnin vakuusvaateita. Katso myös liitetiedot 12 Korolliset saamiset ja 13 Korollinen nettovelka.

Rahoitusvelat

milj. euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ¹⁾		Yhteensä	
	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023	31.12.2022
Pitkäaikaisissa veloissa										
Korolliset velat ²⁾			363	580					363	580
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			131	390					131	390
Ei sovelleta suojauslaskentaa	37	38	88	234	10	4	-11	-30	125	246
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			143	121					143	121
Ei sovelleta suojauslaskentaa			0	0					0	0
Yhteensä pitkäaikaisissa veloissa	37	38	725	1 324	10	4	-11	-30	762	1 336
Lyhytaikaisissa veloissa										
Korolliset velat			447	527					447	527
Johdannaisinstrumentit										
Hyödykejohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa	1 133	2 672	379	1 240			-156	-546	1 357	3 366
Ei sovelleta suojauslaskentaa	412	883	119	465	0	1	-281	-796	250	553
Korko- ja valuuttajohdannaiset										
Sovelletaan suojauslaskentaa			5	3					5	3
Ei sovelleta suojauslaskentaa			60	51					60	51
Yhteensä lyhytaikaisissa veloissa	1 545	3 555	1 010	2 286	0	1	-437	-1 342	2 119	4 500
Yhteensä rahoitusveloissa	1 582	3 593	1 736	3 610	11	5	-448	-1 372	2 881	5 836

- 1) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista.
2) Osuus joukkovelkakirjalainoista, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Kesäkuun 2023 lopussa hyödykejohdannaisien käypä arvo nettona oli -744 miljoonaa euroa, josta varoja 1 119 miljoonaa euroa ja velkoja 1 863 miljoonaa euroa (-2 960 miljoonaa euroa 31.12.2022, josta varoja 1 594 miljoonaa euroa ja velkoja 4 554 miljoonaa euroa). Nettoarvon muutos joulukuusta 2022 johtui pääasiassa laskeneista hyödykehinnosta.

Korko- ja valuuttajohdannaisien käypä arvo on nettona 62 miljoonaa euroa, josta varoja 270 miljoonaa euroa ja velkoja 208 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen vakuussopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Kesäkuun 2023 lopussa Fortum oli saanut 67 miljoonaa euroa näistä vakuussopimuksista. Saatu raha on kirjattu likvideihin varoihin ja lyhytaikaisiin velkoihin.

Lisätietoja johdannaisinstrumenteista on liitetiedoissa 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto. Lisätietoja korollisista saamisista ja veloista on liitetiedoissa 12 Korolliset saamiset ja 13 Korollinen nettovelka sekä liitetiedossa 16 Pantatut varat ja vastuut.

Siirtoja tasoon 3 tai tasosta 3 ei ollut. Voitot ja tappiot tason 3 eristä on konsernin tuloslaskelmassa esitetty pääosin vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Lisätietoja on liitetiedossa 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Muutokset käypien arvojen hierarkiatasossa 3

	1.1.2023	Ostot	Selvitykset	Voitot / tappiot tuloslaskelmassa	Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen ¹⁾	30.6.2023
Taseessa, netto						
Muut sijoitukset	543	11	-5	-34	-404	111
Hyödykejohdannaiset, käyvät arvot	61			-47		14
Korolliset saamiset	39		-4	-6	-29	-
Yhteensä taseessa, netto	643	11	-9	-87	-433	125

- 1) Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättyminen vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Lisätietoja liitetiedossa 6.3 Lopetetut toiminnot.

6. Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot

6.1 Yrityshankinnat

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Hankitut tytäryhtiöosakkeet (brutto)	0	0	0	0	0	0
Hankitut osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	2	4	6	4	10	13
Hankitut muut osakkeet (brutto)	3	6	11	11	19	18
Yhteensä	5	10	17	15	29	30

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ollut merkittäviä yrityshankintoja.

6.2 Yritysmyyntit

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	0	1 209	0	1 209	1 279	70
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	0	0	0	0	86	86
Myydyt muut sijoitukset (brutto)	0	0	3	0	0	3
Yhteensä	0	1 209	3	1 209	1 365	159

Yritysmyyntit vuoden 2023 aikana

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ollut merkittäviä yritysmyyntejä.

Yritysmyyntit vuoden 2022 aikana

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat periaatesopimuksen 21.9.2022, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton, ja Uniperin konsolidointi päättyi. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022 ja Fortum sai osakkeista 498 miljoonan euron vastikkeen ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan. Osakkeista saatu vastike esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä. Katso lisätietoja liitetiedossa 6.3 Lopetetut toiminnot.

Fortum ilmoitti 1.9.2022 saaneensa päätökseen sähköautojen latauspalvelu Plugsurfingin myynnin Fleetcor Technologiesille, joka on maailman johtavia yritysten maksutapahtumiin erikoistuneita yrityksiä. Velaton kauppahinta oli noin 75 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi kaupasta 61 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 kolmannen neljänneksen tulokseen.

Fortum sai 18.8.2022 päätökseen 30 %:n omistuksensa myynnin sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta Infracapitalille. Infracapital on osa sijoitusyhtiö M&G:tä ja vastaa sen pääomasijoituksista infrastruktuuriin. Kauppahinta oli noin 85 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 kolmannen neljänneksen tulokseen 77 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Fortum ilmoitti 19.5.2022 saaneensa päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta sijoittajaryhmälle, johon kuuluvat Hafslund Eco, Infranode ja HitecVision. Kaupan velaton kokonaisarvo oli noin 1 miljardi euroa. Kaupan myötä Oslon kaupungin myöntämää 210 miljoonan euron osakaslainaa ei enää yhdistelty Fortum-konserniin. Fortum kirjasi kaupasta Generation-segmentin vuoden 2022 toisen neljänneksen tulokseen 638 miljoonan euron verottoman myyntivoiton. Fortum Oslo Varme AS oli osa City Solutions -segmenttiä vuonna 2022 (katso lisätietoja liitetiedossa 3 Tiedot segmenteittäin).

Rajasthanin myynnin toinen vaihe saatiin päätökseen toukokuussa 2022 ja Generation-segmentin (aiemmin City Solutions -segmentin) vuoden 2022 toisen neljänneksen vertailukelpoiseen liikevoittoon kirjattiin 5 miljoonan euron veroton myyntivoitto.

6.3 Lopetetut toiminnot

Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä ja Uniper-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Katso lisätietoa liitetiedossa 1 Merkittävät laadintaperiaatteet. Lopettujen toimintojen tulos- ja rahavirtatiedot esitetään 31.3.2023 asti Russia-segmentille ja 30.9.2022 asti Uniper-segmentille.

Taloudellinen tulos

Lopettujen toimintojen tulos esitetään yhdellä rivillä konsernin tuloslaskelmassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty tuloslaskelmatietojen erittely lopettujen toimintojen osalta. Lopetetut toiminnot sisältävät Russia-segmentin vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Sisäisten myyntien ja ostojen eliminointien vaikutukset on sisällytetty lopettuihin toimintoihin. Nettorahoituskulut perustuvat yksittäisten yhtiöiden historiallisiin rahoituskustannuksiin.

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	-	36 741	287	78 483	129 126	50 931
Muut tuotot	-	6 947	6	11 773	22 535	10 767
Materiaalit ja palvelut	-	-36 283	-148	-78 663	-132 778	-54 262
Henkilöstökulut	-	-270	-20	-517	-781	-284
Poistot	-	-246	-23	-471	-724	-276
Muut kulut	-	-6 577	-15	-11 056	-21 865	-10 825
Vertailukelpoinen liikevoitto	-	313	86	-452	-4 487	-3 949
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	-3 608	-	-3 608	-	27 966	24 358
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-	-10 213	0	-12 345	-40 570	-28 225
Liikevoitto	-3 608	-9 900	-3 521	-12 797	-17 091	-7 816
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-	8	26	-126	-372	-220
Rahoituskulut - netto	-	583	-88	-330	-1 028	-787
Voitto ennen tuloveroja	-3 608	-9 309	-3 584	-13 253	-18 491	-8 822
Tuloverot	-	1 310	2	2 133	6 117	3 986
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-3 608	-7 999	-3 582	-11 120	-12 374	-4 836
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille	-3 608	-6 331	-3 583	-8 830	-4 496	751
Määräysvallattomille omistajille ¹⁾	-	-1 668	1	-2 290	-7 878	-5 587
Lopettujen toimintojen tulos/osake, euroa	-4,02	-7,13	-3,99	-9,94	-5,07	0,84
Lopettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	-	686	34	359	-2 064	-2 389
Lopettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	-	0,77	0,04	0,40	-2,32	-2,67

1) Konsolidoinnin päättymisen vaikutus -erästä ei lasketa määräysvallattomien omistajien osuutta, koska konsolidoinnin päättymisen vaikutus lasketaan Fortumin osuudesta Venäjän ja Uniperin nettovarallisuuteen.

Venäjän ja Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus

Venäjä

Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen vuoden 2023 toisella neljänneksellä johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Kyseinen erä sisältää Russia-segmentin varojen 1,7 miljardin euron alaskirjauksen ja 1,9 miljardia euroa negatiivisia kumulatiivisia muuntoeroja, jotka oli aiemmin kirjattu omaan pääomaan. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan IFRS-vaatimusten mukaisesti konsolidoinnin päättyessä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen.

milj. euroa	31.3.2023
Aineettomat hyödykkeet	18
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	896
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	221
Korolliset saamiset	33
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset	594
Likvidit varat	284
Määräysvallattomat omistajat	-22
Korollinen vieras pääoma	-178
Muu vieras pääoma	-161
Nettovarat	1 685
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	-1 922
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus (negatiivinen)	-3 608

Uniper

Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, pääasiassa kassavirtavaikutuksettoman positiivisen erän, joka sisältyy konsernin tuloslaskelmassa vuoden 2022 kauden voittoon lopetetuista toiminnoista. Summa koostuu pääosin osakkeista saadun 498 miljoonan euron vastikkeen nettovaikutuksesta ja Uniperin negatiivisista nettovaroista luopumisen aiheuttamasta positiivisesta 26 658 miljoonan euron konsolidoinnin päättymisen vaikutuksesta. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, 810 miljoonaa euroa, koostuen lähinnä muuntoeroista, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä.

milj. euroa	30.9.2022
Myydyt nettovarat	-26 658
Osakkeista saatu vastike	498
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	810
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	27 966

Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista ennen veroja on hieman alle 6 miljardia euroa, joka muodostuu nettona Uniperin osakkeisiin vuosina 2018–2022 sijoitetusta 7,2 miljardista eurosta, 0,5 miljardin euron saadusta vastikkeesta ja Uniper-omistuksen aikana saaduista noin 0,9 miljardin euron osingoista.

Rahavirtalaskelman tietoja

Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen nettorahavirrat on esitetty erikseen rahavirtalaskelmassa. Alla olevassa taulukossa lopetetut toiminnot sisältävät Russia-segmentin vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä.

Venäjän toimintojen konsolidointi päättyi määräysvallan menettämisen vuoksi myynnin sijaan (katso liitetieto 2 Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat) eli Venäjän toiminnoista ei ole saatu vastiketta. Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat vuoden 2023 ensimmäiseltä neljännekseltä vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä.

Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään lopetettujen toimintojen investointien rahavirrassa vuonna 2022. Vuoden 2022 investointien rahavirta sisältää Uniperin 30.9.2022 konsolidoinnin päättymisen vaikutuksen likvideihin varoihin. Uniperin likvidit varat 30.9.2022 olivat 2 248 miljoonaa euroa.

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta	-	-174	109	-2 155	-10 484	-8 220
Investointien rahavirta	-284	-1 866	-333	1 549	-2 789	-4 671
Rahoituksen rahavirta	-	1 035	21	434	10 739	10 327
Likvidien varojen vähennys/lisäys yhteensä	-284	-1 005	-202	-173	-2 534	-2 563

7. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Merkittävimmät osakkuusyritykset						
Forsmark Kraftgrupp AB	-10	-29	0	-54	-78	-24
Kemijoki Oy	-	4	-1	4	-1	-6
OKG AB	-33	-34	-19	-61	-99	-57
Merkittävimmät yhteisyritykset						
TVO Oyj	-1	-4	-7	-8	-13	-12
Muut osakkuusyritykset	-	-	-1	-1	-6	-6
Muut yhteisyritykset	2	6	7	8	13	12
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	-57	-20	-113	-185	-93

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	-57	-20	-113	-185	-93
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0	66	-12	130	145	2
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-42	9	-32	18	-40	-91

8. Rahoituskulut - netto

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Korkokulut						
Lainat	-69	-31	-163	-64	-202	-301
Vuokrasopimusvelkojen korot ja muut korkokulut	-1	-1	-1	-1	-2	-2
Aktivoidut korkokulut	5	1	9	1	4	12
IS Yhteensä	-65	-31	-155	-64	-200	-292
Korkotuotot						
Lainasaamiset ja talletukset	35	7	60	11	46	94
Vuokrasopimussaamisten korot ja muut korkotuotot	6	1	7	1	30	36
IS Yhteensä	41	8	67	12	75	130
Muut rahoituserät - netto						
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	-23	-32	-31	-46	-71	-56
Rahoitusinstrumenttien käyppien arvojen muutos, arvonalentumiset ja peruutukset	3	-3	1	2	-3	-4
Muiden varausten ja eläkevelvoitteiden diskonttauksen purkaminen	-1	0	-1	0	10	10
Muut rahoituskulut ja -tuotot	-5	4	-26	0	-29	-55
IS Yhteensä	-26	-31	-57	-45	-93	-104
IS Rahoituskulut - netto	-50	-54	-145	-96	-218	-266

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
IS Rahoituskulut - netto	-50	-54	-145	-96	-218	-266
Oikaisut rahoituskuluihin - netto						
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	23	32	31	46	71	56
Rahoitusinstrumenttien käyppien arvojen muutos, arvonalentumiset, peruutukset ja muut oikaisut	-3	3	-1	-2	-23	-23
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto	-30	-19	-115	-52	-170	-233

Lainojen korkokulut olivat vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana yhteensä 163 miljoonaa euroa (I-II/2022: 64) sisältäen lainojen korkoja 141 miljoonaa euroa (I-II/2022: 65) ja 22 miljoonaa euroa (I-II/2022: -1) korkokuluja lainasalkkua suojaavista johdannaisista. Lainojen korkokulut sisältävät 41 miljoonaa euroa (I-IV/2022: 26) liittyen Suomen valtion siltarahoitusjärjestelyyn vuoden 2023 ensimmäiseltä neljännekseltä.

Lainasaamisten ja talletuksien korkotuotot vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat yhteensä 60 miljoonaa euroa (I-II/2022: 11) sisältäen 50 miljoonaa euroa (I-II/2022: -1) talletusten ja pankkisaamisten korkoja sekä 10 miljoonaa euroa (I-II/2022: 12) osakelainasaamisten ja muiden lainasaamisten korkoja.

Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkamisen liittyvät Loviisan ydinvoimalaan.

Muut rahoituskulut ja -tuotot olivat vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana yhteensä 26 miljoonaa euroa (I-II/2022: 0) sisältäen 5 miljoonaa euroa valuuttakurssitappioita ja 21 miljoonaa euroa rahoitusjärjestelyihin liittyviä kuluja, joista 15 miljoonaa euroa (I-IV/2022: 23) liittyvät Suomen valtion siltarahoitusjärjestelyyn.

9. Tuloverot

Vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen tuloverot olivat 45 miljoonaa euroa (I-II/2022: -102). Tuloverot vuoden 2023 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana sisältää 242 miljoonan euron kertaluontoisen positiivisen verovaikutuksen, joka kirjattiin pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjän toimintojen omistusten alaskirjausten vuoksi. Efektiivinen tuloverokanta tuloslaskelman mukaan oli -5,1 % (I-II/2022: 9,8 %). Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta oli 22,0 % (I-II/2022: 21,1 %). Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta ilman Suomen sähköalan voittoveroa oli 21,6 %.

10. Osakekohtainen osinko

Vuoden 2022 osingonjaosta, 0,91 euroa osaketta kohti ja yhteensä 817 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 13.4.2023. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,46 euroa osaketta kohti ja yhteensä 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä, 0,45 euroa osaketta kohti ja yhteensä 404 miljoonaa euroa, sisältyy 30.6.2023 taseen erään Ostovelat ja muu vieras pääoma ja se maksetaan 10.10.2023.

Vuoden 2021 osingonjaosta, 1,14 euroa osaketta kohti ja yhteensä 1 013 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.3.2022. Osinko maksettiin 6.4.2022.

11. Pitkäaikaisten varojen arvonalentuminen

Liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja käyttöoikeusomaisuuserien, osuuksien osakkuus- ja yhteisyrityksistä sekä rahoitusvaroihin kuulumattomien sijoitusten kirjanpitoarvoa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisen arvonalentumisen varalta. Mikäli viitteitä arvonalentumisesta on, omaisuuserän arvo on testattava. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytetyistä laskentaperiaatteista ja -oletuksista liitetiedossa 19 Arvonalentumistestaus vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä.

Määräysvallan menetyksen seurauksena 25.4.2023 Venäjän toimintojen omistukset kirjattiin alas kokonaisuudessaan Fortumin vuoden 2023 toisen neljänneksen tuloksessa johtaen 1,7 miljardin euron alaskirjaukseen. Alaskirjaus sisältyy lopetettujen toimintojen tulokseen.

Venäjän omaisuus testattiin 31.12.2022 arvonalentumisen varalta. Ulkoinen taho määrittäi Russia- rahavirtaa tuottavan yksikön myynnistä aiheutuville menoilla vähennetyt käyvän arvon. Määritely arvo perustui diskontattuun rahavirtalaskelmaan. Johto teki lisäoikaisun määriteltyyn arvoon huomioidakseen markkinarajoituksista aiheutuvat riskit. Arvonmäärittäminen oli linjassa ulkoisten tietolähteiden kanssa.

Vuonna 2022 kirjatut arvonalentumiset Russia- rahavirtaa tuottavassa yksikössä olivat yhteensä 1 697 miljoonaa euroa, sisältäen 905 miljoonaa euroa aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumisia, 475 miljoonaa euroa arvonalentumisia osakkuus- ja yhteisyrityksien osuuksissa, 145 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamiin liittyen sekä 171 miljoonan euron alaskirjauksen muihin osakkeisiin. Fortumin 2023 puolivuositarkastuksessa nämä alaskirjaukset sisältyvät lopetettujen toimintojen vuoden 2022 tulokseen.

Olosuhteissa ei 31.3.2023 ollut olennaisia muutoksia verrattuna tilanteeseen 31.12.2022. Russia-segmentin kirjanpitoarvo oli noin 1,7 miljardia euroa 31.3.2023 (vuoden 2022 lopussa: 1,7).

12. Korolliset saamiset

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
Korolliset saamiset	1 033	1 281
Vuokrasopimussaamiset	-	3
Yhteensä	1 033	1 284

milj. euroa	30.6.2023		31.12.2022	
	Tasearvo	Käypä arvo ¹⁾	Tasearvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	556	567	593	612
Muut pitkäaikaiset korolliset saamiset	-	-	31	31
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	556	567	624	643
Vakuusjärjestely	350	350	527	527
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	127	127	130	130
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	477	477	657	657
Yhteensä	1 033	1 044	1 281	1 301

1) Käyvät arvot eivät sisällä kertyneitä korkoja.

Muutokset korollisissa saamisissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 33 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen vaikutusta vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana. Katso liitetieto 6.3 Lopetetut toiminnot.

Pitkäaikaiset korolliset saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä, 556 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 593), sisältävät 462 miljoonaa euroa saamia ruotsalaisilta ydinvoimaosakkuusyrityksiltä Forsmarks Kraftgrupp AB:lta ja OKG AB:lta (vuoden 2022 lopussa: 498), joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistusosuuksien suhteessa.

Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset sisältävät vakuusrahastoa varten annetun vakuuden. Vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana käteisvakuus Nasdaqin vakuusrahastoon, 97 miljoonaa euroa, korvattiin arvopapereilla, jotka sisällytetään Fortumin vakuusjärjestelyyn pohjoismaisessa sähköpörsissä. Katso liitetieto 13 Korollinen nettovelka.

13. Korollinen nettovelka

Rahoitusnettovelka

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
+ Korollinen vieras pääoma	6 077	7 785
- BS Likvidit varat	4 156	3 919
- Vakuusjärjestely	350	527
- BS Vakuussaaminen	1 071	2 607
+ BS Vakuusvelka	245	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen	-826	-2 255
Rahoitusnettovelka	745	1 084

Korollinen vieras pääoma, 6 077 miljoonaa euroa, sisältää Fortumin vakuusjärjestelyn pohjoismaisessa sähköpörssissä, 447 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 527). Vastaavasti samansuuruinen määrä sisältyy lyhytaikaisiin korollisiin saamisiin, josta vakuus kaupankäynnin vakuusvaateita varten, 350 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 527), netotetaan Rahoitusnettovelasta rivillä Vakuusjärjestely. Vakuusrahaa varten annettua vakuutta, 97 miljoonaa euroa, ei ole kuitenkaan netotettu rahoitusnettovelasta. Katso liitetieto 12 Korolliset saamiset.

Korolliset velat

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
Pitkäaikaiset lainat	5 113	3 558
Lyhytaikaiset lainat	851	4 108
Lainat yhteensä	5 964	7 666
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	95	100
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	18	19
Vuokrasopimusvelat yhteensä	113	119
Yhteensä	6 077	7 785

Lainat

milj. euroa	Tasearvo		Käypä arvo ³⁾	
	30.6.2023	30.6.2023	31.12.2022	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat	2 691	2 621	2 634	2 569
Lainat rahoituslaitoksilta	1 306	1 318	1 519	1 545
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ¹⁾	951	948	918	938
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	181	179	115	126
Pitkäaikaiset lainat yhteensä²⁾	5 129	5 066	5 187	5 178
Vakuusjärjestelysopimusvelka	447	447	527	527
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	388	388	1 952	1 952
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	835	835	2 479	2 479
Yhteensä	5 964	5 901	7 666	7 657

1) Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta sisältää Loviisan ydinvoimalaitoksen liittyvän osan sekä lainauksen TVO:n kautta.

2) Tasearvot sisältävät pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden 16 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 1 629).

3) Käyvät arvot eivät sisällä kertyneitä korkoja.

Muutokset korollisissa veloissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 178 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen vaikutusta vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana. Katso liitetieto 6.3 Lopetetut toiminnot.

Tammikuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostetun 600 miljoonan euron osuuden likvideettivalmiusluottolimiitistä. Helmikuussa 2023 maksettiin 1 000 miljoonan euron erääntyvä joukkovelkakirjalaina. Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostetun osan, 350 miljoonaa euroa, Suomen valtion siltarahoituslainasta ja peruutti kokonaisuudessaan 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn. Ydinjätehuoltorahastosta nostettiin 33 miljoonaa euroa, jonka jälkeen takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta on 951 miljoonaa euroa.

Toukokuussa 2023, Fortum laski liikkeelle kaksiosaisen joukkovelkakirjalainan, sisältäen 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan viideksi vuodeksi ja 650 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kymmeneksi vuodeksi. Fortum maksoi takaisin viimeisen nostetun erän, 500 miljoonaa euroa, likvideettivalmiusluottolimiitistä toukokuussa 2023 ja 1 000 miljoonan Ruotsin kruunumääräisen joukkovelkakirjalainan kesäkuussa 2023.

Kesäkuussa 2023, Fortum perui 2 100 miljoonaa euroa 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä ja käytti kuuden kuukauden jatko-option jäljelle jäävään 1 000 miljoonan euron valmiusluottolimiittiin, jonka uusi eräpäivä on joulukuussa 2023, sisältäen Fortumin 6 kuukauden jatko-option.

Kesäkuussa 2023, Fortum uusi erääntyvän 500 miljoonan euron pankkilainan, jonka uusi eräpäivä on helmikuussa 2025. Nostamaton kahdenvälinen 800 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli joulukuussa 2023, uusittiin erääntymään kesäkuussa 2025 sisältäen lainantajan 1 vuoden jatko-option.

Lyhytaikaiset lainat 851 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 4 108) sisältävät pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaisia osuuksia 16 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 1 629) ja lyhytaikaisia lainoja 835 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 2 479).

Lyhytaikaiset lainat 835 miljoonaa euroa sisältävät 514 miljoonaa euroa vakuusjärjestelyvelkaa ja 319 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa.

Euromääräisistä lainoista koostuvan lainasalkun keskimääräinen korkokulu tilinpäätöspäivänä oli 3,8 % (vuoden 2022 lopussa: 3,1 %). Koko lainasalkun keskimääräinen korkokulu sisältäen johdannaiset oli kauden lopussa 4,5 % (vuoden 2022 lopussa: 3,7 % pois lukien Venäjä).

Lainojen erääntyminen

milj. euroa	30.6.2023
2023	810
2024	747
2025	506
2026	733
2027	16
2028 ja myöhemmin	3 152
Yhteensä	5 964

Vuoden 2023 lainojen erääntymiset sisältävät 514 miljoonaa euroa lainoja, joiden eräpäivää ei ole määritetty.

Diskonttaamattomien vuokrasopimusvelkojen erääntyminen

milj. euroa	30.6.2023
Vuoden sisällä erääntyvät	18
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	53
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	57
Yhteensä	128

Likvidit varat

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
Talletukset ja arvopaperit, joiden maturiteetti yli 3 kuukautta	0	147
Rahat ja pankkisaamiset	4 156	3 771
BS Yhteensä	4 156	3 919

Muutokset likvideissa varoissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 284 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen vaikutusta vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana. Katso liitetieto 6.3 Lopetetut toiminnot.

Raportointikauden lopussa, konsernin likvidit varat olivat 4,156 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 3 919). Likvideistä varoista 4,127 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 3 600) on talletettu vastapuolille, joilla on hyvä (investment grade) luottoluokitus.

Luottolimiitit

Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 4 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 1 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä (erääntyy joulukuussa 2023 sisältäen Fortumin 6 kuukauden

jatko-option), 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä (eräännyty kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajien enintään 2 vuoden jatko-option) ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä (eräännyty kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1 vuoden jatko-option). Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

14. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

Fortum omistaa Suomessa Loviisan ydinvoimalaitoksen. Fortumin konsernitaseen erät Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja Ydinvoimaan liittyvät varaukset koskevat Loviisan ydinvoimalaitosta.

Fortumilla on myös vähemmistöosuuksia ydinvoimayhtiöissä, joita ovat Teollisuuden Voima Oyj (TVO) Suomessa sekä OKG Aktiebolag (OKG) ja Forsmarks Kraftgrupp AB (Forsmark) Ruotsissa. Vähemmistöosuudet on luokiteltu osakkuus- ja yhteisyrityksiksi ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöt Suomessa ja Ruotsissa toimivat omakustannusperiaatteella. Omistajat ostavat sähköä paikallisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti lasketulla tuotantokustannushinnalla.

Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimaoperaattorit ovat lakisääteisesti velvollisia huolehtimaan laitosten käytöstä poistamisesta ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta (ydinjätehuolto). Molemmissa maissa ydinvoimaoperaattorit ovat velvoitettuja turvaamaan ydinjätehuollon rahoittamisen suorittamalla maksuja viranomaisten hallinnoimiin ydinjäterahastoihin. Ydinvoimaoperaattoreiden pitää myös antaa vakuuksia taatakseen riittävät varat laitosten tulevista käytöstäpoistoista ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

14.1 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat kokonaan omistetuissa ydinvoimalaitoksissa

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
Taseeseen sisältyvät erät		
BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	988	966
BS Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	988	966
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahaston nettovarojen käyvästä arvosta	1 197	1 148
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	209	182

IFRS-standardien mukainen ydinvoimaan liittyvä varaus ja rahasto-osuus

Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät käytöstä poistamista ja käytetyn polttoaineen loppusijoittamista varten tehdyt varaukset. Varaukset perustuvat kustannusarvioon, jossa tulevat kustannukset diskontataan nykyarvoon.

IAS 37:n mukaan lasketut ydinvoimaan liittyvät varaukset kasvoivat 21 miljoonalla eurolla vuoden 2022 lopusta ja olivat 988 miljoonaa euroa 30.6.2023.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on IFRS:n näkökulmasta yllirahastoitu yhteensä 209 miljoonaa euroa, koska Fortumin osuus rahastosta 30.6.2023 oli 1 197 miljoonaa euroa ja rahaston käypä arvo taseella oli 988 miljoonaa euroa. Fortumin rahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta yllirahoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus rahoituseriin, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan rahoituseriin aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu.

Loviisan ydinvoimalaitoksen lainmukainen vastuu

Työ- ja elinkeinoministeriön joulukuussa 2022 tekemään päätökseen perustuva lainmukainen vastuu 30.6.2023 oli yhteensä 1 197 miljoonaa euroa.

Lainmukainen vastuu perustuu vuosittain päivitettävään kustannusarvioon sekä joka kolmas vuosi päivitettävään tekniseen suunnitelmaan. Lainmukainen vastuu määritetään olettaen, että laitoksen käytöstäpoisto tapahtuisi arviointivuotta seuraavan vuoden alussa, ja vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa

Suomen ydinenergialain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta. Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen ydinjätehuoltorahastossa samassa yhteydessä, kun lainmukaisen vastuun määrä päätetään vuosittain. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2022 päätökseen ja on yhteensä 1 197 miljoonaa euroa.

Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Suomalaisilla ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum on käyttänyt oikeuttaan lainata rahastolta ja pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi. Lainat uusitaan vuosittain. Katso liitetieto 13 Korollinen nettovelka sekä liitetieto 16 Pantatut varat ja vastuut.

14.2 Ydinvoimalaitokset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

OKG, Forsmark ja TVO ovat omakustannusperiaatteella toimivia yrityksiä, joista omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksia vastaavaan hintaan. Fortum kirjaa laskutetut kustannukset paikallisten kirjanpitosäännösten mukaisina. Laskutetun sähköntuotantokustannuksen lisäksi Fortum kirjaa IFRS-oikaisuja Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti. Oikaisu sisältävät myös Fortumin osuudet yhtiöiden ydinjäterahastoista ja ydinvoimaan liittyvistä varauksista.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty yhtiöiden ydinjäterahastojen ja -varausten määrät (100 %) sekä Fortumin osuudet näistä.

TVO:n ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
TVO:n taseen erät Fortumin käyttämien oletusten mukaisiksi oikaistuna		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	1 553	1 620
TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 144	1 157
Nettomäärä	-408	-463
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	-102	-116
TVO:n lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	1 840	1 840
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 458	1 436
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	313	279

TVO:n lainmukainen vastuu ja osuus rahastosta perustuvat samoihin periaatteisiin kuin yllä on kuvattu Loviisan ydinvoimalan osalta. OL1/OL2-laitosyksiköiden ja OL3-laitosyksikön vastuumäärät ja rahasto-osuudet lasketaan ja kirjataan erikseen, koska vastaavat ydinjätehuollon kokonaiskustannusarviot laaditaan myös erikseen.

TVO:n osuuden Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja taseessa esitetyn osuuden välinen ero johtuu IFRIC 5 -tulkinnasta, jonka mukaan Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuus arvostetaan taseella joko käypään arvoon tai siihen liittyvän velan määrään, sen mukaan kumpi niistä on pienempi. OL1/OL2-laitosyksiköiden rahasto-osuus 30.6.2023 oli suurempi kuin IFRS:n mukainen varaus. OL3-laitosyksikön rahasto-osuus puolestaan oli pienempi kuin IFRS:n mukainen varaus. TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on IFRS:n näkökulmasta yllärahoitettu 313 miljoonaa euroa (josta Fortumin osuus on 83 miljoonaa euroa), koska TVO:n osuus rahastosta 30.6.2023 oli 1 458 miljoonaa euroa ja tasearvo 1 144 miljoonaa euroa.

Suomalaisilla ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum käyttää oikeuttaan lainata rahastolta TVO:n kautta omistusosuutensa mukaisesti. Katso lisätietoja liitetiedossa 13 Korollinen nettovelka.

OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat Fortumin laadintaperiaatteiden mukaan		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	4 744	4 641
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	3 117	3 200
Nettomäärä	-1 627	-1 441
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	-512	-456

Ydinvoimaoperaattorien omistama Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) huolehtii Ruotsissa kaikesta ydinjätehuollosta ydinvoimaoperaattorien puolesta. SKB:n toimintaa rahoittaa Ruotsin Valtion ydinjäterahasto, joka puolestaan on ydinvoimaoperaattoreiden rahoittama.

Ydinjätehuutomaksujen ja -vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä Ruotsin ydinturvallisuusviranomaisen (Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) esityksestä. Esitys perustuu SKB:n ja lisenssin haltijoiden laatimaan kustannusarvioon. SKB hyväksyi ydinjätehuollon päivitetyn teknisen suunnitelman joulukuussa 2022. Tammikuussa 2022 Ruotsin hallitus päätti ydinjättemaksut ja -vastuut vuosille 2022–2023. Ydinjättemaksut perustuvat tulevaisuuden kustannusennusteisiin olettaen, että ydinvoimalan yksiköiden käyttöikä on 50 vuotta. Maksu määräytyy tuotetun energian mukaan.

TVO:n Olkiluoto 3

Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3) omistamiensa Teollisuuden Voima Oyj -osakkeiden (TVO) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. OL3 on ydinvoimalaitosyksikkö, joka tilattiin kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista myös huhtikuussa 2023 alkaneen takuuajan aikana. OL3:n koekäyttö päättyi 16.4.2023, jolloin laitosisyksikön säännöllinen sähköntuotanto alkoi.

TVO vahvisti laitosisyksikön vastaanotetuksi takuuajalle, joka alkoi 18.4.2023. TVO luovutti 20.4.2023 OL3-laitostoimittajalle vastaanottotodistuksen. Lopullinen laitosisyksikön vastaanotto tapahtuu kahden vuoden takuuajan päättymisen jälkeen. Senkin jälkeen laitostoimittajan takuuvastuut jatkuvat tietyiltä osin enintään kahdeksaan vuoteen saakka.

OL3:n kaupallinen käyttö alkoi 1.5.2023, joka tarkoitti muun muassa sitä, että projektikustannusten aktivointi lopetettiin ja poistojen kirjaaminen aloitettiin. OL3:n kaupallisen käytön muuttuva ja kiinteä veloitus osakkailta aloitettiin samoin 1.5.2023. Osakkaiden oikeus OL3:n tuottamaan sähkөөn ja velvollisuus vastata sähköntuotannosta aiheutuvista vuosikustannuksista määräytyy TVO:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

15. Investointi- ja muut sitoumukset

Investointi- ja muut sitoumukset ovat sopimukseen perustuvia tai sääntelystä johtuvia sitoumuksia, joita ei ole kirjattu taseeseen eikä esitetty liitetiedoissa ehdollisina velkoina.

Investointisitoumukset

30.6.2023 Fortumin investointisitoumukset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä oli 228 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 441).

Muut sitoumukset

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa on rahoitettu ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Fortumin osakassaaminen liittyen Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamiseen oli 30.6.2023 232 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 232). Tämän lisäksi Fortum on sitoutunut antamaan projektille korkeintaan 100 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:n osakaslaina on luokiteltu osuudeksi yhteisyrityksissä. Katso lisätietoja liitetiedossa 14 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Katso lisätietoja muista sitoumuksista vuoden 2022 tilinpäätöksen liitetiedossa 35 Investointi- ja muut sitoumukset.

16. Pantatut varat ja vastuut

Fortum on sekä omasta että osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta antanut välittömiä ja välillisiä vakuuksia ja takauksia, joista Fortumille voi joissain tapauksissa koitua kuluja. Ruotsin ydinvoimayhtiöille on annettu kahdenlaisia takauksia. Rahoitusmäärä (Finansieringsbelopp) annetaan ydinjätehuoltorahaston tarkasteluhetken mukaisen kattamattoman osuuden kattamiseksi olettaen, että tuotanto ei jatku eikä rahastoon suoriteta lisämaksuja. Kattamaton määrä lasketaan viranomaisten toimesta ja se perustuu ennakoitujen kulujen sekä velvoitteen kattamiseksi tarkoitettujen varojen erotukseen laskentahetkellä. Lisämäärä (Kompletteringsbelopp) annetaan sellaisen alijäämän kattamiseksi, joka voi muodostua ennakoimattomien tapahtumien seurauksena.

Teollisuuden Voima Oyj:n puolesta Työ- ja elinkeinoministeriölle annettu takaus on 142 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 136). Takaus kattaa ydinjätehuoltomaksujen jaksotuksesta aiheutuvan lainmukaisen vastuun maksamattoman osuuden sekä ennakoimattomien kulujen riskin. Katso lisätietoja liitetiedossa 14 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Fortum on pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi Valtion ydinjätehuoltorahaston takaisinlainauksesta koskien Loviisan ydinvoimalaitosta. Takaisinlainaus on yhteensä 718 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 689). Lisäksi Fortumilla on 122 miljoonaa euroa (vuoden 2022 lopussa: 126) kiinteistökiinnityksiä liittyen Pyhäjoen vesivoimalaitokseen, jotka ovat vakuutena Työ- ja elinkeinoministeriölle.

Jäljellä ollut noin 1,0 miljardia euroa Fortumin Uniperille myöntämästä emoyhtiötakauksesta vapautui kesäkuun 2023 lopussa.

Vuonna 2021 Fortum allekirjoitti Uniperin kanssa 8 miljardin euron rahoitusjärjestelysopimuksen, joka koostui osakaslainasta ja emoyhtiön takauksesta. Osakaslaina maksettiin takaisin 21.12.2022 kun Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa ennen vuoden 2022 loppua.

Katso lisätietoja vuoden 2022 tilinpäätöksen liitetiedossa 36 Pantatut varat ja vastuut.

17. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Monia rutiinomaisia oikeudellisia toimia, välimiesmenettelyitä, vero- ja viranomaismenettelyitä on meneillään konserniyhtiöitä vastaan. Lisää oikeudenkäyntejä ja vaateita saatetaan laittaa vireille tulevaisuudessa. Katso lisätietoja vuoden 2022 konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 37 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.

Ympäristövastuuoikeudenkäynti Ruotsissa

Fortum on osallisena vireillä olevassa ympäristövastuuoikeudenkäynnissä Ruotsissa. Oikeudenkäynti koskee Itämereen Sundsvallin edustalle 1950- ja 60-luvuilla upotettuja elohopeatynnyreitä. Valitustuomioistuin päätti 2.6.2023 maa- ja ympäristötuomioistuimen ratkaisusta poiketen, että Fortumin tulee korvata kolmannelle osapuolelle ympäristökartoituksesta aiheutuneet kulut. Fortum on hakenut tuomioon valituslupaa korkeimmasta oikeudesta. Fortum ei koskaan ole harjoittanut elohopean tuotantoon liittyvää toimintaa tai upottanut elohopeajätettä mereen. Tynnyreiden upottamisen aikaan Stockholms superfosfat fabriks -niminen yhtiö harjoitti teollisuustoimintaa alueella. Vuonna 1985 nämä liiketoiminnot kaikkine niihin liittyvine oikeuksineen ja velvoitteineen siirtyivät Stockholms superfosfat fabriks AB:lta kolmannelle osapuolelle. Vuonna 1995 Stockholms superfosfat fabriks AB myytiin eteenpäin ja yhtiö päättyi vasta tuolloin osaksi Fortum-konsernia (yhtiön nimeksi vaihdettiin Fortum Ljunga Kraft AB).

Vireillä olevassa oikeudenkäynnissä on kyse siitä, kuka kantaa vastuun ympäristön tutkimisesta ja vaadittavista ympäristötoimista. Lääninhallituksessa on samanaikaisesti vireillä juttu elohopeatynnyreitä koskevasta ympäristövastuusta. Kyseisessä prosessissa lääninhallitus ratkaisee ensin, minkä yhtiön on suoritettava ympäristön tutkiminen. Vasta sen jälkeen se päättää ympäristötoimiin liittyvästä vastuusta. Tällä hetkellä ei ole mahdollista arvioida ympäristötutkimuksen täysiä kustannuksia tai mahdollisesti vaadittavien ympäristötoimien kustannuksia.

Fennovoiman Hanhikiven ydinvoimalahanke

RAOS Project Oy:llä ja JSC Rusatom Energy Internationalilla ja Fennovoima Oy:llä on käynnissä Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukainen välimiesmenettely liittyen Fennovoiman Hanhikiven ydinvoimalahankkeen EPC-sopimukseen. RAOS Project Oy on vaatinut myös Fortumin ja eräiden muiden osapuolten liittämistä kyseiseen menettelyyn. Fortum kiistää minkään sopimussuhteen, veloitteen tai välityssopimuksen olemassaolon Fortumin ja RAOS Project Oy:n välillä. Fortum katsoo, että välimiesoikeudella ei ole toimivaltaa ratkaista mitään Fortumia kohtaan esitettyjä vaatimuksia. Fortum sai 30.5.2023 tiedon, että ICC:n kansainvälisen välitystuomioistuimen pääsihteeri on päättänyt, että ICC:n kansainvälisen välitystuomioistuimen sijasta välimiesoikeus (joka muodostetaan myöhemmin) ratkaisee kaikki sen toimivaltaan liittyvät kysymykset. Koska Fortum ei ole sopimusosapuolena riidan kohteena olevassa sopimuksessa, se pitää kyseistä vaatimusta täysin perusteettomana ja vastustaa sitä jyrkästi.

18. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Myyntit	3	11	5	13	74	66
Ostot	144	37	273	226	438	485
Muut tuotot	-4	-	-3	-	4	1
Korkotuotot lainasaamisista	2	1	5	6	12	11

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	30.6.2023	31.12.2022
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	556	593
Myynti- ja muut saamiset	20	87
Pitkäaikaiset lainat	232	229
Osto- ja muut velat	48	53

Muut liiketoimet lähipiiriin kanssa

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2022 lopussa oli 51,26 %. Vuonna 2023 Suomen valtion omistama osakemäärä Fortumissa ei ole muuttunut.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Siltarahoituslaina oli sidottu kuuden kuukauden Euriboriin. Lainalle maksettava marginaali oli 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus nousi 51,26 %:iin. Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostamansa 350 miljoonaa euroa Suomen valtion myöntämästä siltarahoituslainasta ja peruutti tämän 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn kokonaan. Rahoituskulut – netto sisältää 105 miljoonaa euroa (I-II/2023: 56 ja I-IV/2022: 49) korkokuluja ja palkkioita liittyen tähän siltarahoituslainaan.

19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

20. Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) edustaa koko konsernin ja segmenttien tuottamaa kassavirtaa. Käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).	Tunnusluvut rahavirtalaskelman jälkeen.
Vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoista liikevoittoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Tuloslaskelma
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Arvonalentumiset ja peruutukset + myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät + tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset + muut	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Arvonalentumiset ja peruutukset	Arvonalentumiset ja niihin liittyvät varaukset (pääasiassa käytöstäpoistoon liittyvät), sekä aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset. Arvonalentumiset on oikaistu poistoista ja peruutukset muista tuotoista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	Myyntivoitot ja hankintojen transaktiokulut, jotka on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista ja liiketoiminnan muista kuluista. Voitot raportoidaan vertailukelpoisessa liikevoitossa silloin, kun tämä esitystapa kuvastaa alla olevaa liiketoimintamallia.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat johdannaisinstrumentit, joihin ei voida soveltaa suojauslaskentaa tai oman käytön poikkeusta IFRS 9:n mukaisesti ja joiden käyvän arvon muutos on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista tai kuluista liikevaihtoon ja materiaaleihin ja palveluihin, kun lasketaan Fortumin vaihtoehtoisia tunnuslukuja.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Muut	Uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut, sekä muut sekalaiset ei-operatiiviset erät, jotka on oikaistu pääasiassa materiaaleista ja palveluista tai muista kuluista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- merkittävät oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton ja vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmissa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Rahoituskulut – netto +/- ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkamisen +/- rahoituserien käypien arvojen muutokset +/- rahoituserien arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset sekä muut kertaluonteiset oikaisut.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto.	Välisumma vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoiset tuloverot	Tuloverot +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvät oikaisut, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutukset.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoinen kauden voitto	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto +/- vertailukelpoiset tuloverot +/- vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat.	Vertailukelpoista kauden voittoa käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoinen tulos/osake	<u>Vertailukelpoinen kauden voitto</u> Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	Vertailukelpoista tulosta/osake käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 4 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	<u>Vertailukelpoinen liikevoitto + vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta</u> Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin	Vertailukelpoista sidotun pääoman tuottoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Liitetieto 3 Tiedot segmenteittäin
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	Korottomat varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta).	Vertailukelpoinen sidottu pääoma on osatekijä vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmissa, jossa mitataan suoraan liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuottoa.	Liitetieto 3 Tiedot segmenteittäin

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	<u>Rahoitusnettovelka</u> Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) suhde on Fortumin pääomarakennetta mittaava pitkän aikavälin taloudellinen tavoite.	Tunnuslukujen laskentakaavat rahavirtalaskelman jälkeen
Rahoitusnettovelka	Korollinen vieras pääoma - Likvidit varat - Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit +/- Nettovakuusvelka/-saaminen	Fortum käyttää rahoitusnettovelkaa konsernin velkaisuuden seurannassa, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) suhteen tavoitteessa.	Liitetieto 13 Korollinen nettovelka

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ilman Venäjää

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	<u>Rahoitusnettovelka ilman Venäjää</u> Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen pääomarakennetta.	Tunnuslukujen laskentakaavat rahavirtalaskelman jälkeen
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka - korollinen vieras pääoma, Venäjä + likvidit varat, Venäjä	Rahoitusnettovelka ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen tunnuslukuna, jonka avulla voidaan paremmin vertailla konsernin velkaisuutta, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) ilman Venäjää -laskennassa.	Tunnuslukujen laskentakaavat rahavirtalaskelman jälkeen

Muut tunnusluvut

Osakeperusteiset tunnusluvut

Tulos/osake (EPS)	<u>Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat</u> Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana
Oma pääoma/osake	<u>Oma pääoma</u> Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa

Muut tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoituneet korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassa olevan omaisuuden vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta.
--------------------------------	---

Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassa olevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassa olevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuus- ja yhteisyritysosakkeisiin ja muihin sijoituksiin. Tytäryhtiöosakeinvestoinneista on vähennetty hankitun yhtiön kassa ja lisätty hankittavan yhtiön korolliset lainat ja muut rahoitusnettovelkaan sisältyvät erät.

Edelliset 12 kk Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Verotuksen tunnusluvut

Efektiivinen tuloverokanta, %	$\frac{\text{Tuloverot}}{\text{Voitto ennen veroja}}$	x 100
-------------------------------	---	-------

Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta, %	$\frac{\text{Vertailukelpoiset tuloverot}}{\text{Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, pois lukien vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}$	x 100
---	--	-------

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäykset

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
IS Liikevoitto		267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
+ IS Poistot		82	100	165	209	415	371
Käyttökate (EBITDA)		349	860	1 201	1 449	2 381	2 133
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-5	-498	-76	-652	-356	220
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		344	362	1 125	797	2 025	2 353

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
IS Liikevoitto		267	760	1 036	1 240	1 967	1 762
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-5	-498	-76	-652	-356	220
IS Vertailukelpoinen liikevoitto	4	262	262	960	588	1 611	1 982

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Arvon alentumiset ja peruutukset		-	0	-	0	0	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		0	639	1	642	785	144
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		5	-141	67	19	-376	-328
Muut		0	-	8	-8	-52	-36
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	5	498	76	652	356	-220

Vertailukelpoinen kauden voitto

milj. euroa	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
IS Kauden voitto		374	643	916	931	2 084	2 068
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4	-5	-498	-76	-652	-356	220
- Oikaisu osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	0	66	-12	130	145	2
- Rahoituskuluihin - netto liittyvät oikaisut	8	20	35	30	44	48	33
- Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-245	-44	-231	-12	-836	-1 054
IS Määräysvallattomat omistajat		3	2	0	-9	-4	6
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		0	-4	2	-5	-5	2
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	4	147	199	629	427	1 076	1 279
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	6.3	-	686	34	359	-2 064	-2 389
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä		147	885	665	786	-988	-1 109

Vertailukelpoinen tulos/osake

	Liite	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022 oikaistu	2022 oikaistu	Edelliset 12 kk
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	4	147	199	629	427	1 076	1 279
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	888 294	897 264	888 294	889 204	893 652
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		0,16	0,22	0,70	0,48	1,21	1,43
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	4	-	686	34	359	-2 064	-2 389
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	888 294	897 264	888 294	889 204	893 652
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		-	0,77	0,04	0,40	-2,32	-2,67
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä, milj. euroa	4	147	885	665	786	-988	-1 109
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	888 294	897 264	888 294	889 204	893 652
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa		0,16	1,00	0,74	0,88	-1,11	-1,24

Rahoitusnettovelka ja oikaistu nettovelka

milj. euroa	Liite	30.6.2023	31.12.2022
+ Korollinen vieras pääoma		6 077	7 785
- BS Likvidit varat		4 156	3 919
- Vakuusjärjestely		350	527
- BS Vakuussaaminen		1 071	2 607
+ BS Vakuusvelka		245	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		-826	-2 255
Rahoitusnettovelka	13	745	1 084

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2022	Jatkuvat toiminnot Edell. 12 kk
+ Korollinen vieras pääoma		7 785	6 077
- BS Likvidit varat		3 919	4 156
- Vakuusjärjestely		527	350
- BS Vakuussaaminen		2 607	1 071
+ BS Vakuusvelka		352	245
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		-2 255	-826
Rahoitusnettovelka	13	1 084	745
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä		204	-
+ Likvidit varat, Venäjä		247	-
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää		1 127	-
IS Liikevoitto		1 967	1 762
+ IS Poistot		415	371
Käyttökate		2 381	2 133
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-356	220
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate		2 025	2 353
Vertailukelpoinen käyttökate, Venäjä		411	-
Vertailukelpoinen käyttökate (esitetty kuten vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		2 436	-
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää		0,6	0,3
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (esitetty kuten vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		0,4	-

Täsmäytys vaihtoehtoisista tunnusluvuista ilman Venäjää

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää

milj. euroa	2022
Rahoitusnettovelka	1 084
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
+ Likvidit varat, Venäjä	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	1 127
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	2 025
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	0,6

Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää

milj. euroa	31.12.2022
Korollinen vieras pääoma	7 785
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää	7 581

Likvidit varat ilman Venäjää

milj. euroa	31.12.2022
Likvidit varat	3 919
- Likvidit varat, Venäjä	247
Likvidit varat ilman Venäjää	3 672

Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyntihinnat

Sähkönkulutus

TWh	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Pohjoismaat	85	89	194	202	386	379

Keskimääräiset hinnat

	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	55,8	121,1	70,4	115,6	135,9	113,5
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	43,3	117,5	60,4	104,7	154,0	132,0
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma euroa/MWh	46,7	101,2	61,3	100,6	129,2	109,8
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall euroa/MWh	42,3	51,9	47,8	38,4	61,9	66,6
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	92,3	187,0	104,0	185,8	235,4	194,9
CO ₂ , (ETS EUA seuraava Dec tuote), euroa/tonni CO ₂	89	84	89	84	81	84
Hiili (ICE Rotterdam front month), USD/tonni	117	311	131	266	279	211
Öljy (Brent front month), USD/bbl	78	112	80	105	99	87
Kaasu (TTF front month), euroa/MWh	35	101	44	101	133	105

Vesivarastot

TWh	30.6.2023	30.6.2022	31.12.2022
Pohjoismaiset vesivarastot	82	82	79
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	84	84	84

Vienti/tuonti

TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-11	-7	-21	-18	-35	-37
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	0	1	0	4	4	0
Vienti / tuonti Pohjoismaat, Yhteensä	-11	-6	-21	-14	-31	-37

Saavutetut sähkön myyntihinnat

EUR/MWh	II/2023	II/2022	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Generation-segmentin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa	57,5	52,3	72,0	47,9	59,9	72,4

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähköntuotanto

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Pohjoismaat	10,4	10,4	22,2	22,2	43,5	43,4
Muut Euroopan maat	0,1	0,1	0,3	0,4	0,8	0,7
Jatkuvat toiminnot yhteensä	10,6	10,5	22,5	22,6	44,2	44,1

Lämmöntuotanto

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Pohjoismaat	0,5	0,8	1,7	2,7	4,1	3,1
Muut Euroopan maat	0,2	0,2	0,6	0,7	1,2	1,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	0,7	0,9	2,4	3,4	5,3	4,3

Sähköntuotantokapasiteetti segmenteittäin

MW	30.6.2023	31.12.2022 oikaistu
Generation	8 956	8 551
Muut toiminnot	25	25
Jatkuva toiminnot yhteensä	8 981	8 576

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin

MW	30.6.2023	31.12.2022 oikaistu
Generation	2 022	1 964
Muut toiminnot	171	171
Jatkuva toiminnot yhteensä	2 193	2 135

Sähköntuotanto lähteittäin Pohjoismaissa

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Vesivoima	4,6	4,7	9,6	10,1	19,1	18,6
Ydinvoima	5,8	5,6	12,3	11,8	23,4	23,9
CHP ja lauhdevoima	0,1	0,1	0,3	0,3	0,9	0,9
Jatkuva toiminnot yhteensä	10,4	10,4	22,2	22,2	43,5	43,4

Sähköntuotanto lähteittäin Pohjoismaissa

%	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Vesivoima	44	45	43	45	44	43
Ydinvoima	56	54	55	53	54	55
CHP ja lauhdevoima	1	1	1	1	2	2
Jatkuvat toiminnot yhteensä	100	100	100	100	100	100

Sähköntuotanto lähteittäin muissa Euroopan maissa

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
CHP	0,1	0,1	0,3	0,4	0,8	0,7

Sähkönmyynti

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Pohjoismaat	833	1 052	2 378	2 267	5 444	5 555
Muut Euroopan maat	219	151	461	310	643	793
Muut maat	1	0	1	0	3	4
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 053	1 203	2 839	2 577	6 090	6 352

Lämmönmyynti

milj. euroa	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Pohjoismaat	35	57	111	229	325	207
Muut Euroopan maat	58	36	164	110	202	256
Jatkuvat toiminnot yhteensä	93	93	274	339	527	463

Sähkönmyynti alueittain

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Suomi	5,9	5,4	11,8	11,3	21,5	22,0
Ruotsi	5,4	6,3	12,3	14,2	27,3	25,4
Norja	2,4	2,4	6,2	6,2	11,3	11,4
Muut maat	1,5	1,1	2,9	2,3	4,5	5,2
Jatkuvat toiminnot yhteensä	15,1	15,2	33,2	33,9	64,7	64,0

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitason tasolla.

Lämmönmyynti alueittain

TWh	II/2023	II/2022 oikaistu	I-II/2023	I-II/2022	2022	Edelliset 12 kk
Suomi	0,5	0,5	1,4	1,6	2,8	2,7
Norja	-	0,1	-	0,8	0,8	-
Puola	0,5	0,5	2,0	2,0	3,5	3,5
Muut maat	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1,0	1,3	3,6	4,7	7,6	6,5